

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Kielce, dnia 5 stycznia 2009r.

Nr 1

TREŚĆ:

Poz.:

UCHWAŁA:

- 1 — Nr XXVII/199/2008 Rady Miejskiej w Końskich z dnia 29 października 2008r. w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2008-2014... 1

1

UCHWAŁA Nr XXVII/199/2008 RADY MIEJSKIEJ W KOŃSKICH

z dnia 29 października 2008r.

w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2008-2014

Na podstawie art. 18 ust. 1 i ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591, z 2002r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806; z 2003r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568; z 2004r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203; z 2005r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457, z 2006r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337; z 2007r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218 oraz z 2008r. Nr 180, poz. 1111), art. 17 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2008r. Nr 115, poz. 728) oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473, Nr 115.

poz. 793 i Nr 176, poz. 1238) Rada Miejska w Końskich uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2008-2014 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Końskie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.

Przewodniczący Rady Miejskiej: M. Gąszcz

Załącznik do uchwały Nr XXVII/199/2008
Rady Miejskiej w Końskich
z dnia 29 października 2008r.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2008-2014

Spis treści

Rozdział I

Diagnoza stanu istniejącego w gminie Końskie

1. Ogólna charakterystyka gminy
 - 1.1 Struktura terytorialna, położenie
 - 1.2 Struktura demograficzna
 - 1.2.1 Przyrost naturalny
 - 1.2.2 Saldo migracji
 - 1.2.3 Struktura płci i wieku

- 1.3 Infrastruktura społeczna
 - 1.3.1 Szkolnictwo
 - 1.3.2 Kultura
 - 1.3.3 Sport
 - 1.3.4 Jednostki Organizacyjne Urzędu Miasta i Gminy
 - 1.3.5 Ochrona zdrowia i opieka społeczna
 - 1.3.6 Budownictwo mieszkaniowe
 - 1.3.7 Bezpieczeństwo
 - 1.3.8 Organizacje pozarządowe
2. Dominujące problemy społeczne
 - 2.1 Opinie mieszkańców miasta i gminy na temat problemów społecznych i wynikających z nich potrzeb
 - 2.1.1 Charakterystyka badanych osób
 - 2.1.2 Występujące problemy społeczne
 - 2.1.3 Instytucje publiczne udzielające pomocy
 - 2.2 Ubóstwo z bezdomnością
 - 2.3 Stan bezrobocia i rynek pracy
 - 2.4 Inne wskaźniki opisujące bezrobocie w powiecie koneckim w 2004 roku
 - 2.5 Obszary wsparcia EFS
 - 2.5.1 Wskaźniki realizacji projektu - MŁODA POLSKA
 - 2.5.2 Wskaźniki realizacji projektu - ODRODZENIE
 - 2.5.3 Informacja o realizacji zadań w ramach SPO RZL stan na 31.12.2004r.
 - 2.5.4 Działanie 1.3 - Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia Projekt „Odrodzenie”
 - 2.5.5 Realizacja projektów współfinansowanych ze środków EFS w PUP Końskie
 - 2.5.6 Aktywizacja bezrobotnych
 - 2.6 Niepełnosprawność
 - 2.6.1 Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych
 - 2.6.2 Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych
 - 2.6.2 System pomocy osobom niepełnosprawnym - służba zdrowia, oświata, organizacje pozarządowe, pomoc społeczna
 - 2.6.4 Formy pomocy osób niepełnosprawnych udzielane przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskich
3. Problemy opiekuńczo-wychowawcze w rodzinach
4. Zjawiska patologii społecznej, działania profilaktyczne
 - 4.1 Problematyka uzależnień (alkoholizm, narkomania, nikotynizm)
 - 4.1.1 Nikotyna
 - 4.1.2 Alkohol
 - 4.1.3 Narkotyki
 - 4.2 Analiza problemów i stanu zagrożeń wynikających z nadużywania alkoholu na terenie miasta i gminy Końskie
 - 4.2.1 Rynek napojów alkoholowych
 - 4.2.2 Diagnoza stanu problemów alkoholowych
 - 4.2.3 Diagnoza zasobów umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej
 - 4.3 Analiza zjawiska przestępczości nieletnich, przemocy w rodzinie na terenie gminy Końskie w latach 2002-2004
 - 4.3.1 Zjawisko przemocy w rodzinie w gminie Końskie w latach 2002-2004
 - 4.3.2 Przestępczość nieletnich na terenie gminy Końskie w latach 2002-2004
5. Udział świadczeniobiorców pomocy społecznej w liczbie mieszkańców w gminie
6. Powody przyznawania pomocy społecznej
7. Rodziny dominujące w świadczeniu pomocy społecznej
8. Instytucje współpracujące z pomocą społeczną
9. Budżet M - GOPS w Końskich
10. Diagnoza ilościowa i jakościowa kadr M - GOPS w Końskich
11. Analiza danych diagnozy miasta i gminy Końskie w latach 2005 - przełom 2007
 - 11.1 Dominujące problemy społeczne
 - 11.1.1 Stan i struktura bezrobocia 2005
 - 11.1.2 Finansowanie i aktywizacja bezrobotnych
 - 11.1.3 Obszar wsparcia EFS
 - 11.1.4 Stan i struktura bezrobocia na lata 2006

- 11.1.5 Finansowanie i aktywizacja bezrobotnych na lata 2006
- 11.2 Diagnoza stanu problemów alkoholowych, narkotykowych i przemocy w rodzinie na terenie miasta i gminy Końskie
Zjawiska patologii społecznej
 - Stan problemów społecznych w mieście i gminie Końskie
 - Problematyka uzależnień (alkoholizm, narkomania, nikotynizm) wśród dzieci i młodzieży
 - Przemoc w rodzinie
 - Zjawisko przemocy w rodzinie w gminie Końskie w latach 2004-2006
 - Diagnoza zasobów umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej
- 11.3 Analiza zjawiska przestępczości nieletnich, przemocy w rodzinie na terenie gminy Końskie w latach 2005 - przełom 2007

Rozdział II

Strategia rozwiązywania problemów społecznych z wykorzystaniem analizy SWOT

- 1. Analiza SWOT mocnych i słabych stron Miasta i Gminy Końskie
- 2. Cele operacyjne strategii
 - 2.1 Cel operacyjny nr 1 - Aktywizacja społeczna i zawodowa, zapobieganie społecznej izolacji i marginalizacji osób objętych pomocą społeczną
 - 2.2 Cel operacyjny nr 2 - Zmniejszenie bezrobocia i łagodzenie jego skutków
 - 2.3 Cel operacyjny nr 3 - Wspieranie dzieci i rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi
 - 2.4 Cel operacyjny nr 4 - Ograniczenie zjawisk patologii społecznej i niwelowanie jej skutków
 - 2.5 Cel operacyjny nr 5 - Realizacja systemu profilaktyki, poradnictwa i terapii nad dzieckiem i rodziną
 - 2.6 Cel operacyjny nr 6 - Pomoc i wsparcie na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych

Rozdział III

Instrumenty finansowe do realizacji Strategii

- 1. Narodowy Plan Rozwoju 2007-2013
- 2. Programy wieloletnie
- 3. Prefinansowanie wydatków związanych z realizacją projektów współfinansowanych ze środków UE
 - 3.1 Instrumenty służące realizacji projektów współfinansowanych z budżetu UE
- 4. Mechanizm wspierania inwestycji przedsiębiorców, określony Ustawą o finansowym wspieraniu inwestycji
- 5. Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości
- 6. Instrumenty promocji zatrudnienia
- 7. Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- 8. Środki Funduszu Pożyczek i Kredytów Studenckich
- 9. Instrumenty wspierające działalność innowacyjną
 - 9.1 Krajowy Fundusz Kapitałowy
 - 9.2 Kredyt technologiczny
 - 9.3 Instrumenty wspierające inwestycje w regionach
 - 9.4 Fundusz Rozwoju Inwestycji Komunalnych
 - 9.5 Krajowy Fundusz Mieszkaniowy
 - 9.6 Partnerstwo publiczno-prawne (PPP)
- 10. Instrumenty wspomagające integrację społeczną
 - 10.1 Fundusz Integracji Społecznej
 - 10.2 Fundusz Innowacji Obywatelskich
 - 10.3 Fundusz Poręczeń Unijnych
- 11. Instrumenty wspomagające finansowanie projektów ze środków prywatnych
- 12. Krajowe instrumenty wsparcia rolnictwa
- 13. Kryteria wyboru beneficjentów realizujących działania w ramach NPR

Rozdział IV

Monitoring strategii

Podsumowanie strategii

Spis rysunków

Spis tabel

Rozdział I Diagnoza stanu istniejącego w gminie Końskie

1. Ogólna charakterystyka gminy.

1.1 Struktura terytorialna, położenie

Końskie są siedzibą władz powiatu położonego w północno-zachodniej części województwa świętokrzyskiego. Powiat graniczy z województwami mazowieckim i łódzkim. Miasto zamieszkuje 23 tysiące osób, jest także centrum 40-tysięcznej gminy.

Do Końskich łatwo dojechać, gdyż miasto znajduje się około 10 km na północny-wschód od krajowej drogi nr 74 (Piotrków Trybunalski, Kraśnik), na przecięciu dróg 749, 746 i 728, a niewielka odległość od dużych aglomeracji (Łódź, Warszawa, Radom, Kielce) spowodowała, że Końskie stały się rozwiniętym ośrodkiem przemysłowym.

Konecka gmina leży na pograniczu północnego skłonu Gór Świętokrzyskich. Jej ciekawe walory krajo-
brazowo-przyrodnicze przyciągają co roku tysiące turystów szczególnie z dużych polskich miast.

Obecnie miasto, centrum administracji powiatowej, stanowi piąty pod względem wielkości ośrodek przemysłowy województwa świętokrzyskiego. Dominują tu tradycyjne odlewnictwo i przemysł metalowy. W ostatnich latach na bazie upadłych zakładów powstało wiele nowych - odlewniczych, ceramicznych, odzieżowych i innych. Miasto Końskie posiada kompletną infrastrukturę komunalną i rozwiniętą sieć usług. Wyposażone jest w sieć wodociągową, kanalizacyjną z oczyszczalnią ścieków, gazową i ciepłowniczą. jest siedziba wielu instytucji państwowych, przedsiębiorstw prywatnych, finansowych, oświatowych, kulturalnych, ochrony zdrowia. Bazę noclegową stanowią hotele w Końskich i Modliszewicach oraz całoroczne ośrodki wypoczynkowe w Sielpi.

Gmina Końskie leży na pograniczu północnego skłonu Gór Świętokrzyskich i Niziny Mazowieckiej w północno zachodniej części województwa świętokrzyskiego.

Końskie stanowi centrum administracji samorządowej około 40-tysięcznej gminy. Sąsiaduje z gminami Stąporków, Smyków, Radoszyce, Ruda Maleniecka, Gowarczów w województwie świętokrzyskim, Przysuchą w województwie mazowieckim, Żarnowem i Białaczowem w województwie łódzkim.

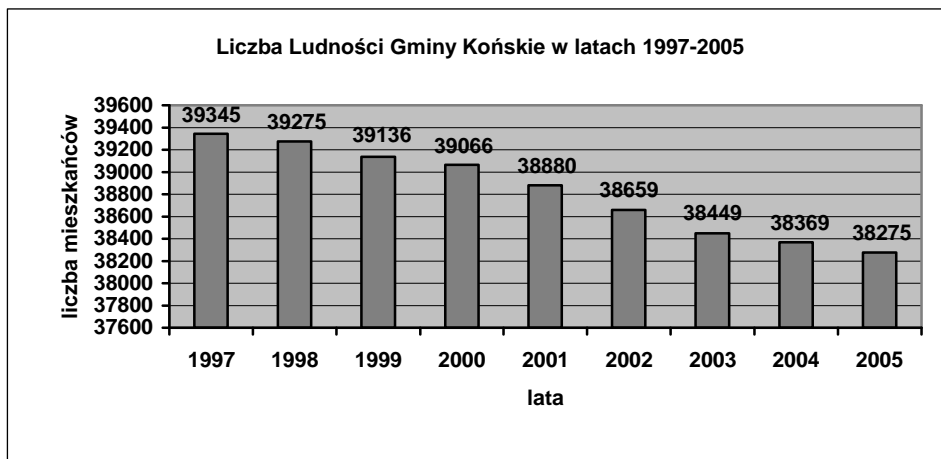
Zajmuje powierzchnię 250 km²; w tym miasto 18 km². W roku 2004 gmina liczyła 38369 ludności; z tego na wsi 15915 osób, a w mieście 22454 osoby.

1.2. Struktura demograficzna

Według danych uzyskanych z ewidencji Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta i Gminy Końskie na koniec 2005 roku gminę Końskie zamieszkiwało 38 275 osób. Ludność Gminy stanowi blisko 2,98 % ludności Województwa Świętokrzyskiego i odpowiednio 45,29 % ludności Powiatu Koneckiego. Powierzchnia Gminy wynosi 250 km² i stanowi 21,9 % powierzchni Powiatu Koneckiego oraz 2,13 % powierzchni Województwa Świętokrzyskiego.

W Gminie na 100 mężczyzn przypada 105 kobiet, co jest wskaźnikiem identycznym do obliczonego dla obszarów województwa, który wynosi 105.

Zmiany w liczbie mieszkańców Gminy na przestrzeni lat 1997-2005 przedstawia poniższy wykres:

Dane z ewidencji Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta i Gminy w Końskich

Wskaźnik gęstości zaludnienia dla Gminy wg danych Urzędu Statystycznego w Kielcach wynosił pomiędzy 100,0-149,9 osób/km² podczas gdy dla całości województwa wynosi on 110,0 osób/km². Gminę Końskie możemy zaliczyć do średnio zaludnionych gmin w województwie świętokrzyskim.

Sieć osadniczą Gminy należy ocenić jako równomiernie rozmieszczoną. Jej system tworzy miasto Końskie oraz 40 jednostek, 7 osadniczych, będących wsiami sołectkami. Największym skupiskiem ludności jest ośrodek gminny - miasto Końskie, liczące wg stanu na grudzień 2005 22 300 mieszkańców. Pozostałe jednostki nie odgrywają większego znaczenia w strukturze zaludnienia Gminy. Wśród nich największe sołectwa to Modliszewice, Rogów, Nieświń.

Rozmieszczenie ludności na obszarze Gminy wg stanu na grudzień 2005 przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Sołectwo i miejscowość wchodząca w skład sołectwa	Liczba ludności
1.	Baczyna	153
2.	Zarycz	248
3.	Bedlenko	329
4.	Bedlno Kopaniny	308 86
5.	Brody	555
6.	Dyszów	357
7.	Gaźniki	172
8.	Gracuch	176
9.	Górny Młyn	197
10.	Izabelów	349
11.	Jeżów	199
12.	Poczwara	218
13.	Kornica	445
14.	Wałachów	97
15.	Młynek Nieświński Czysta	389 62
16.	Modliszewice	1435
17.	Nałęczów	136
18.	Niebo Pieńko	88 6
19.	Nieświń Fiord	1092 116
20.	Nowy Dziebaltów	593
21.	Nowy Kaczanów	501
22.	Nowy Sokółów	126
23.	Paruchy	154
24.	Piła Szabelnia	540 78
25.	Pomyków Czerwony Most	318 194
26.	Pomorzany Gabrielnia	301 71
27.	Proćwiń	385
28.	Przybyszowy	165
29.	Rogów	1334
30.	Sielpia Wielka	169
31.	Sierosławice Nowe Sierosławie	683 96
32.	Stadnicka Wola	321
33.	Stara Kuźnica Chełb Drukarnia	129 34 87
34.	Stary Dziebaltów	429
35.	Stary Kaczanów	429
36.	Stary Sokółów	327
37.	Sworzyce Grabków Poraj	250 102 30
38.	Trzemoszna Małachów Radomsk	149 14 62
39.	Wąsosz Wąsosz Nowiny Wąsosz Ostre Górki Wąsosz Przymiarki Wąsosz Stara Wieś Wąsosz Zarowie	234 24 66 26 88
40.	Wincentów	253
	Ogółem	15 975

Tabela 1. Rozmieszczenie ludności na obszarze Gminy wg stanu na grudzień 2005

1.2.1. Przyrost naturalny.

Niepokojącym jest fakt ujemnego przyrostu naturalnego mieszkańców miasta i gminy Końskie, które w latach 2002-2004 kształtuje się następująco:

Lata	Urodzenia			Zgony			Przyrost
	Miasto	Gmina	Razem	Miasto	Gmina	Razem	
2002	186	136	322	191	187	378	- 56
2003	181	143	324	179	185	364	- 40
2004	174	143	317	185	151	336	- 19
2005	186	154	340	179	166	345	- 5
2006	188	153	341	217	168	385	- 44

Tabela 2 Przyrost naturalny

Analizując powyższe należy stwierdzić, że przyrost naturalny mieszkańców naszej gminy jest wprawdzie ujemny, ale na przestrzeni trzech ostatnich lat zmniejsza się.

1.2.2. Saldo migracji.

Lata	Miasto	Gmina	Razem
2002	271	96	367
2003	186	221	407
2004	256	212	468
2005	290	230	520

Tabela 3. Saldo migracji w latach 2002-2005

Należy jednoznacznie stwierdzić, że w sytuacji braku perspektyw dla młodych ludzi podejmują oni decyzję wyjazdu ze stałego miejsca zamieszkania celem poprawy własnej sytuacji życiowej.

1.2.3 Struktura płci i wieku.

Zgodnie z danymi Urzędu Statystycznego w Kielcach opublikowanym w grudniu 2005r na terenie Gminy zamieszkiwało 7 496 osób w wieku przedprodukcyjnym, 23 364 w wieku produkcyjnym oraz 5687 osób w wieku poprodukcyjnym. Do analizy struktury wieku ludności przyjęto następujący podział na grupy wiekowe:

- wiek przedprodukcyjny (0-19 lat),
- wiek produkcyjny (20-60 lat - kobiety; 20-65 lat - mężczyźni),
- wiek poprodukcyjny (powyżej 60 lat - kobiety; powyżej 65 lat - mężczyźni).

Wiek	0-2		3		4-5		6		7		8-12		13-15		16-17		18		19-60		19-65		Powyżej 65		Powyżej 60		Razem		
	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M+K
Liczba - miasto	190	185	125	99	220	203	120	90	103	100	593	646	454	411	359	317	193	181	7821	7578	909	191	11087	11693	22780				
Liczba - gmina	148	127	68	83	177	150	94	97	119	103	537	563	373	354	249	244	122	124	5054	4272	920	1901	7861	8018	15879				
Razem - miasto i gmina	338	312	193	182	397	353	214	187	222	203	1130	1179	827	765	608	561	315	305	12875	11850	1829	3814	18948	19711	38659				

Tabela 4. Statystyka stałych mieszkańców miasta i gminy Końskie wg wieku i płci w roku 2002

Wiek	0-2		3		4-5		6		7		8-12		13-15		16-17		18		19-60		19-65		Powyżej 65		Powyżej 60		Razem		
	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M+K
Liczba - miasto	272	261	122	101	217	196	123	91	103	104	599	616	454	408	358	311	193	181	7695	7463	851	1857	10987	11589	22576				
Liczba - gmina	210	206	71	84	179	153	94	98	119	100	540	566	375	355	247	250	121	123	5022	4277	858	1825	7836	8037	15873				
Razem - miasto i gmina	482	467	193	185	396	349	217	189	222	204	1039	1182	829	763	605	561	314	304	12717	11740	1709	3682	18823	19626	38449				

Tabela 5. Statystyka stałych mieszkańców miasta i gminy Końskie wg wieku i płci w roku 2003

Wiek	0-2		3		4-5		6		7		8-12		13-15		16-17		18		19-60		19-65		Powyżej 65		Powyżej 60		Razem		
	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M+K
Liczba - miasto	262	251	86	101	226	191	105	106	119	92	561	581	429	415	325	281	194	160	7713	7467	889	1900	10909	11545	22454				
Liczba - gmina	206	192	80	75	156	157	98	80	98	99	530	550	373	344	251	244	135	137	5082	4349	857	1822	7866	8049	15915				
Razem - miasto i gmina	468	443	166	176	382	348	203	186	217	191	1091	1131	802	759	576	525	329	297	12795	11816	1746	3722	18775	19594	38369				

Tabela 6. Statystyka stałych mieszkańców miasta i gminy Końskie wg wieku i płci w roku 2004

1.3. Infrastruktura społeczna.

1.3.1. Szkolnictwo.

Na terenie gminy Końskie funkcjonuje:

1. 6 przedszkoli miejskich i 3 wiejskie działające w zespole placówek oświatowych,
2. 12 szkół podstawowych,
3. 3 gimnazja,
4. 2 licea ogólnokształcące,
5. 3 zespoły szkół ponadgimnazjalnych.

Od kilku lat młodzież ma również możliwość kształcenia w szkołach niepublicznych min. Zakładach Doskonalenia Zawodowego w Kielcach, filie nr 6 i 7 w Końskich. Młodzież mająca uzdolnienia muzyczne ma możliwość kształcenia w Państwowej Szkole Muzycznej I stopnia.

1. Szkoła Podstawowa nr 1 w Końskich ul. Armii Krajowej 2, 26-200 Końskie tel. 372-91-48
2. Szkoła Podstawowa nr 2 w Końskich ul. Polna 6, 26-200 Końskie tel. 372-31-71
3. Zespół Placówek Oświatowych w Pomykowie Pomyków, 26-200 Końskie tel. 372-29-70
4. Zespół Placówek Oświatowych w Kazanowie Kazanów, 26-200 Końskie tel. 372-36-12
5. Zespół Placówek Oświatowych w Nieświniu ul. Szkolna 5, Nieświń, 26-200 Końskie tel. 372-13-29
6. Szkoła Podstawowa w Bedlnie Bedlno, 26-200 Końskie tel. 372-16-79
7. Szkoła Podstawowa w Dziebałtowie Dziebałtów, 26-200 Końskie tel. 372-06-02
8. Szkoła Podstawowa w Grabkowie Grabków, 26-200 Końskie tel. 372-16-76
9. Szkoła Podstawowa w Kornicy z siedzibą w Baryczy Kornica, 26-200 Końskie tel. 372-90-77
10. Szkoła Podstawowa w Rogowie ul. Kozubskiego 18b, Rogów, 26-200 Końskie tel. 372-90-75
11. Szkoła Podstawowa w Modliszewicach Modliszewice, 26-200 Końskie tel. 372-30-01
12. Gimnazjum nr 1 w Końskich ul. Armii Krajowej 2, 26-200 Końskie tel. 372-90-74
13. Gimnazjum Nr 2 w Końskich ul. Partyzantów 9, 26-200 Końskie tel. 372-28-15
14. Gimnazjum nr 3 w Rogowie ul. Kozubskiego 18b, Rogów, 26-200 Końskie tel. 372-57-02
15. Przedszkole Samorządowe Nr 1 ul. Krakowska 49 26-200 Końskie tel. 372-34-57
16. Przedszkole Samorządowe Nr 2 ul. Partyzantów 5 26-200 Końskie tel. 372-25-52
17. Przedszkole Samorządowe Nr 3 ul. Partyzantów 2 26-200 Końskie tel. 372-27-58
18. Przedszkole Samorządowe Nr 4 ul. Armii Krajowej 6 26-200 Końskie tel. 372-90-73
19. Przedszkole Samorządowe Nr 5 ul. Zamkowa 6 26-200 Końskie tel. 372-31-48
20. Przedszkole Samorządowe Nr 7 ul. 1-go Maja 5a 26-200 Końskie tel. 372-22-71

1.3.2. Kultura.

Bazę kulturalną miasta i gminy Końskie tworzą:

- Miejsko-Gminny Dom Kultury w Końskich, który jest instytucją kultury mającą swoją siedzibę w dwóch zabytkowych budynkach pałacowo-parkowych.

MGDK prowadzi działalność z zakresu upowszechniania kultury oraz wychowania przez sztukę. Przy MGDK działają:

- Miejska Orkiestra Dęta, kapela podwórkowa „ZIUTKA PAKA”, Klub Tańca Towarzyskiego SPIN, Studio Piosenki.
- KORNICZANKA, ROGOWIANKA i kapela JAŚKI.

MGDK sprawuje również opiekę artystyczną nad zespołem pieśni i tańca DZIEBAŁTÓW.

- Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Końskie jest placówką samorządową, która służy rozwojowi i zaspokajaniu wielu potrzeb czytelniczych, kulturalnych, informacyjnych, a także upowszechnianiu wiedzy i nauki wśród mieszkańców Ziemi Koneckiej. Sieć bibliotek publicznych na terenie gminy tworzy 10 placówek - 3 działają w mieście, natomiast 7 na wsi. Filie wiejskie działają w: Dziebałtowie, Kazanowie, Modliszewicach, Nieświniu, Pomykowie, Rogowie i Sokołowie

Przy Bibliotece działa Gminne Centrum Informacji - (GCI), Centrum Edukacji Ekologicznej oraz Galeria i Wydawnictwo ARSLIBRIS.

- Filia Wojewódzkiej Biblioteki Pedagogicznej.
- Klub KAEMEKE realizuje działalność oświatowo-kulturalną adresowaną do dzieci, młodzieży oraz dorosłych. Stale funkcjonuje Galeria „ATUT”, w której prezentowane są wystawy: fotografii, rzeźby, malarstwa, grafiki, tkaniny i rysunku.

1.3.3. Sport.

W mieście istnieją dobre warunki do uprawiania sportu. Funkcjonują dwa stadiony, korty tenisowe, hala sportowa i kryta pływalnia. Na terenie miasta działają następujące organizacje zajmujące się sportem, turystyką i rekreacją:

- Miejski Klub Sportowy „Neptun”,

- Koneckie Stowarzyszenie Sportowe Piłki Ręcznej,
- Koneckie Stowarzyszenie Sportowo-Rekreacyjne „Brydź”,
- Oddział Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego,
- Uczniowski Klub Sportowy „OLIMP” - z sekcją lekkoatletyczną,
- Uczniowski Klub Sportowy „Wodnik”,
- Koneckie Stowarzyszenie Sportowo-Rekreacyjne „PEGAZ”,
- Klub Turystyki Aktywnej „PASAT”,
- Koneckie Towarzystwo Tenisowe.

1.3.4. Jednostki Organizacyjne Urzędu Miasta i Gminy

1. Miejsko-Gminny Dom Kultury w Końskich ul. Mieszka I 4, 26-200 Końskie tel. 372-24-78
2. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskich ul. Armii Krajowej 22, 26-200 Końskie tel. 372-79-20
3. Zakład Energetyki Ciepłej w Końskich ul. Armii Krajowej 5, 26-200 Końskie tel. 375-47-10 <http://www.zec.ids.pl>
4. Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Końskich ul. Zamkowa 21, 26-200 Końskie tel. 372-34-96
5. Zespół Obsługi Placówek Oświatowych w Końskich ul. Partyzantów 1, 26-200 Końskie tel. 372-33-22
6. Pływalnia Miejska w Końskich ul. Warszawska 38, 26-200 Końskie tel. 372-90-60
7. Koneckie Towarzystwo Budownictwa Społecznego S-ka z o.o. w Końskich ul. Partyzantów 2, 26-200 Końskie tel. 372-33-72
8. Ośrodek Sportu i Rekreacji m. Końskie S-ka z o.o. z siedzibą w Sielpi ul. Spacerowa 1, Sielgia, 26-200 Końskie tel. 372-02-22
9. Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej S-ka z o.o. w Końskich ul. Łazienna 8, 26-200 Końskie tel. 372-34-97

1.3.5. Ochrona zdrowia i opieka społeczna.

Specjalistyczną opiekę medyczną na terenie miasta i gminy sprawuje Szpital św. Łukasza w Końskich oraz Przychodnia Specjalistyczna.

Szpital ze względu na dużą ilość łóżek, liczbę pacjentów i zakres świadczonych usług stanowi jedną z większych jednostek specjalistycznych opieki zdrowotnej na terenie województwa świętokrzyskiego. W pełni pokrywa potrzeby medyczne miasta i gminy.

Zadania z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej wykonują: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Południowa” oraz Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Rodzina”.

Zadania z zakresu opieki społecznej na terenie miasta i gminy Końskie realizowane są przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskich.

W ostatnich latach systematycznie wzrasta ilość korzystających z pomocy społecznej, świadczy to o ubożeniu społeczeństwa, które jest spowodowane wysokim bezrobociem.

Przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej funkcjonują dwie świetlice środowiskowe dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, w których występują problemy alkoholowe. Ponadto działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Dom Dziennego Pobytu dla osób starszych.

Ponadto na terenie miasta i gminy funkcjonują Dom Pomocy Społecznej, Warsztaty Terapii Zajęciowej dla osób niepełnosprawnych umysłowo i fizycznie, Powiatowy Środowiskowy Dom Pomocy w Końskich, Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

Pomimo wzrastających nakładów finansowych na pomoc społeczną oraz rozwój nowych form pomocy należy stwierdzić, że ilość osób potrzebujących pomocy rośnie szybciej niż nakłady finansowe.

1.3.6. Budownictwo mieszkaniowe.

Zgodnie z danymi Urzędu Statystycznego w Kielcach opublikowanym w grudniu 2005r zasoby mieszkaniowe miasta i gminy Końskie wyniosły:

- 12 344 mieszkań
- 43 988 izb
- 818 100 m² powierzchni użytkowej

Liczba izb w mieszkaniu	Liczba osób na 1 mieszkanie	Liczba osób na 1 izbę	Pow. użytkowa na 1 mieszkanie (w m ²)	Powierzchnia użytkowa na 1 osobę (w m ²)
3,51	3,00	0,86	67,7	22,5

Tabela 7. Warunki mieszkaniowe na terenie miasta i gminy Końskie w 2004 roku

Generalnie w badanym okresie warunki mieszkaniowe kształtowały się na poziomie zbliżonym do średnich danych dla województwa świętokrzyskiego.

1.3.7. Bezpieczeństwo

Na terenie miasta funkcjonuje Komenda Powiatowa Policji w Końskich, z którą ściśle współpracuje Straż Miejska. Miasto jest monitorowane. Ponadto w Końskich swą siedzibę ma Powiatowa Komenda Straży Pożarnej, przy których działają Ochotnicze Straże Pożarne. Funkcjonuje także Sąd Rejonowy, składający się z następujących wydziałów: cywilny, rodzinny, karny i pracy oraz Prokuratura Rejonowa.

1.3.8. Organizacje pozarządowe.

Miasto i gmina Końskie kooperuje z organizacjami pozarządowymi na podstawie przyjętej przez Radę Miejską uchwały Nr XXIX/283/2005 z dnia 17 listopada 2005r. w sprawie przyjęcia programu współpracy gminy Końskie z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2006.

Poniżej wyszczególniono poszczególne organizacje pozarządowe, które prowadzą działalność pożytku publicznego odpowiednio do terytorialnego zakresu działania gminy Końskie:

1. Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Nasz Kącik”;
2. Związek Harcerstwa Polskiego;
3. Koneckie Towarzystwo Cyklistów KTC 2000;
4. Koneckie Stowarzyszenie Sportowo-Rekreacyjne Brydź Końskie;
5. Stowarzyszenie Abstynentów Klubu „Radość”;
6. Świętokrzyski Klub „AMAZONKI”;
7. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zarząd Oddziału Powiatowego w Końskich;
8. Polski Czerwony Krzyż;
9. Polski Związek Niewidomych Okręg Świętokrzyski Kielce - Koło Terenowe PZN Końskie;
10. Miejski Klub Sportowy „NEPTUN”;
11. Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Koneckiej w Wąsoszy.

2. Dominujące problemy społeczne.

2.1. Opinie mieszkańców miasta i gminy na temat problemów społecznych i wynikających z nich potrzeb.

Na przełomie lutego - marca 2006r. zostały przeprowadzone badania dot. opinii mieszkańców miasta i gminy Końskie dotyczące problemów społecznych i wynikających z nich potrzeb. Badania przeprowadzono na podstawie ankiety wśród 500 respondentów. W badaniach uczestniczyły losowo wybrane osoby, pochodzące z różnych środowisk społecznych i grup zawodowych.

2.1.1. Charakterystyka badanych osób

Płeć:	Liczba	%
Kobieta	350	70
Mężczyzna	150	30
Ogółem:	500	100

Tabela 8. Płeć badanych osób

Wiek	Liczba	%
od 18 do 25	53	10,6
od 25 do 35	113	22,6
od 35 do 45	210	42
od 45 do 55	72	14,4
od 55 do 65	48	9,6
powyżej 65	4	0,8
Ogółem:	500	100

Tabela 9. Wiek badanych osób

Miejsce zamieszkania	Liczba	%
Miasto	377	75,4
Wieś	123	24,6
Ogółem	500	100

Tabela 10. Miejsce zamieszkania osób badanych

Stan cywilny	Liczba	%
kawaler/panna	65	13
żonaty/mężatka	253	50,6
konkubent/konkubina	54	10,8
wdowiec/wdowa	56	11,2
rozwódziona/rozwódziona	72	14,4
Ogółem:	500	100

Tabela 11. Stan cywilny respondentów

Wykształcenie	Liczba	%
Wyższe i policealne	161	32,3
Średnie	153	30,5
Zawodowe	174	34,8
Podstawowe	12	2,4
Nieukończone podstawowe	-	-
Ogółem:	500	100

Tabela 12. Wykształcenie badanych osób

Status społeczno-zawodowy	Liczba	%
Praca najemna w sektorze publicznym	39	7,8
Praca najemna w sektorze prywatnym	176	35,2
Własna działalność gospodarcza	9	1,8
Własne gospodarstwo rolne	27	5,4
Renta	98	19,6
Emerytura	42	8,4
Bezrobotny/bezrobotna	99	19,8
Inny	10	2
Ogółem:	500	100

Tabela 13. Status społeczno-zawodowy badanych osób

2.1.2. Występujące problemy społeczne

Problemy społeczne	Duży problem	Mały problem
Bezrobocie	467	33
problemy osób niepełnosprawnych	77	433
problemy zdrowotne	242	258
problemy osób psychicznie chorych	53	147
ubóstwo - bieda	312	188
Bezdomność	17	483
trudna sytuacja rodzin wielodzietnych i niepełnych	216	284
sieroctwo biologiczne i społeczne (dzieci zaniedbane, opuszczone)	121	379
problemy ludzi starszych	87	413
trudna sytuacja mieszkaniowa	243	257
problemy alkoholizmu	370	130
problemy narkomanii	113	387
problemy przemocy w rodzinie	94	406
problemy imigrantów, repatriantów, uchodźców	2	498
problemy osób opuszczających zakłady karne	22	478
problemy edukacyjne	67	433
problemy zagrożenia bezpieczeństwa publicznego mieszkańców	323	177
problemy transportowe i komunikacyjne	44	456
problemy braku dostępu do informacji, poradnictwa i doradztwa	313	187

Tabela 14. Natężenie występujących problemów społecznych wg. badanych osób.

Jak wynika z powyższej tabeli do najbardziej dotkliwych problemów społecznych występujących na terenie naszego miasta i gminy należą: bezrobocie (zakreśliło 93,4 % badanych osób), alkoholizm (74 %), zagrożenie bezpieczeństwa publicznego mieszkańców (64,6 %), brak dostępu do informacji (62,6 %), ubóstwo (62,4 %), trudna sytuacja mieszkaniowa (48,6 %), problemy zdrowotne (48,4 %) oraz trudna sytuacja rodzin wielodzietnych i niepełnych (43,2 %). Mniej zauważanymi problemami dla respondentów są: sieroctwo biologiczne i społeczne (24,2 %), narkomania (22,6 %), przemoc domowa (18,8 %), problemy ludzi starszych (17,4 %) oraz osób niepełnosprawnych (15,4 %), problemy edukacyjne (13,4 %) i osób chorych psychicznie (10,6 %). Na marginesie pozostają problemy wynikające z transportem i komunikacją (8,8 %), problemy osób opuszczające zakłady karne (4,4 %), problemy bezdomności (3,4 %).

W jednym z pytań otwartych ankiety zapytano mieszkańców o sprawy wymagające natychmiastowego działania. Najczęściej podawane odpowiedzi to: bezrobocie, - tworzenie nowych miejsc pracy, alkoholizm, problemy bezpieczeństwa publicznego, problemy związane z obecnym stanem dróg, z wywozem śmieci, korupcja, problemy mieszkaniowe.

2.1.3. Instytucje publiczne udzielające pomocy.

Większość ankietowanych wskazała, iż na terenie miasta i gminy Końskie brakuje instytucji zajmujących się osobami uzależnionymi od narkotyków, psychicznie chorych, bezdomnych, dla osób opuszczających zakłady karne. Natomiast zorientowane są co do istnienia instytucji zajmujących się: bezrobociem, niepełnosprawnością, problemami zdrowotnymi, ubóstwem, dziećmi zaniedbanymi, osobami starszymi, osobami uzależnionymi od alkoholu, doznającymi przemocy oraz osobami wymagającymi stałej opieki.

Niesprawnie działającymi instytucjami - wg. ankietowanych są: Powiatowy Urząd Pracy („dyskryminuje osoby pozostające długo na bezrobociu, oferty pracy kierowane są przede wszystkim do osób młodych, (...) nie ma ofert dla długo niepracujących”, „...brak pomocy fachowej jeśli chodzi o doradztwo zawodowe, jak również pomoc prawnika i psychologa dla bezrobotnych”), Zakład Opieki Zdrowotnej („czas zmienić podejście do pacjenta”).

2.2. Ubóstwo z bezdomnością.

Codziennemu życiu mieszkańców gminy Końskie towarzyszą liczne problemy, które swoim zasięgiem obejmują coraz większą liczbę rodzin. Dominującym problemem społecznym jest pogłębiające się bezrobocie. Z bezrobociem wiąże się ubóstwo, które jest skutkiem chaotycznego spadku dochodów pojedynczych osób i całych rodzin. Istnieje coraz większy odsetek ludzi zagrożonych ubóstwem w sytuacji, gdy osoby takie nie mają możliwości zaspokajania potrzeb uznawanych za podstawowe, niezależnie od poziomu życia innych warstw społecznych.

Długotrwałe pozostawanie bez pracy powoduje z biegiem czasu zrywanie więzi społecznych i niszczy system wartości jednostki. Prowadzi również do bezdomności, określonej jako sytuację osób, które w danym czasie nie posiadają i własnym staraniem nie mogą zapewnić sobie takiego schronienia, które mogłyby uważać za swoje i spełniałoby minimalne warunki pozwalające uznać je za pomieszczenie mieszkalne.

Najczęstszymi powodami bezdomności są: rozpad rodziny, eksmisje, powrót z zakładu karnego bez możliwości zamieszkania, brak stałych dochodów, uzależnienia. Jako współwystępujące z bezdomnością wymieniane są najczęściej: alkoholizm, przestępczość, narkomania, dezintegracja rodziny, choroby psychiczne, przemoc w rodzinie, prostytutka i żebractwo. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej pomoc bezdomnym należy do zadań własnych gminy. Pomoc ta może mieć formę udzielenia schronienia, posiłku, ubrania, a także zasiłku celowego na leczenie. Osoba bezdomna zgodnie z art. 49 ustawy może być objęta indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności. Program taki jest opracowywany wspólnie przez bezdomnego i pracownika socjalnego, a jego realizacja wymaga aktywnego współdziałania ze strony bezdomnego w rozwiązywaniu własnych problemów życiowych. Ze strony pracownika socjalnego bezdomny może oczekiwać m.in. w leczeniu uzależnień, pomocy w zatrudnieniu, uzyskaniu konsultacji prawnej problemów psychologicznej, rozwiązaniu problemów rodzinnych i mieszkaniowych. Na terenie m.in. Gminy Końskie przebywa 13 bezdomnych.

2.3. Stan bezrobocia i rynek pracy.

Na skutek przemian ustrojowo-gospodarczych i związanej z tym restrukturyzacji koneckich zakładów przemysłowych, struktura zatrudnienia uległa znacznemu pogorszeniu a tym samym nastąpiło większe zubożenie rodzin tak w mieście jak i na wsi. Brak odpowiedniego wykształcenia, kwalifikacji na rynku pracy spowodowało, że wielu mieszkańców Końskich utraciło pracę. Bezrobocie w Końskich, które kwalifikuje się do długotrwałego jest doświadczeniem silnie destruktywnym, które osłabia osobowość i niszczy zdolność do pracy.

Bezrobocie dotyczy najpierw osób najmniej interwencyjnych, a w miarę pogłębiania się recesji również tych, którzy wcześniej nie byli zagrożeni bezrobociem. Dotyka najpierw grupy najsłabsze: osoby, które ukończyły pięćdziesiąty rok życia, bez kwalifikacji, niepełnosprawny.

Podstawowe wskaźniki w zakresie bezrobocia na 31.XII.2004r. w Kraju, Województwie i Powiecie kształtowały się następująco:

	Bezrobotni	Stopa bezrobocia	Zmiany do 2003r.
	tys.	%	%
Polska	2999,6	19,1	- 0,9
Woj. Świętokrzyskie	126,3	21,9	- 0,1
Powiat Konecki	12,4	32,1	- 0,3

Tabela 15. Stan i struktura bezrobocia

Rok 2004 jest drugim z rzędu rokiem, w którym notujemy poprawę wskaźników charakteryzujących bezrobocie.

Zmiany w tym zakresie w ostatnim pięcioleciu w Powiecie Koneckim przedstawiały się następująco:

Rok	II. Bezrobotnych	Stopa bezrobocia [%]	Zmiany
2000	11 882	23,8	+ 965
2001	12847	25,7	+ 64
2002	12911	25,7	- 358
2003	12553	25,2/32,4	- 125
2004	12428	32,1	

Tabela 16. Wartości stóp bezrobocia po spisie powszechnym w 2000-2004r.

Bezrobocie uległo znacznym wahaniom w trakcie 2004r - spadki ilości bezrobotnych od miesiąca kwietnia do października, wzrosty w pozostałych miesiącach.

Decydowała o tym przede wszystkim sezonowość produkcji i usług zakładów Powiatu, migracja mieszkańców w poszukiwaniu pracy na innych terenach i za granicą.

Załączone tabele, wykresy i dodatkowe wskaźniki opisują sytuację na lokalnym rynku pracy w 2004r.

1	2	Liczba bezrobotnych na 31.12.2002r.		Liczba bezrobotnych na 31.12.2003r.		Różnica 5-3	% 5:3	Udział % w m.ig. do ogólnej liczby bezr.
		3	4	5	6			
1	Końskie razem	5036	2524	4919	2432	- 117	97,7	39,2
	w tym: Końskie miasto	2708	1388	2567	1288	- 141	94,8	20,5
2	Falków	743	356	662	327	- 81	89,0	5,3
3	Gowarczów	827	429	766	392	- 61	92,6	6,1
4	Radoszyce	1491	701	1519	706	22	101,4	12,1
5	Ruda Malenieczka	587	261	565	256	- 22	96,2	4,5
6	Słupia Konecka	278	126	277	119	- 1	99,6	2,2
7	Smyków	648	313	665	315	17	102,6	5,3
8	Stąporków razem	3180	1578	3099	1570	- 81	97,4	24,9
	w tym: Stąporków miasto		566	1032	530	- 60	94,5	8,2
	Stąporków gmina	1092 2148	1048	2083	1048	- 55	97,5	17,1
9	Ogółem (1+2+3+4+5+6+7)	12911	6377	12553	6125	358	97,2	100

Tabela 17. Liczba bezrobotnych w latach 2002-2003r.

L.p.	Miasto/Gmina	Liczba bezrobotnych na 31.12.2003r.		Liczba bezrobotnych na 31.12.2004r.		Różnica 5-3	% 5:3	Udział % w m.ig. do ogólnej liczby bezr.
		3	4	5	6			
1	Końskie razem	4919	2432	4880	2481	- 39	99,2	39,3
	w tym: Końskie miasto	2567	1288	2554	1305	- 13	99,5	20,6
	Końskie gmina	2352	1144	2326	1176	- 26	98,9	18,7
2	Falków	662	327	674	335	12	101,8	5,4
3	Gowarczów	766	392	792	426	26	103,4	6,4
4	Radoszyce	1519	706	1503	727	- 16	98,9	12,1
5	Ruda Maleniecka.	565	256	557	255	- 8	98,6	4,5
6	Słupia Kon.	277	119	286	130	9	103,2	2,3
7	Smyków	665	315	637	322	- 8	95,8	5,1
8	Stąporków razem	3180	1578	3099	1570	- 81	97,4	24,9
	w tym: Stąporków miasto	1032	530	1016	536	-16	98,4	8,2
	Stąporków gmina	2148	1048	2083	1034	-65	96,9	16,7
9	Ogółem (1+2+3+4+5+6+7)	12553	6125	12428	6246	-125	99,0	100

Tabela 18. Liczba bezrobotnych w latach 2003-2004r.

Lp.	Treść	Stan na		
		31.12.2002r.	31.12.2003r.	31.12.2004r.
1	2	3	4	5
1	Ogółem	12911	12553	12428
1	Do 24 lat	3148	2849	2779
2	Od 25-34	3626	3680	3524
3	Od 35-44	3068	2879	2796
4	Od 45-54	2763	2773	2887
5	Od 55-59	266	328	389
6	Od 60-64	40	44	53

Tabela 19. Bezrobotni według wieku

Lp.	Treść	Stan na		
		31.12.2002r.	31.12.2003r.	31.12.2004r.
1	2	3	4	5
1	Ogółem	12911	12553	12428
1	Do 1-go roku	1286	1185	1149
2	Od 1-5	2810	2740	2713
3	Od 6-10	1968	2073	2021
4	Od 10-20	2259	2191	2155
5	Od 20-30	1460	1326	1284
6	30 i więcej	59	68	88
7	Bez stażu	3069	2970	3018

Tabela 20. Bezrobotni według stażu pracy

Lp.	Treść	Stan na		
		31.12.2002r.	31.12.2003r.	31.12.2004r.
1	2	3	4	5
1	Ogółem	12911	12553	12428
1	Wyższe	373	437	499
2	Policealne i średnie zawodowe	2436	2380	2464
3	Średnie ogólnokształcące	933	906	964
4	Zasadnicze zawodowe	4959	4835	4690
5	Gimnazjum i poniżej	4210	3995	3811

Tabela 21. Bezrobotni według poziomu wykształcenia

Lp.	Treść	Stan na		
		31.12.2002r.	31.12.2003r.	31.05.2004r.
1	2	3	4	5
1	Ogółem	483	384	378
1	Wyższe	77	81	113
2	Policealne i średnie zawodowe	190	101	29
3	Średnie ogólnokształcące	63	57	6
4	Zasadnicze zawodowe	144	136	218
5	Pozostali	9	9	12

Tabela 22. Bezrobotni absolwenci

Rok 2004 był ważnym, być może nawet przełomowym w zakresie kształtowania sytuacji na rynku pracy i związanego z nim bezrobocia.

Wpłynęły na to następujące zadania i czynniki:

- członkostwo Polski w Unii Europejskiej od 01.05.2004r.
- dostosowania prawa do standardów unijnych np. Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, Ustawa o pomocy publicznej i inna,
- możliwość korzystania ze środków unijnych na łagodzenie bezrobocia w kraju,
- częściowe otwarcie rynku pracy UE dla Polaków,
- utrzymująca się dobra koniunktura gospodarcza w Kraju.

Wymienione czynniki, otrzymane środki FP i postawy samych bezrobotnych zdecydowały o poprawie sytuacji na rynku pracy w 2004r. Na 2004r. Powiat Konecki na łagodzenie skutków bezrobocia otrzymał kwotę ze środków Funduszu Pracy w wysokości 5 782,7 tys zł w tym:

- 1 509,6 tys. zł, na realizację SPORZL w ramach EFS:
 - 663,9 tys. zł na działanie 1.2 (młodzież do 25 lat, w ewidencji do 24 miesięcy)
 - 845,7 tys. zł na działanie 1.3 (bezrobotni powyżej 25 lat, w ewidencji do 24 miesięcy)
- 4273,1 tys. zł, na realizację podstawowych form ustawowych.

Otrzymane środki Funduszu Pracy zostały wykorzystane prawie w całości i tak:

- Fundusz ogółem - 99,5 %
- SPORZL - 98,5 %
- zaktywizowano - 2913 bezrobotnych
- w tym: Phare 2001 - 275 bezrobotnych
- uzyskana efektywność (zatrudnienie po okresie refundacji)
 - Fundusz ogółem - 39,9 %
 - SPO RZL:
 - działanie 1.2 - 53,2 %
 - działanie 1.3 - 48,0 %

W 2004r. znacznie wzrosła ilość wyrejestrowań bezrobotnych z tytułu podjęcia zatrudnienia:

	2004r.	2003r.
Oferty subsydiowane	5817	4510
Oferty niesubsydiowane	1584	1368
W tym z terenu Powiatu	4233	3142
Ogółem	390	196

Tabela 23. Oferty subsydiowane i niesubsydiowane w 2003 i 2004r.

Szczegółowe rozliczenie środków Funduszu Pracy, środków EFS, stosowane formy aktywizacji i ilość aktywowanych bezrobotnych i efektywność programów przedstawiają załączniki:

- Rozliczenie środków FP za 2004r.
- Informacja o realizacji zadań SPO RZL.

2.4. Inne wskaźniki opisujące bezrobocie w Powiecie Koneckim w 2004r

	Ilość	%
bezrobotne kobiety	6246	50,5
bezrobotni zamieszkali na wsi	8857	71,3
bezrobotni z prawem do zasiłku	2254	18,7
w tym kobiety:	959	7,7

Osoby bezrobotne w szczególnej sytuacji na rynku pracy:

	Ilość	%
- do 25 roku życia	2783	22,4
- z ukończoną szkołą wyższą		
- do 27 roku życia	116	0,9
- powyżej 50 roku życia	1669	13,4
- długotrwałe bezrobocie	2085	16,4
- bez kwalifikacji zawodowych	1137	9,1
- samotnie wychowujące dziecko do 7 lat	172	1,4
- niepełnosprawni	134	1,1

Rok 2004 był kolejnym rokiem, w którym liczba bezrobotnych zmalała i to w znacznej wielkości, bo o 468 osób na koniec listopada w stosunku do 31.12.2003r. Stało to się między innymi za przyczyną efektywnego wykorzystania środków Funduszu Pracy i po raz pierwszy środków Europejskiego Funduszu Społecznego na różne formy aktywizacji bezrobotnych.

Ogółem kwota środków, o których mowa wyżej, zamknie się liczbą 5.782.700 zł w tym 1.509.600 zł z EFS.

W ramach kwot wymienionych zostanie zaktywizowanych ogółem około 2600 osób w tym w większości osób młodych kwalifikowanych do odbycia stażów pracy. W mijającym roku Urzędy Pracy działać poczęły w ramach nowych ustawowych uregulowań prawnych dostosowujących polskie prawodawstwo do wymagań europejskich.

Taka nowelizacja wymagała gruntownego i licznego przeszkolenia kadry Urzędu celem łagodnego i poprawnego przedstawienia się w stosowaniu dotychczasowych przepisów prawnych na odmienne. Za dokonania urzędu w mijającym roku wymagające podkreślenia należy uznać modernizację i remont obiektów zajmowanych przez Urząd w ramach środków budżetowych oraz kolejne wyposażenie go w bardziej nowoczesny sprzęt informatyczny.

Europejski Fundusz Społeczny (EFS) jest głównym instrumentem wspierającym działania podejmowane w ramach Europejskiej Strategii Zatrudnienia oraz rocznych wytycznych w sprawie zatrudnienia. Europejski Fundusz Społeczny powołany został w celu wspierania wspólnotowej polityki społecznej.

Finansuje on działania państw członkowskich na dwóch płaszczyznach: przeciwdziałania bezrobociu oraz rozwoju zasobów ludzkich. Kształt i zasady funkcjonowania EFS służą celom ponadnarodowym, co do których zgadzają się wszystkie państwa członkowskie.

Każde działanie finansowane z EFS opiera się na czterech filarach polityki zatrudnienia:

1. Zwiększenie zdolności do zatrudnienia - to działania na rzecz zwiększenia szans wszystkich obywateli do znalezienia oraz utrzymania pracy.
2. Rozwój przedsiębiorczości - to działania na rzecz powstania i rozwoju nowych firm
3. Ułatwianie warunków prowadzenia przedsiębiorstw - to znoszenie barier działania i funkcjonowania firm tak, aby sprzyjać tworzeniu nowych miejsc pracy.
4. Wyrównywanie szans - to działania zmierzające do zapewnienia równego dostępu wszystkich obywateli do rynku pracy, przede wszystkim zapewniające równość kobiet i mężczyzn.

2.5. Obszary wsparcia EFS

Rada Europejska wyznacza Europejskiemu Funduszowi Społecznemu najważniejsze zadania tzw. obszary wsparcia. Szczegółowo określają one cele Funduszu oraz te działania, które mogą otrzymać wsparcie ze strony Funduszu. Jest pięć obszarów wsparcia:

1. Aktywna polityka rynku pracy mająca na celu przeciwdziałanie i zapobieganie bezrobociu, przeciwdziałanie zjawisku długotrwałego bezrobocia zarówno wśród mężczyzn, jak i kobiet, ułatwianie ponownej integracji długotrwale bezrobotnych z rynkiem pracy, a także wspieranie integracji zawodowej ludzi młodych oraz osób powracających na rynek po okresie nieobecności na nim.
2. Przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego mające na celu ograniczenie zjawiska marginalizacji społecznej i przygotowanie osób narażonych na wykluczenie społeczne do wejścia na rynek pracy, utrzymania zatrudnienia lub powrotu do czynnego życia zawodowego. Skierowane jest ono do osób, które ze względu na trudną sytuację życiową nie potrafią samodzielnie odnaleźć się na rynku pracy, nie potrafią rozwiązać osobistych, społecznych i zawodowych problemów.
3. Kształcenie ustawiczne mające na celu ułatwienie i polepszenie dostępu do rynku pracy oraz integracje z rynkiem pracy, podwyższenie i utrzymanie potencjału zatrudnieniowego osób oraz promowanie mobilności zawodowej, poprzez zwiększanie dostępu do szkoleń zawodowych, edukacji oraz doradztwa.
4. Doskonalenie kadr gospodarki (promocja potencjału adaptacyjnego) oraz rozwój przedsiębiorczości poprzez promocję wykwalifikowanej, przeszkolonej i zdolnej do adaptacji do zmiennych warunków rynku pracy kadry pracowniczej, popieranie innowacyjności i potencjału adaptacyjnego w zakresie organizacji pracy, rozwijanie przedsiębiorczości oraz warunków sprzyjających tworzeniu miejsc pracy i podwyższaniu kwalifikacji, rozwoju potencjału ludzkiego w sferze badań, nauki i technologii.
5. Zwiększenie dostępu i uczestnictwa kobiet na rynku pracy, włącznie z możliwością rozwijania kariery zawodowej, zwiększeniem dostępu kobiet do nowych miejsc pracy, pomocą w uruchamianiu działalności gospodarczej, a także działania zakładające zmniejszenie dysproporcji, których podstawą jest dyskryminacja ze względu na płeć zarówno w ramach pionowych, jak i poziomych struktur rynku pracy.

Ponadto, ramach EFS wspierane są kwestie horyzontalne (wspólne dla całego obszaru Unii i jej poszczególnych członków) dotyczące: rozwoju lokalnego, równości szans, rozwoju społeczeństwa informacyjnego, oraz zrównoważonego rozwoju.

Podejmowane działania za zakresu rozwoju lokalnego mają przyczynić się, między innymi, do wzmocnienia więzi wewnętrznej wspólnot lokalnych, poprawy jakości życia społeczności oraz zwiększenia zaangażowania mieszkańców i władz lokalnych w rozwój społeczno-gospodarczy regionu poprzez realizację działań opartych na zasadzie partnerstwa.

Kwestia równości szans stanowi istotny element wszystkich realizowanych działań. Odnosi się ona w szczególności do promowania równych szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy, do wyrównywania szans edukacyjnych i szans na rynku pracy osób narażonych na wykluczenie społeczne, osób zamieszkających na terenach wiejskich i zaniedbanych oraz osób niepełnosprawnych.

Rozwój społeczeństwa informacyjnego oznacza działania skierowane na podwyższenie poziomu technologicznego poprzez podnoszenie umiejętności korzystania z nowoczesnych technik informacyjno-komunikacyjnych, aktualizowanie wiedzy o nowoczesnych formach zarządzania i organizacji pracy oraz podwyższenie poziomu wykształcenia społeczeństwa.

Powiatowy Urząd Pracy w Końskich w 2004r realizował projekty finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Działania 1.2 - Perspektywy dla młodzieży SPO RZL - MŁODA POLSKA i Działania 1.3 - Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia SPO RZL - ODRODZENIE.

Powyższe projekty realizowane były na mocy porozumienia WUP - PUP z dnia 13 maja 2004r oraz aneksu do porozumienia z dnia 17 września 2004r.

2.5.1. Wskaźniki realizacji projektu - MŁODA POLSKA

W 2004r. wartości wskaźników wskazanych we wniosku o dofinansowanie projektu osiągnęły następujące wartości:

- Liczba osób objętych wsparciem EFS w ramach projektu:
 - bezrobotni - 280 osób tj. 100 % zakładanej wartości w tym młodzież do 25 roku życia - 277 osób tj. 100 % zakładanej wartości w tym absolwenci - 3 osoby tj. 100 % zakładanej wartości
- Rodzaj realizowanej pomocy:
 - poradnictwo zawodowe - 280 osób tj. 100 % zakładanej wartości
 - pośrednictwo pracy - 197 osób tj. 105 % zakładanej wartości
 - szkolenia - 29 osób tj. 138 % zakładanej wartości
 - zatrudnienie subsydiowane - 53 osoby tj. 108 % zakładanej wartości
 - staże - 144 osoby tj. 104 % zakładanej wartości
- Realizowane wsparcia towarzyszące:
 - stypendia- 143 osoby tj. 103 % zakładanej wartości
 - dodatki szkoleniowe - 29 osób - tj. 138 % zakładanej wartości
 - koszty związane z transportem - 10 osób tj. 62 % zakładanej wartości
 - badania lekarskie - 139 osób tj. 91 % zakładanej wartości.

Średnia liczba godzin wsparcia na jednego beneficjanta wynosi - 602 Bezpośrednio po zakończeniu projektu zatrudnienie podjęło 149 osób, co stanowi 53,2 % ogółu osób objętych wsparciem. Środki wykorzystane na realizację projektu - 653 034 zł

2.5.2. Wskaźniki realizacji projektu - ODRODZENIE

W 2004r. wartości wskaźników wskazanych we wniosku o dofinansowanie projektu osiągnęły następujące wartości:

- Liczba osób objętych wsparciem EFS w ramach projektu:
 - bezrobotni - 485 osób tj. 119 % zakładanej wartości
 - w tym osoby długotrwale bezrobotne - 407 osób tj. 148,5 % zakładanej wartości
 - osoby niepełnosprawne - 5 osób tj. 250 % zakładanej wartości
- Rodzaj realizowanej pomocy:
 - poradnictwo zawodowe - 389 osób tj. 130 zakładanej wartości
 - pośrednictwo pracy - 365 osób tj. 126 % zakładanej wartości
 - szkolenia - 130 osób tj. 108 % zakładanej wartości
 - zatrudnienie subsydiowane - 365 osób tj. 126 % zakładanej wartości
- Realizowane wsparcia towarzyszące:
 - dodatki szkoleniowe - 128 osób tj. 107 % zakładanej wartości
 - wydatki związane z transportem na miejsce szkolenia - 65 osób tj. 162,5 % zakładanej wartości
 - badania lekarskie - 57 osób tj. 142,5 % zakładanej wartości

Średnia liczba godzin wsparcia na jednego beneficjanta wynosi - 452.

Bezpośrednio po zakończeniu projektu zatrudnienie podjęły - 233 osoby, co stanowi 48 % ogółu osób objętych wsparciem.

Środki wykorzystane na realizację projektu - 831 165 zł

2.5.3. Informacja o realizacji zadań w ramach SPO RZL stan na 31.12.2004r.

Działanie 1.2 - Perspektywy dla młodzieży

Projekt - „MŁODA POLSKA”

Plan - 663 900 zł

Forma wsparcia	Wykonanie	Liczba aktywizowanych
Staże	478 684	144
Szkolenia	39830	29
zatrudnienie subsyd.	134 520	53
poradnictwo zawodowe	-	280 (226 + 54)
pośrednictwo pracy	-	197

Tabela 24. Projekt „Młoda Polska”

- 226 aktywizowanych osób skorzystało z dwu lub trzech form wsparcia
- 54 osoby skorzystały z jednej formy wsparcia tj. poradnictwo zawodowe

Ogółem wykonanie - 653 034 zł, tj. 98,4 % planu

Ogółem osoby aktywizowane - 280, tj. 100 % planu

Efektywność - 53,2 %

Działanie 1.3 - Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia
Projekt „ODRODZENIE”
Plan - 845 700 zł

Forma wsparcia	Wykonanie	Liczba aktywizowanych
zatrudnienie subsydiow.	683 516	365
Szkolenia	147 649	130
poradnictwo zawodowe		389
pośrednictwo pracy		365

Tabela 25. Projekt „Odrodzenie”

- 10 aktywizowanych osób skorzystało dwukrotnie z subsydiowanych form wsparcia
Ogółem wykonanie - 831 165 zł, tj. 98,3 %planu
Ogółem osoby aktywizowane - 485, tj. 119 % planu
Efektywność - 48 %
Zgodnie z planem różnymi formami wsparcia objęto 280 osób

w tym:	realizacja	plan
Staże	144	139
zatrudnienie subsydiowane	53	49

W ramach powyższego Działania realizowano szkolenia w trybie indywidualnym dla 13 osób oraz grupowe, tj. - kurs spawania w osłonie CO - dla 6 osób i kurs grafiki komputerowej dla 10 osób.

Szkolenia	29	21
poradnictwo zawodowe	280	280
pośrednictwo pracy	197	188

2.5.4. Działanie 1.3 - Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia Projekt - „ODRODZENIE”

W ramach projektu różnymi formami wsparcia objęto ogółem 485 osób, tj. 118,6 % planowanej liczby osób

w tym:	Realizacja	plan
zatrudnienie subsydiowane	365	289
Szkolenia	130	120
poradnictwo zawodowe	389	300
pośrednictwo pracy	365	290

W ramach powyższego Działania realizowano szkolenia w trybie indywidualnym dla 18 osób oraz grupowe.

Kierunki szkoleń realizowanych w PUP Końskie w 2004r.:

- Palacz centralnego ogrzewania - dla 15 osób
- Magazynier z obsługą wózków jezdniowych - dla 18 osób
- Podstawowy kurs języka angielskiego - dla 31 osób
- Pracownik ochrony fizycznej II stopnia - dla 4 osób
- Sprzedawca z obsługą komputera, kas fiskalnych oraz minimum sanitarnym - dla 20 osób
- Operator koparek - dla 14 osób
- Kierowca kat. D - dla 5 osób
- Kurs spawania ponadpodstawowego (doskonalenie w zawodzie) w osłonie CO2 MIG/MAG lub TIG - dla 5 osób
- kurs spawania podstawowego w osłonie CO2 - dla 21 osób
- kurs grafiki komputerowej - dla 10 osób
- Odnowienie uprawnień dla pielęgniarek - dla 11 osób
- Szkolenia w trybie indywidualnym - (różne kierunki szkoleń) - 64 osoby.

Ogółem limit FP w 2004r.	5 782 700 zł
w tym:	
Algorytm	4 273 100 zł
Działanie 1.2	663 900 zł
Działanie 1.3	845 700 zł
Ogółem wydatki FP w 2004r.	5 756 367 zł

w tym:	
Algorytm	4 272 168 zł
Działanie 1.2	653 034 zł
Działanie 1.3	831 165 zł
Wolne środki	26333 zł
w tym:	
Algorytm	932 zł
Działanie 1.2	10 866 zł
Działanie 1.3	14 535 zł

Tabela 26. Limit FP 2004r.

2.5.5. Realizacja projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w PUP Końskie.

Powiatowy Urząd Pracy Końskich przystąpił również w 2005r do realizacji dwóch projektów w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich.

Projekt SZANSA realizowany w ramach Działania 1.2 SPO RZL skierowany jest do bezrobotnej młodzieży, do 25 roku życia pozostającej bez pracy do 24 miesięcy oraz absolwentów szkół wyższych, którzy nie ukończyli 27 roku życia w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły.

W ramach wdrażanego projektu realizowane będą następujące formy wsparcia: poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, zatrudnienie subsydiowane, szkolenia, staże, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej. W ramach powyższych przedsięwzięć zaktzywizujemy 324 osoby bezrobotne. Koszt realizacji projektu - 1 254 670 zł.

Projekt REAKTYWACJA - POWRÓT NA RYNEK PRACY realizowany w ramach Działania 1.3 SPO RZL skierowany jest do osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, powyżej 25 roku życia pozostających bez pracy do 24 miesięcy z wyłączeniem bezrobotnych absolwentów.

W ramach wdrażanego projektu realizowane będą następujące formy wsparcia: poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, zatrudnienie subsydiowane, szkolenia, j jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej. W ramach powyższych przedsięwzięć zaktzywizowanych zostanie 288 osób bezrobotnych. Koszt realizacji projektu to 1 207 482 zł

Powyższe projekty są współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, którego głównym celem jest „Udzielenie wsparcia na rzecz rozwoju sfery zatrudnienia poprzez promowanie zachowań przyczyniających się do zwiększenia szans zatrudnienia, warunków dla przedsiębiorczości, wyrównywania szans oraz inwestowania w zasoby ludzkie”.

2.5.6. Aktywizacja bezrobotnych.

Ilość bezrobotnych zarejestrowanych w ewidencji PUP na 30.04.2005r wynosiła 12 176 osób. Od 3 miesięcy spada ilość bezrobotnych - w lutym o 28 osób, marcu o 237 osób, kwietniu o 228 osób. Łącznie o 493 osoby.

W stosunku do kwietnia 2004r. (12 854) bezrobocie jest mniejsze o 678 osób.

Należy sądzić, że w kolejnych miesiącach bezrobocie też powinno spadać, bowiem rośnie ilość wyrejestrowań z tytułu podjęcia pracy, zwiększa się ilość ofert pracy - z terenu Powiatu, z Kraju, z zagranicy, uruchamia się sezonowe roboty publiczne i prace interwencyjne.

Duży wpływ na uzyskiwanie korzystnych wskaźników w zakresie bezrobocia ma wielkość środków finansowych, jakimi dysponuje Powiat.

W bieżącym roku	-	łącznie 8 344,7
w tym:		
- środki Funduszu	-	6 644,7 tys.. zł
- środki ES	-	1 700,0 tys. zł
w tym:		
- działanie 1.2	-	900,0 tys. zł
- działanie 1.3	-	800,0 tys. zł

Tabela 27. Środki finansowe Powiatu

Większa ilość środków (o 44,3 % w stosunku do 2004r.), pozwala na znaczne rozszerzenie oferty dla pracodawców i uruchomienie większych programów dla długotrwale bezrobotnych - „Ekolog”, Drogi Powiatowe i inne mniejsze.

2.6. Niepełnosprawność

Szczególną grupą społeczeństwa są osoby niepełnosprawne i ich rodziny.

Za osoby niepełnosprawne uznaje się osoby, których stan fizyczny, psychiczny i umysłowy powoduje trwale lub okresowe utrudnienia, ograniczenia bądź uniemożliwienia pełnienia ról i zadań społecznych.

Na podstawie ankiet sporządzonych przez Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej oraz danych uzyskanych z Powiatowego Zespołu Orzekania o Niepełnosprawności. Ustalono szacunkowe dane dotyczące liczby osób niepełnosprawnych w mieście i gminie Konskie.

Ogółem liczba mieszkańców w mieście i gminie Konskie liczy 38. 275 mieszkańców, w tym są to:

- 434 dorosłe osoby niepełnosprawne (190 kobiet i 141 mężczyzn)
- 141 dzieci niepełnosprawnych do lat 16-stu

Po przeprowadzonym przez GUS w 2002 roku spisie ludności wynika, że liczba dorosłych osób niepełnosprawnych jest o wiele wyższa.

Przedstawione dane w sporządzonych przez poszczególne gminy ankietach potwierdzają fakt, że nie posiadają one pełnego rozpoznania zasięgu niepełnosprawności na swoim terenie, a Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej wspomagają tylko osoby, które zgłaszają się same do GOPS-ów i są beneficjentami stałych lub doraźnych świadczeń samopomocowych. Dyktuje to potrzebę stworzenia w gminach systemu monitorowania osób niepełnosprawnych oraz opracowania gminnych programów.

Według danych uzyskanych z Powiatowego Zespołu do Orzekania o Niepełnosprawności zlokalizowanego w Zespole Opieki Zdrowotnej w Końskich liczba osób niepełnosprawnych w powiecie koniecznym przedstawia się następująco:

Rok	Razem
2002	250
2003	287
2004	256
2005	277
2006	295

Tabela 28. Liczba wydanych orzeczeń - osoby poniżej 16-go roku życia

Rok	Stopień niepełnosprawności			Wiek				Płeć	
	znaczny	umiarkowany	lekki	16-25	26-40	40-60	60 i więcej	K	M
2002	169	239	197	122	87	221	175	302	303
2003	63	150	42	56	53	99	47	149	106
2004	271	638	273	144	395	427	217	560	622
2005	241	460	290	131	314	299	247	501	490
2006	534	759	296	176	453	651	309	735	854

Tabela 29. Liczba wydanych orzeczeń według stopnia niepełnosprawności, wieku i płci - osoby

Jak wynika z powyższych danych Powiatowego Zespołu do Orzekania o Niepełnosprawności najczęściej jest osób z umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności, a najmniej z lekkim. Przeważającą liczbą dorosłych osób niepełnosprawnych posiada wiek 40-60 lat.

Rok	wykształcenie					zatrudnienie	
	mniej niż podst.	podstawowe	zasadnicze	średnie	wyższe	tak	nie
2002	39	288	148	112	18	54	551
2003	26	106	82	38	3	15	240
2004	97	344	189	189	63	347	835
2005	68	287	438	145	53	308	683
2006	125	748	379	264	73	600	989

Tabela 30. Liczba wydanych orzeczeń według wykształcenia i zatrudnienia.

Z tabeli wynika, że większość osób niepełnosprawnych posiada podstawowe wykształcenie. Fakt ten zmniejsza więc szanse tych osób na rynku pracy.

Na koniec 2006 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Końskich zarejestrowanych było 9.794 osoby bezrobotne. Stopa bezrobocia choć znacznie spadła, to nadal jest ona na poziomie 26,7 %. Wśród zarejestrowanych jest 119 osób niepełnosprawnych, co stanowi 1,2 % ogółu bezrobotnych.

Wśród niepełnosprawnych jest 69 mężczyzn i 50 kobiet. 48 osób niepełnosprawnych poszukuje pracy nie pozostaje w zatrudnieniu, w tym 30 zamieszkuje w miastach, a 18 na wsi. Wśród nich jest 30 mężczyzn i 18 kobiet, a 14 osób niepełnosprawnych oczekuje na pracę powyżej 24 miesięcy.

Pokazane dane liczbowe nie odzwierciedlają bezrobocia wśród tej grupy społeczeństwa. Wskazują one jedynie współczynnik ich aktywności zawodowej. W większości przypadków osoby niepełnosprawne posiadające świadczenia rentowe w obawie przed ich utratą zazwyczaj nie rejestrują się w Powiatowym Urzędzie Pracy.

Inną przyczyną bezrobocia osób niepełnosprawnych jest niedopasowanie kwalifikacji do zapotrzebowania zgłaszanego przez pracodawców.

Nadal bardzo niska jest liczba osób niepełnosprawnych podejmujących własną działalność gospodarczą.

Pomimo niekorzystnej sytuacji na koneckim rynku pracy udało się zatrudnić w powiecie koneckim 291 osób na chronionym, jak i na otwartym rynku pracy.

2.6.1. Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych.

Zatrudnianie osób niepełnosprawnych realizowane jest na szczeblu powiatowym. Do zadań rehabilitacji zawodowej zalicza się:

- dofinansowanie i tworzenie stanowisk pracy i stanowisk na otwartym rynku pracy
- usamodzielnienia osób niepełnosprawnych mających pomysł na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej poprzez udzielanie niskoprocentowych pożyczek z PFRON na rozpoczęcie takiej działalności;
- dofinansowanie szkoleń i przekwalifikowania dla osób niepełnosprawnych, prowadzonych pod potrzeby lokalnego rynku pracy.

Dokonane zmiany w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz nowe zapisy dotyczące art. 26 zawarte w nowelizowanej ustawie z dnia 20 grudnia 2002r. a przede wszystkim zmiana zapisu „tworzenie miejsc pracy” na „doposażenie miejsc pracy dla niepełnosprawnych” spowodowały niechęć pracodawców do zatrudniania na tych nowych uwarunkowaniach osób niepełnosprawnych. W latach poprzednich pracodawcy utworzyli 85 nowych miejsc pracy, w 2003 roku na nowo doposażonych stanowiskach pracy zatrudniono 2 osoby niepełnosprawne, w 2004 i w 2005 roku 1 osobę niepełnosprawną.

2.6.2 Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych.

W ramach ustawy z dnia 20 grudnia 2002 roku na szczeblu powiatowym realizowane są również zadania z zakresu rehabilitacji społecznej. Zadania te realizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Do zadań tych należy:

- dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych
 - dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych
- W 2006 roku z dofinansowania skorzystało 381 osób, w tym 230 osoby dorosłe i 56 dzieci i młodzież
- dofinansowanie do działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej
 - dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych
 - dofinansowanie do zaopatrzenia w środki ortopedyczne i środki pomocnicze oraz zakup sprzętu rehabilitacyjnego

W 2006 roku złożono 364 wnioski, z czego 105 dotyczyły dzieci i młodzieży niepełnosprawnej 259 wnioski dotyczące osób dorosłych.

2.6.3 System pomocy osobom niepełnosprawnym służba zdrowia, oświata, organizacje pozarządowe, pomoc społeczna.

Na system pomocy osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom składają się skoordynowane działania prowadzone przez służbę zdrowia, oświatę, organizacje pozarządowe i pomoc społeczną.

W ramach służby zdrowia przy Zakładzie Opieki Zdrowotnej na ul. Gimnazjalnej funkcjonują Oddziały Rehabilitacyjne dla dzieci i dorosłych z bogatą bazą zabiegową.

Diagnozą i terapią dzieci niepełnosprawnych oraz doradztwem dla rodziców zajmuje się Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.

Dzieci i młodzież niepełnosprawna objęta jest kształceniem specjalnym w Zespole Szkół Specjalnych w Baryczy oraz nauczaniem indywidualnym w szkołach podstawowych i w gimnazjach na terenie miasta i gminy Końskie.

W 2006r do 12 szkół podstawowych i w 4 gimnazjach ogółem uczęszczało 57 uczniów posiadających różny stopień niepełnosprawności lub posiadająca tymczasowe problemy zdrowotne uniemożliwiający naukę w szkole, w tym:

- 33 z niepełnosprawnością w stopniu lekkim oraz z niedostosowaniem społecznym

- 6 słabo widzących, z niepełnosprawnością ruchową
- 7 nie słyszących lub słabo słyszących
- 11 z niepełnosprawnością w znacznym stopniu, z autyzmem

Mając na uwadze potrzeby osób niepełnosprawnych, które ze względu na rodzaj swojej choroby nie mogą pracować powstały Warsztaty Terapii Zajęciowej obejmujący opieką 26 osób niepełnosprawnych.

Realizuje on zadania z zakresu rehabilitacji społecznej, które mają na celu ogólny rozwój uczestnika, a przede wszystkim poprawę sprawności niezbędnej do samodzielnego funkcjonowania i ewentualnego podjęcia pracy w warunkach chronionych.

W ramach systemu wsparcia dla osób niepełnosprawnych w grudniu 2003r utworzono Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocowy - specyficzną formę pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w których osoby te uczą się wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej. W tym celu prowadzone są następujące treningi dla domowników: budżetowy; kulinarny; samoobsługi; umiejętności praktycznych; higieniczny i dbania o wygląd zewnętrzny o raz edukacji zdrowotnej; umiejętności spędzania wolnego czasu; techniczny; umiejętności społecznych i interpersonalnych.

W 2006 roku z tej formy skorzystało 37 uczestników.

Niepełnosprawność towarzyszy zmianom związanym z procesem starzenia się człowieka. Formą kompleksowego zaspokojenia potrzeb ludzi starszych jest istniejący od 1992 roku Dom Pomocy Społecznej „Cichy Zakątek” w Końskich dysponujący 157 miejscami.

Do zadań Domu Pomocy Społecznej należy zapewnienie osobom wymagającym opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, które nie mogą samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, całodobowej pomocy w formie usług opiekuńczych. W wyniku wyraźnego nasilenia aktywności społeczeństwa wzrasta liczba organizacji pozarządowych, które podejmują różnego rodzaju inicjatywy pomocowe i integracyjne dla osób niepełnosprawnych.

Lp.	Nazwa organizacji	Adres	Prezes
1.	Stowarzyszenie „Powiatowe Konto Pomocy”	Końskie Ul. Staszica 2	Danuta Leśniewicz
2.	Stowarzyszenie „Centrum Wolontariatu”	Końskie Ul. Armii K. 22	Danuta Jakubowska
3.	Polski Związek Niewidomych	Końskie Ul. Krzywa 1	Teresa Wróblewska
4.	Świętokrzyski Klub „Amazonki”	Końskie Ul. Partyzantów	Regina Maciejczyk
5.	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Nasz Kącik”	Końskie Ul. Wojska 3	Krystyna Ziemnica
6.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	Końskie Ul. Staszica 2	Bogdan Soboń
7.	Związek Harcerstwa Polskiego	Końskie Ul. Robotnicza 2	Sławomir Cichy
8.	Sekcja Olimpiad Specjalnych „Olimpijczyk” przy WTZ	Końskie Ul. Gimnazjalna 41b	Katarzyna Korzekwa
9.	Sekcja Olimpiad Specjalnych „Orzeł” przy Oś. Szk.-Wych. w Baryczy	Barycz	Adrianna Przyludzka
10.	Stowarzyszenie „Cichy Zakątek”	Końskie Ul. Warszawska 25	Bogdan Kuśmierczyk
11.	Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych „Źródło”	Końskie Ul. Strażacka 20	Waldemar Szkatuła

Tabel 31. Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych.

2.6.4. Formy pomocy dla osób niepełnosprawnych udzielane przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskich.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskich udziela różnych form pomocy osobom potrzebującym, w tym także osobom niepełnosprawnym, jak i osobom mającym problemy ze względu na długotrwałą chorobę, a także rodzinom tych osób.

Dla tych osób skierowana jest pomoc finansowa w formie:

- zasiłków stałych - przyznawana jest osobom niepełnosprawnym z orzeczoną znaczną i umiarkowaną stopniem niepełnosprawności, jak i osobom mającym problemy ze względu na długotrwałą chorobę.

Trudna sytuacja życiowa	Rok	Liczba rodzin	Liczba osób niepełnosprawnych w rodzinach
Niepełnosprawność	2002	424	1019
	2003	411	1011
	2004	6	20
	2005	338	924
	2006	382	1010
Długotrwała choroba	2002	287	823
	2003	311	924
	2004	8	23
	2005	337	921
	2006	358	973

Tabela 32. Liczba osób niepełnosprawnych i ich rodzin korzystających z pomocy M-GOPS w Końskich w formie zasiłków stałych.

- zasiłków pielęgnacyjnych - przyznawane są w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Rok	Przeciętna miesięczna liczba wypłaconych zasiłków pielęgnacyjnych.
2002	165
2003	209
2004	2.108
2005	5.657
2006	12.301

Tabela 33. Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z pomocy M-GOPS w Końskich w formie zasiłków pielęgnacyjnych.

- dodatku do zasiłku pielęgnacyjnego dla dzieci niepełnosprawnych poniżej 16-go roku życia z tytułu kształcenia. W 2006r. z tej formy pomocy M-GOPS skorzystało 3.791 dzieci niepełnosprawnych.
- świadczenia pielęgnacyjne przyznawane są osobom z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności

Z powyższych danych wynika, że wzrasta liczba osób niepełnosprawnych i ich rodzin korzystających z pomocy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Końskich. Fakt ten spowodowany jest przede wszystkim wzrostem liczby osób niepełnosprawnych.

Do innych form pomocy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Końskich należy działający przy Ośrodku Dom Dziennego Pobytu (DDP) oraz Klub Integracji Społecznej (KIS).

Dom Dziennego Pobytu - działający od 1997r wychodzi naprzeciw potrzebom i zainteresowaniom osób starszych, niepełnosprawnych ze względu na wiek.

Celem działalności jest zapewnienie tym osobom odpowiednich warunków do udziału w aktywnych formach współżycia, w szczególności w zakresie:

- zaspokajania potrzeb towarzyskich i kulturalnych
- integracji ze środowiskiem lokalnym
- twórczego spędzania czasu
- rozwijania swoich zainteresowań

W 2006 roku do Domu Dziennego Pobytu uczęszczało 44 osób, w tym 27 osób posiadało orzeczony stopień niepełnosprawności a 8 grupę inwalidzką.

Klub Integracji Społecznej powstał w 2006 roku. Ta forma pomocy skierowana jest do osób indywidualnych w wieku produkcyjnym i ich rodzin.

Celem Klubu jest niesienie pomocy tym osobom:

- w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej
- w powrocie do pełnienia ról społecznych w miejscu zamieszkania
- w odbudowaniu pozytywnej postawy i motywacji do podjęcia pracy. Z tej formy pomocy skorzystało 15 osób niepełnosprawnych.

Problematyka, możliwości, oczekiwania oraz potrzeby osób niepełnosprawnych.

Dotychczasowe doświadczenia w pracy socjalnej pracowników Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Końskich przybliżyło problematykę, możliwości, oczekiwania oraz potrzeby osób niepełnosprawnych.

Dotknięcie rodziny chorobą i niepełnosprawnością stanowi dla rodziny sytuację kryzysową pod względem psychologicznym, finansowym i społecznym.

Pogorszenie kondycji finansowej rodziny jest efektem:

- ograniczenia dochodów spowodowanych utratą pracy, przejściem na rentę inwalidzką
- powoduje ograniczenie aktywności zawodowej i możliwości zarobkowych innych członków rodziny zobowiązanych do świadczeń pielęgnacyjnych.

Często problemem, który pogarsza sytuację finansową rodzin jest:

- wcześniejsza trudna sytuacja bytowa np.: brak podstawowego standardu wyposażenia domu
- wysoki poziom wydatków, gdy więcej niż jedna osoba wymaga działań leczniczo-rehabilitacyjnych
- niezaradność życiowa członków rodziny
- nieumiejętność gospodarowania ograniczonymi środkami finansowymi

Narodziny niepełnosprawnego dziecka, utrata zdrowia powodująca niepełnosprawność wzbudza silne emocje, które negatywnie wpływają na relacje między członkami rodziny.

Osoba niepełnosprawna ma problemy emocjonalne, które wiążą się z trudnościami akceptacji samego siebie i swoich schorzeń oraz brakiem zrozumienia ze strony zdrowego społeczeństwa

Inne problemy jakie spotykają osoby niepełnosprawne wynikają z rodzaju ich niepełnosprawności, do nich należą:

- problemy z poruszaniem się spowodowane barierami architektonicznymi w budynkach użyteczności publicznej;
- problem zaopatrzenia w środki ortopedyczne i w komunikowaniu się;
- problem znalezienia miejsca pracy;
- brak oddziałów i klas integracyjnych w przedszkolach i szkołach.

Współdziałanie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Końskich z wieloma podmiotami, które w większym lub mniejszym stopniu wkraczają w politykę społeczną i pomoc społeczną, rozszerza ofertę stosowanych form i środków pomocy. Stwarza możliwości lepszego docierania do różnych grup i środowisk, jak również finansowania działalności źródeł.

Realizowana od wielu lat polityka społeczna odnoszona do grup dysfunkcyjnych na terenie miasta i gminy Końskie oraz tworzony dla nich system wsparcia został najpełniej zrealizowany w systemie pomocy dla osób niepełnosprawnych, długotrwale chorych.

3. Problemy opiekuńczo-wychowawcze w rodzinach.

Właściwie opracowany i realizowany proces opiekuńczo-wychowawczy jest to cykl zmian, które po sobie następują i wzajemnie się warunkujących, które są adekwatne do zaznaczających się kolejno etapów uzyskiwania przez podopiecznego samodzielności i niezależności życiowej. Taki proces jest procesem globalnym i ewolucyjnym.

Do najczęściej występujących problemów, opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach należą:

- uzależnienia: wśród których najczęściej występujące to uzależnienia od nikotyny, zjawisko to występuje u bardzo młodych osób, nawet 13-14-latków i jak wynika z obserwacji granica wieku, w którym wychowankowie zaczynają sięgać po papierosy cały czas się obniża. Kolejnym ważnym problemem jest nadużywanie alkoholu. Zarówno jak w przypadku nikotyny tak i w przypadku alkoholu zaczynają sięgać po niego coraz młodsze osoby, staje się on nieodłącznym elementem spotkań towarzyskich, przyczyny takich zachowań mogą być konsekwencją zachowań dorosłych i wzorców przekazywanych przez nich. Często danych zachowań uczymy się od dorosłych, obserwując ich nawyki i przyzwyczajenia. Dziecko widzące pijących rodziców wie, że jest to pewien styl życia, obcuje z przyczyną jak i skutkiem: widzi reakcje rodziców, widzi sytuacje i widzi, że tak można. Samo nie może zweryfikować, że często to zachowania destrukcyjne, gdyż nie posiada takiej wiedzy, zresztą - do pewnego wieku wiedzę dziecka tworzą sami rodzice. Dodatkowo w tym okresie wytwarza się presja ze strony innych nastolatków - jeśli chcesz być akceptowany bądź przebojowy, odważny i zawsze gotów na nowe wyzwania. To pozytywne cechy, jednak w zestawieniu z alkoholem oznaczają, że powinieneś wiedzieć, jak to smakuje, innymi słowy musisz spróbować, choćby po to, aby mieć się czym pochwalić. Kolejnym równie „istotnym” elementem rzeczywistości nastolatków stają się coraz częściej równie narkotyki, młodzież zaczyna nimi „zastępować” alkohol, lub też bardzo często alkohol i narkotyki są używane jednocześnie dla „wzmocnienia efektu”;
- problemy szkolne; do których zaliczamy problemy z nauką, wynikające najczęściej z braku systematyczności w nauce, opuszczania dużej liczby godzin lekcyjnych a także znikomej ilości czasu poświęcanego przyswajaniu nowych wiadomości. Wychowankowie bardzo często mają również problemy w kontaktach z nauczycielami, czego główną przyczyną jest niechęć młodzieży do przystosowania się do określonych norm panujących w szkole.
- konflikty z rówieśnikami wynikające z różnic społecznych, statusu materialnego, poglądów społecznych;

- problemy emocjonalne; związane z okresem dojrzewania, braku oparcia w rodzinie, bliskich, nie zaspokajaniem przez rodziców podstawowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych, problemami szkolnymi, niską samooceną. Wynikiem tego rodzaju problemów są często stany depresyjne wychowanków. Bardzo często również wychowankowie wyrażają swoje problemy emocjonalne poprzez zachowania agresywne;
- problemy rodzinne; najczęstsze przyczyny to brak opieki ze strony rodziców, nie zaspokajanie podstawowych potrzeb dzieci, zarówno materialnych jak i emocjonalnych, brak zainteresowania sprawami dzieci ze strony rodziców, a także jedna z najczęstszych przyczyn: nadużywanie alkoholu przez oboje, bądź jednego z rodziców. Jedną z głównych przyczyn konfliktów między dziećmi a rodzicami jest także nieumiejętność porozumienia się rodziców z dzieckiem.
- konflikty z prawem: kolejny istotny problem dzieci i młodzieży, najczęściej są to wykroczenia dokonywane pod wpływem alkoholu lub narkotyków, ale również zdarzają się sprawy karne.
- trudna sytuacja materialna, której przyczyną najczęściej jest brak pracy obojga małżonków lub jednego z nich, a także niezaradność rodziców;
- przemoc w rodzinie;
- zaburzenia psychologiczne;
- niewydolność wychowawcza;
- konflikty między rodzicami.

Nasilające się procesy dezintegracji środowiska rodzinnego, problemy wychowawcze z dziećmi i młodzieżą, są spowodowane faktem, iż priorytety dorosłych członków rodziny zmieniły się. Ważniejsze jest utrzymanie pracy, a w przypadku bezrobotnych jej znalezienie. Trudna rzeczywistość zawężyła aktywność życia rodzinnego do dbania głównie o sprawy finansowe. Dotyczy to zarówno rodzin dotkniętych ubóstwem i bezrobociem, jak i rodzin ekonomicznie dobrze sytuowanych, w których dominuje współczesny trend pogoni za luksusem. Rodzice przestali wychowywać swoje dzieci oraz zaspokajać ich potrzeby emocjonalne. Dzieci pozbawione poczucia bezpieczeństwa, zainteresowania ich problemami ze strony osób najbliższych, opieki i miłości, nie mając oparcia w domu szukają wsparcia wśród rówieśników. Rówieśnicy zaś znajdując się w takiej samej sytuacji potrafią okazać zrozumienie i zainteresowanie, stając się autorytetami nie zawsze promującymi właściwe zachowania.

Przyczyną niepowodzeń wychowawczych w głównej mierze są błędy rodziców tj.

- brak zainteresowania rodziców: sposobem spędzania wolnego czasu, pochodzeniem przedmiotów przynoszonych do domu, faktem, iż dziecko wydaje więcej pieniędzy niż wynosi kieszonkowe;
- nadmierna ochrona; nie pozwalanie dziecku na ponoszenie konsekwencji popełnionych czynów;
- nadmierne wymagania, którym dziecko nie potrafi sprostać, a bojąc się odrzucenia, szuka akceptacji w grupie rówieśniczej;
- akceptacja przez rodziców negatywnych zachowań dziecka;
- demoralizujący wpływ środowiska dorosłych nie przestrzegających norm prawnych;
- bierna postawa wobec przyjmowania przez dziecko negatywnych wzorów czerpanych z rodziny i mediów i traktowanie tego jako stan normalny.

Problemy utrudniające realizację zadań związanych ze zwalczaniem problemów opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach, wynikają z niedostatku finansowego gmin, niewłaściwego funkcjonowania systemu oświatowego, a także wdrażanych przez państwo reform, które nie dość dokładnie opisały zadania poszczególnych podmiotów dla zapobiegania patologiom i problemom rodziny:

- niski stopień organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży, a w szczególności niewystarczająca ilość klubów i organizacji społecznych umożliwiających spotkania oferujące pozytywne formy i wzorce spędzania czasu pozalekcyjnego;
- małe zainteresowanie rodziców zachowaniem swych dzieci, brak odpowiedniego nadzoru z ich strony i traktowanie drobnych „wybryków” jako rzeczy mało istotnych i nie mających dalszego wpływu na ich dalszą przyszłość;
- brak diagnostyki przed podjęciem działań na rzecz zagrożonej rodziny.
- brak pragmatyzmu i komplementarności w działaniach różnych służb publicznych i społecznych funkcjonujących w gminach i powiatach spowodowany fasadowością ich zadań.

4. Zjawiska patologii społecznej i działania profilaktyczne.

Patologia społeczna zwana jest również społeczną dezorganizacją lub zachowaniami dewiacyjnymi, oznacza stan zakłócenia równowagi społecznej, czego przejawem jest osłabienie więzi społecznych, utrudnienia w realizacji pewnych wartości i potrzeb, zachwianie systemu norm, oraz nieskuteczność kontroli społecznej.

Patologia społeczna jest zjawiskiem związanym z zachowaniem się jednostek i grup społecznych niezgodnych z powszechnie obowiązującymi normami i wartościami. Zjawisko to zatacza obecnie coraz szersze kręgi i obejmuje coraz młodsze osoby a nawet dzieci. Zaczyna być poważnym problemem społecznym, zwłaszcza w szkołach oraz wśród osób bezrobotnych. Szczególnie niepokojące zjawiska to alkoholizm, narkomania oraz przestępczość, które z czasem decydują o społecznym wykluczeniu i marginalizacji znacznych grup osób. Ponieważ problem staje się poważny i szybko przybiera na sile należy promować prawidłowe wzorce i postawy.

4.1. Problematyka uzależnień (alkoholizm, narkomania, nikotynizm).

Poniższa analiza została dokonana na podstawie informacji zebranych w szkołach z terenu miasta i gminy Końskie oraz w oparciu o dane zamieszczone w „Raporcie dotyczącym zagrożeń zjawiskami patologicznymi wśród dzieci i młodzieży miasta i gminy Końskie w świetle badań ankietowych” sporządzonym w 2002 roku.

Należy zwrócić uwagę na fakt, że od 2002r. do chwili obecnej nie były prowadzone jednolite badania młodzieży w zakresie problematyki uzależnień.

4.1.1. Nikotyna

W 2002r. w badaniach prowadzonych wśród uczniów na pytanie „Czy palisz papierosy?” twierdząco odpowiedziało 3,24 % uczniów klas VI szkół podstawowych i aż 16 % gimnazjalistów. W większości przypadków zjawisko dotyczyło chłopców. 4,05 % chłopców i 2,31 % dziewcząt wśród przebadanych szóstoklasistów to osoby palące.

W klasach I gimnazjów odsetek palących znacznie wzrasta i wynosi 10,98 % uczniów (13,96 % chłopców i 5,26 % dziewcząt). W klasach II gimnazjów ilość palących uczniów wzrasta i wynosi już 19,14 % (20,95 % chłopców i 17,23 % dziewcząt). W klasach III wśród gimnazjalistów do palenia papierosów przynajmniej 17,57 % uczniów (22,22 % chłopców i 12,84 % dziewcząt).

W anonimowej ankiecie przeprowadzonej w 2003r. podczas realizacji programu „Drugi elementarz czyli program siedmiu kroków” wśród 532 uczniów Gimnazjum Nr 1, Gimnazjum Nr 2 i Gimnazjum Nr 3 aż 26,5 % uczniów przyznało, że sięga po papierosy. Widać wyraźny wzrost palących w porównaniu z danymi z roku 2002. Palenie papierosów jest jednym z najpowszechniej występujących problemów wychowawczych, z jakimi borykają się szkoły. Palenie papierosów odbywa się również w trakcie zajęć lekcyjnych na terenie szkół, w ich okolicy.

Zdarzają się przypadki palenia papierosów przez uczniów w domach za przyzwoleniem rodziców. Z rozmów z rodzicami wynika, że wiedzą o tym, iż ich dzieci palą papierosy, ale nie mają na to zjawisko wpływu. Młodzież paląca papierosy utrzymuje, że z ich zakupem nie ma żadnego problemu.

Dla uczniów, którzy nie dysponują większą kwotą pieniędzy dostępne są w punktach sprzedaży papierosy na sztuki. W taki sposób papierosy rozprowadzane są również przez samych uczniów.

4.1.2. Alkohol

Doświadczenia związane z pićm alkoholu posiada zdecydowana większość nastolatków. Najczęściej podawany wiek pierwszego picia alkoholu ma miejsce między 11 a 14 rokiem życia. Według raportu 10,8 % uczniów klas VI szkół podstawowych piło alkohol. Uczniowie ci przyznają, że piją alkohol bardzo rzadko i tylko w wyjątkowych okazjach.

Z reguły pierwszy kontakt z alkoholem odbywa się w gronie rodziny, rodziców, rodzeństwa, z okazji różnych uroczystości rodzinnych. Odsetek osób pijących wzrasta w gimnazjach:

- klasy I - 49,41 % uczniów przyznaje się do spożywania alkoholu, w tym 59,25 % chłopców, 38,78 % dziewcząt,
- klasy II - 61,49 %, w tym 65,61 % chłopców, 55,04 % dziewcząt,
- klasy III - 74,13 %, w tym 80,08 chłopców, 68,09 % dziewcząt.

Niepokojący jest fakt odsetka uczniów sięgających po alkohol jeden raz w tygodniu i częściej:

- klasy I - 3,53 %,
- klasy II - 5,09 %,
- klasy III - 4,00 %

Dominują chłopcy, wśród których zjawisko spożywania alkoholu jest powszechniejsze. Podczas realizacji „Drugiego elementarza, czyli programu siedmiu kroków” w anonimowej ankiecie przeprowadzonej wśród uczniów Gimnazjów nr 1, 2 i 3 wśród 532 badanych aż 43,5 % sięga po alkohol.

Badania ankietowe gimnazjalistów przeprowadzone w jednej ze szkół w 2004r wykazały, że aż 60,4 % uczniów ma za sobą kontakt z alkoholem. W czasie ostatnich 12 miesięcy piło 38,2 % młodzieży, w czasie ostatniego miesiąca poprzedzającego badanie 22,2 %.

Wyraźnie jest widoczny więc wzrost ilości pijących gimnazjalistów. Są to zatrważające dane.

Spożywanie alkoholu przez nastolatków odbywa się w towarzystwie rówieśników: na dyskotekach, obozach, koloniach, ogniskach, różnego rodzaju imprezach (w tym imprezach szkolnych - szkolne dyskoteki, andrzejki, choinka, komers) sylwester, „osiemnastki”, podczas spontanicznych spotkań popołudniowo-wieczornych.

Wśród spożywanych napojów alkoholowych młodzież w pierwszej kolejności wymienia piwo, dalej wino i wódkę oraz drinki. Zakupu alkoholu dokonuje młodzież w okolicznych sklepach.

Rozmowy z uczniami, którzy zostali zatrzymani pod wpływem alkoholu dowodzą, że jego zakup nie był dla nieletnich problemem.

Przepisy zakazujące im sprzedaż obchodzą prosząc starszych kolegów o zakup, bądź sami, bardziej rozwinięci fizycznie kupują nie będąc pytani o wiek przez sprzedawców.

Według danych Komendy Powiatowej Policji w Końskich w latach 2002-2004 zatrzymano: w 2003r 1 nieletnią osobę pod wpływem alkoholu, w 2003r 20 nieletnich, w roku 2004 - 35 osób nieletnich będących pod wpływem alkoholu.

4.1.3. Narkotyki

„Raport...” podaje, że 1,3 % uczniów klas VI ma za sobą pierwszy kontakt z narkotykami. Częściej zjawisko dotyczy chłopców. Odpowiadając na pytanie - Jaki to narkotyk? - badani wymieniali marihuanę.

Wraz z wiekiem wzrasta liczba osób eksperymentujących z narkotykami. Wśród gimnazjalistów jest to już 7 % (3,7 % w klasach I, 11,07 % w klasach II, 11,49 % w klasach III).

Kontakt z narkotykami częściej deklarują chłopcy. Wśród gimnazjalistów najczęściej zażywane narkotyki to: marihuana, grzybki halucynogenne, skun, amfetamina, haszysz, extaza. Większość uczniów (3 %) stwierdziło, że ich kontakt z narkotykami były to pojedyncze próby, 2 % uczniów przyznało, że sięgało po narkotyki częściej.

Wśród młodzieży gimnazjalnej panuje przekonanie, że sporadyczne i krótkotrwałe zażywanie substancji psychoaktywnych nie prowadzi do uzależnienia i nie jest szkodliwe dla zdrowia. Niebezpieczny jest mit rozpowszechniony wśród młodzieży, że narkotyki „miękkie” nie uzależniają, są bezpieczne. Młodzi ludzie traktują marihuanę jako nieszkodliwą używkę. Wielu z nich uważa, że palenie „trawki” jest czymś normalnym. 57 % gimnazjalistów uznało, że nie spotkało się ze zjawiskiem sięgania po narkotyki. Aż 33 % uznało, że zjawisko to jest coraz powszechniejsze. 11 % postrzega narkomanię jako duże zagrożenie. Pytani o dostępność narkotyków w szkole uczniowie odpowiadali: nie wiem czy w szkole można kupić narkotyki - 53 %, w szkole można kupić narkotyki - 27 %, w szkole nie można kupić narkotyków - 19 %. Pogląd o łatwym dostępie do narkotyków poza szkołą wyraża aż 44,56 % badanych. 48 % uczniów nie wyraziło na ten temat swojej opinii, zaś zaledwie 7 % uważa, że poza szkołą dostęp do narkotyków jest trudny.

Uczniowie w swobodnych rozmowach dają do zrozumienia, że znają osoby zajmujące się procedurą rozprowadzania narkotyków, że zdobycie tych środków nie stanowi większego problemu „wystarczy jedynie wiedzieć, do kogo się zwrócić”.

Oto kilka przykładowych wypowiedzi uczniów dotyczących własnych spostrzeżeń na temat dostępności narkotyków na terenie miasta, wyrażonych w ankiecie przeprowadzonej w jednym z gimnazjów w 2004r.: „ Nie jest drogo i mówią, że towar jest dobry”, „Ja nie zauważyłam, żeby ktoś sprzedawał lub kupował narkotyki w naszej szkole. Ale wiem, że w innych jest to możliwe. Inni chyba wolą choroby niż życie”, „Myślę, że bardzo łatwo jest dostać narkotyki. Wystarczy znać odpowiednią osobę. Mówię i mam. Tak jest teraz.”, „Jest bardzo łatwo dostać ekstazę i marihuanę”, „Wydaje mi się, że są takie grupy w naszej szkole, które wiedzą coś o tym”, „Na terenie szkoły nie można kupić narkotyków, ale poza nią jest łatwo”, „Nie spotkałam się z nikim, kto proponowałby mi narkotyki na terenie szkoły lub w jej otoczeniu”, „W mieście bez problemu każdy może dostać porcję, wystarczy zapłacić”.

Jako pierwszy zażyty przez siebie narkotyk młodzież wymienia marihuanę i ekstazy. Świadczyć to może o łatwości w dostępie do tego rodzaju narkotyków, oraz o powszechnym przekonaniu o ich znikomej szkodliwości. Do gron pedagogicznych gimnazjów docierają nieoficjalne sygnały o uczniach, którzy eksperymentują z narkotykami. Są to jednak informacje o charakterze domysłów i pogłosek.

Dane Komendy Powiatowej Policji w Końskich przedstawiają się następująco:

- rok 2003 - zanotowano 3 osoby nieletnie odurzające się rozpuszczalnikiem, wobec jednej osoby nieletniej toczyło się postępowanie z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
- rok 2004 - postępowania z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii toczyły się wobec 8 nieletnich.

Dominujące motywy sięgania przez młodzież po środki uzależniające to:

- ciekawość, problemy osobiste (rodzinne, szkolne, rówieśnicze), chęć ucieczki przed tymi problemami;
- chęć zaistnienia w grupie
- namowa kolegów, której nie potrafią się przeciwstawić;
- nuda;
- chęć przeżywania przyjemnych doznań;

- poczucie bycia dorosłym;
- doświadczenie i wzory rodzinne
- agresywna reklama;
- negacja i bunt wobec otaczającego świata;
- zabawa i luz.

Podsumowując należy stwierdzić, że na terenie miasta i gminy Końskie istnieje problem sięgania młodych ludzi po używki. Wraz z wiekiem następuje wyraźny wzrost ilości młodych ludzi mających kontakt z substancjami psychoaktywnymi. Dostępność tych substancji jest dość powszechna i nie stanowi dla młodzieży problemu. Na terenie miasta może się ona zaopatrywać w papierosy, alkohol i narkotyki.

W związku z powyższym, w celu ograniczenia zjawiska, należy dołożyć wszelkich starań, aby na terenie miasta i gminy Końskie podjąć szeroko rozumiane działania profilaktyczne opierające się na długofalowym lokalnym programie profilaktycznym.

4.2. Analiza problemów i stanu zagrożeń wynikających z nadużywania alkoholu na terenie miasta i gminy Końskie

4.2.1. Rynek napojów alkoholowych

W stosunku do lat ubiegłych (od 2001r. do 2005r.) nie uległa zmianie ogólna liczba punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w gminie Końskie, który wynosi 160, w tym:

- do spożycia w miejscu sprzedaży - 40;
- do spożycia poza miejscem sprzedaży 120.

Ogółem	Do spożycia poza miejscem sprzedaży				Do spożycia w miejscu sprzedaży			
	razem	wg zawartości alkoholu			razem	wg zawartości alkoholu		
		do 4,5%	do 18 %	Pow. 18 %		do 4,5 %	do 18 %	pow. 18 %
217	168	168	117	58	49	49	23	18

Tabela 34. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie w 2004r.

Ogółem	Do spożycia poza miejscem sprzedaży				Do spożycia w miejscu sprzedaży			
	razem	wg zawartości alkoholu			razem	wg zawartości alkoholu		
		do 4,5%	do 18 %	pow. 18 %		do 4,5 %	do 18%	pow. 18 %
233	180	86	64	30	53	33	11	9

Tabela 35. Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w gminie w 2004r.

Średnio na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypada 117 mieszkańców. Natomiast gęstość sieci sprzedaży napojów alkoholowych wysokoprocentowych, tzn. zawierających powyżej 18 % alkoholu wynosi 505 (stan na 31.12.2004r.).

W 2004r. nie podjęto decyzji o cofnięciu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

4.2.2. Diagnoza stanu problemów alkoholowych

W 2004r. do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Końskich 117 wniosków o leczenie odwykowe wobec osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny (zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Dla porównania w 1997r. do GKRPA wpłynęły 74 wnioski, w 1998r. - 101 wniosków, w 1999r. - 93, w 2000r. - 56, w 2001r. 76, w 2002r. 97, a w 2003r. 72 wnioski.

	2004r.		2003r.		2002r.	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Kobiety	13	11,10	10	13,90	13	13,40
mężczyźni	104	88,80	62	86,10	84	86,60

Tabela 36. Ilość zarejestrowanych osób z problemem alkoholowym, z podziałem na płeć, na przestrzeni lat 2002-2004.

Do Komisji trafiają jednak tylko te wnioski, w przypadku których rodzina jest już u kresu wytrzymałości ale nie jest jeszcze całkowicie zastraszona przez alkoholika. Poza zasięgiem pracy Komisji pozostają również małżeństwa uzależnione od alkoholu, które po picciu zachowują się w miarę spokojnie i nie utrudniają życia sąsiadom. W wielu też rodzinach choroba alkoholowa jest traktowana jako coś naturalnego (piło się w tych rodzinach od pokoleń) lub jako sprawa wstydliva - choć dzięki prowadzonej profi-

laktyce coraz mniej osób tak uważa. Jest wreszcie wiele os. uzależnionych, mieszkających samotnie, którzy nadużywają alkoholu lub napojów alkoholopodobnych, ale nie stanowią bezpośredniego zagrożenia dla otoczenia. Tego typu przypadki także nie są często przedmiotem prac Komisji.

Lata	2004	2003	2002
Wnioski	25	29	24

Tabela 37. Ilość wniosków o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego skierowanych do Sądu Rejonowego w Końskich przez GKRPA (wobec osób, które odmówiły dobrowolnego poddania się leczeniu odwykowemu), na przestrzeni lat 2002-2004.

Lata	2004	2003	2002
Wnioski	44	33	34

Tabela 38. Ilość postanowień sądu dot. zastosowania przymusowego leczenia odwykowego, wobec osób zgłoszonych przez GKRPA (dot. spraw bieżących i z lat poprzednich).

W 95 % osoby nadużywające alkoholu, na które sporządzono wnioski o leczenie odwykowe są sprawcami przemocy domowej.

Wyszczególnienie	Leczeni ogółem	W tym w wieku lat			Leczeni po raz pierwszy w życiu	W tym w wieku lat		Zobowiązani do leczenia odwykowego
		do 18 lat	19-29	65 i więcej		do 18 lat	19-29	
Ogółem z zaburzeniami psychicznymi związanymi z alkoholem	326	2	29	1	123	2	21	64
Mężczyźni	291	0	27	1	104	0	19	56
Osoby zamieszkałe na wsi	194	0	12	1	75	0	8	43
Opieka czynna	64	1	5	0	24	1	2	6

Tabela 39. Zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu w 2002r. (dane uzyskane z Poradni Odwykowej w Końskich).

Wyszczególnienie	Leczeni ogółem	W tym w wieku lat			Leczeni po raz pierwszy w życiu	W tym w wieku lat		Zobowiązani do leczenia odwykowego
		do 18 lat	19-29	65 i więcej		do 18 lat	19-29	
Ogółem z zaburzeniami psychicznymi związanymi z alkoholem	332	2	28	3	120	1	8	58
Mężczyźni	301	2	26	3	107	1	7	54
Osoby zamieszkałe na wsi	163	0	8	1	68	0	2	40
Opieka czynna	58	0	3	1	19	0	2	8

Tabela 40 Zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu w 2003r. (dane uzyskane z Poradni Odwykowej w Końskich).

Wyszczególnienie	Leczeni ogółem	W tym w wieku lat			Leczeni po raz pierwszy w życiu	W tym w wieku lat		Zobowiązani do leczenia odwykowego
		do 18 lat	19-29	65 i więcej		do 18 lat	19-29	
Ogółem z zaburzeniami psychicznymi związanymi z alkoholem	361	2	44	6	114	1	21	63
Mężczyźni	338	1	40	6	108	1	21	63
Osoby zamieszkałe na wsi	204	0	24	4	89	0	14	47
Opieka czynna	63	0	8	4	14	0	4	7
Opieka bierna	298	2	36	2	100	1	17	56

Tabela 41. Zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu w 2004r. (dane uzyskane z Poradni Odwykowej w Końskich).

Nietrzeźwość w miejscach publicznych / przestępczość pod wpływem alkoholu w gminie Końskie - wg informacji uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Końskich, rok 2004:

1. Izolowano nietrzeźwych z miejsc publicznych (ogółem): 224
2. W tym zatrzymano (doprowadzono)
 - w izbach wytrzeźwień: 0
 - w policyjnych pomieszczeniach dla osób zatrzymanych: 224
3. Dowieziono do
 - placówek służby zdrowia: 22
 - miejsca zamieszkania: 0
4. Naruszenie zakazu spożywania /nabywania/ alkoholu na podstawie art. 431 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (ogółem): 514

- postępowanie mandatowe: 467
- postępowanie wnioskowe: 47
- 5. Przesłane wnioski pod wpływem alkoholu (ogółem): 329
- 6. Podejrzani pod wpływem alkoholu: 329
- 7. Sporządzono wniosków na sprawców wykroczeń popełnianych pod wpływem alkoholu:
 - z art. 51 § 2 kw: 22
 - z art. 86 § 2 kw: 21
 - z art. 87 § 1 kw: 4
 - z art. 87 § 2 kw: 4
- 8. Ilość wszczętych postępowań przygotowawczych w związku z ujawnionymi przypadkami prowadzenia pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości - art. 178a kk: 342
- 9. Sporządzono wniosków o leczenie odwykowe osób uzależnionych: 44
- 10. Ujawniono nietrzeźwych nieletnich: 35

Z pomocy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Końskich w 2004r. skorzystało łącznie 1.977 rodzin, z czego 208 - rodzin z problemem alkoholowym.
- 4.2.3. Diagnoza zasobów umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej

Na terenie miasta funkcjonuje niestacjonarna placówka leczenia odwykowego - Poradnia Odwykowa, która swą siedzibę ma w budynku Szpitala, przy ul. Gimnazjalnej 46. Niestety Placówka ta nie spełnia standardów leczenia odwykowego - nie realizuje programów terapeutycznych. Prowadzona od 1999r. na terenie w/w Poradni terapia wstępna-motywacyjna jest w całości finansowana ze środków Funduszu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (terapeuta zatrudniony na umowę-zlecenia).

Inne placówki, organizacje i grupy zajmujące się pomocą dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin, działające na terenie Końskich:

 - Grupa samopomocowa AA (Anonimowi Alkoholicy) - dwie odrębne grupy;
 - Grupa samopomocowa Al-Anon dla członków rodzin z problemem alkoholowym;
 - Stowarzyszenie Abstynentów Klubu „Radość”;
 - Powiatowy Punkt Pomocy Ofiarom Przesłanych działający przy Komendzie Powiatowej Policji;
 - Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin;
 - Telefon Zaufania dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin;
 - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

4.3. Analiza zjawiska przestępczości nieletnich, przemocy w rodzinie na terenie gminy Końskie w latach 2002-2004

Zjawisko przemocy w rodzinie wpływa negatywnie na wszystkich członków rodziny, w której ono występuje, a zwłaszcza na dzieci. Nie ma się tu na myśli obrażeń fizycznych, czy skutków psychicznych chociaż niewątpliwie są one duże i mają znaczący wpływ na rozwój i dalsze życie dzieci które są ofiarami bądź świadkami przemocy. Małe dzieci zwykle się chowają i uciekają przed agresją, dorastające zaczynają się buntować. Bunt ten wyrażany jest w różny sposób przeważnie dzieci szukają miejsca dla siebie zdaleka od domu wśród kolegów i chcąc zapomnieć o rodzinnej sytuacji często, sięgają po alkohol i narkotyki, a z braku pieniędzy, czy też z chęci zaimponowania kolegą wkraczają na drogę przestępstwa. Zwykle zaczyna się od drobny kradzieży, wymuszeń drobnych sum pieniędzy w szkole stopniowo wkraczając coraz dalej jak: niszczenie mieni, włamania, pobicia i wymuszenia rozbójnicze itp. Zjawisko przemocy w rodzinie wiąże się pośrednio z przestępczością nieletnich. Dlatego są potrzebne długofalowe działania zmierzające zarówno do poprawy i pomocy rodzin gdzie występuje przemoc, jak działania profilaktyczne mające ustrzec dzieci i młodzież przed uzależnieniami i przestępczością.

4.3.1. Zjawisko przemocy w rodzinie w Gminie Końskie w latach 2002-2004.

Funkcjonariusze KPP w Końskich w latach 2002-2004 przeprowadzili 2868 interwencji domowych, z czego 1192 interwencje dotyczyło przemocy w rodzinie. Ilość podejmowanych interwencji w przypadku przemocy w rodzinie w latach 2002-2004.

Lata	Interwencje domowe	
	Ogółem	związane z przemocą
2002	1077	310
2003	950	324
2004	841	558

Tabela 42. Interwencje domowe w latach 2002-2004r.

Jak widać ogólna liczba interwencji policyjnych maleje z roku na rok. Niepokoi jednak fakt, że przy padku zjawiska przemocy w rodzinie liczba te stale wzrasta.

W roku 2002 stwierdzono fakt przemocy w 169 przypadkach, zaś 149 wystąpiła sytuacja konflikto- wa z zagrożeniem wystąpienia przemocy. Ogólne liczba ofiar przemocy to 441 osób, z czego 46 to mło- dzież w wieku 13-18 lat, 63 to dzieci do 13 roku życia, 33 to mężczyźni i 299 kobiety. W 310 przypadkach sprawcy byli pod wpływem alkoholu, z czego 150 osób zatrzymano w Policyjnej Izbie Zatrzymań. Z ogółu interwencji 57 przypadkach doprowadzono do postępowań przygotowawczych z art. 207 i art. 190 oraz 88 przypadkach skierowano wnioski do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W roku 2003 było 324 stwierdzonych faktów występowania przemocy w rodzinie - liczba pokrzyw- dzonych wyniosła 512 osób, z czego 131 to dzieci do 13 lat, 46 małoletni w wieku 13-18 lat, 27 stanowili mężczyźni i 308 kobiety. Pod wpływem alkoholu było 309 sprawców przemocy w tym 7 kobiet i 1 nieletni. Zatrzymano w PIZ 152 osoby w tym 1 kobietę. W przypadku 10 interwencji udzielono pomocy medycznej zarówno pokrzywdzonym (3) jak i sprawcą przemocy (7). Z ogółu interwencji wszczęto 27 postępowań przygotowawczych w tym 16 przypadków przemocy stwierdzono, a zakończono 12 wnioskiem do Prokuratury Rejonowej w Końskich. Do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych skierowano 27 wniosków o leczenie odwykowe.

W roku 2004 stwierdzono fakt przemocy w 558 interwencjach domowych. Ogólna liczba osób po- krzywdzonych to 1015, z czego najliczniejszą grupę stanowią kobiety 514, 326 to dzieci do 13 lat, 111 ma- łoletni w wieku 13-18 lat, zaś 64 to mężczyźni. Wśród 558 sprawców przemocy było 10 kobiet - Pod wpływem alkoholu znajdowało się 508 sprawców przemocy w rodzinie w tym 10 kobiet i 498 mężczyzn. W PIZ umieszczono 211 osób w tym 3 kobiety i 208 mężczyzn. Pomocy lekarskiej udzielono 22 osobom w tym 6 ofiaro przemocy i 16 jej sprawcą.

Wszczęto 30 postępowań przygotowawczych, z czego 8 zakończono przekazując do Prokuratury Re- jonowej w Końskich. Do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych skierowano 66 wniosków o leczenie odwykowe.

Rodziny, w których stwierdzono fakt występowania przemocy są odwiedzane przez dzielnicowych. Przyczyną tak niewielu wystąpień i prowadzonych postępowań przygotowawczych jest fakt braku wiary osób pokrzywdzonych w szybkie i ostateczne rozwiązanie ich problemów, jak również nieuzasadniony wstyd przed opinią społeczną.

Lata	Sprawcy przemocy		Stan świadomości		Osoby pokrzywdzone		K	M
	K	M	Trzeźwy	Pod wpływem alkoholu	Dzieci 13 lat	Małoletni 13-18 lat		
2002	-	310	-	310	63	46	299	32
2003	7	316	15	309	131	46	308	27
2004	10	448	50	508	326	111	514	64

Tabela 43. Ogólne zestawienie ofiar i sprawców aktów przemocy w rodzinie latach 2002-2004r.

4.3.2. Przestępstwa nieletnich na terenie Gminy Końskie w latach 2002-2004r.

Nieletni sami albo wraz z dorosłymi dokonują czynów przestępczych. Popelniane przestępstwa można podzielić na przestępstwa przeciwko mieniu, przestępstwa kryminalne, przestępstwa gospodarcze i przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu. Do najbardziej obszernej kategorii należą przestępstwa krymi- nalne, do których zalicza się przestępstwa przeciw mieniu, przestępstwa narkotykowe, nielegalne posia- danie broni, również przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, itp. Przestępstwa przeciwko mieniu jak sa- ma nazwa wskazuje są to tzw. kradzieże, rozbójnicze wymuszenia, rozboje, włamania, uszkodzenia mie- nia i przywłaszczenia mienia, paserstwo itp. Do przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu zaliczamy tu m. in. pobicia, uszkodzenia ciała, zabójstwa, aborcję, eutanazję itd. Ze względu na ich specyfikę w wykazach staty- stycznych przedstawia się osobno, chociaż są składową przestępstw kryminalnych. Do przestępstwa go- spodarcze, czyli różnego rodzaju oszustwa, wyłudzenia mające miejsce w podmiotach gospodarczych.

Funkcjonariusze KPP w Końskich w latach 2002-2004 wykryli 2653 przestępstw, z czego 84 dotyczy- ły postępowań w sprawie nieletnich.

Lata	Przestępstwa wykryte	Czyny nieletnie	Procentowy udział nieletnich w przestępstwach wykrytych	Podejrzani ogółem	Os nieletnie	Procentowy os. nieletnich do ogółu podejrzanych
2002	768	28	3,6	653	33	5,0
2003	914	16	1,7	752	19	2,5
2004	971	40	4,1	706	39	5,5

Tabela 44. Ilość wykrytych postępowań oraz czynów karalnych popełnionych przez nieletnich i stosunek nieletnich sprawców do ogółu podejrzanych w latach 2002-2004r.

Z powyższego zestawienia wynika, że w roku 2002 nieletni popełnili 28 czynów, a 2003 roku tylko 16. Oznacza to spadek przestępczości nieletnich, z którego nastąpił gwałtowny wzrost w 2004 roku do 40 czynów popełnionych przez nieletnich. Udział osób nieletnich w przestępstwach w latach 2002 i 2004 jest podobna 33 i 34 osoby, najniższa jest w roku 2002 tylko 19 osób. Stosunek przestępstw popełnianych przez nieletnich do ogółu wykrytych przestępstw jest najniższy w roku 2003 zaś najwyższą wartość osiągnął w 2004 roku. Podobnie przedstawia się udział osób nieletnich w czynach karalnych w porównaniu z ogółem podejrzanych najniższy wskaźnik jest w 2003r wynosi 2,5 % najwyższy zaś w roku 2004 osiągnął wartość 5,5 %.Wskaźniki z lat 2002 i 2004 są zbliżone różnią nieznacznie.

W roku 2002 nieletni popełnili 14 kradzieży, 7 rozbojów, 2 pobicia i kierowania w ruchu drogowym w stanie nietrzeźwości oraz przestępstwa zakwalifikowane jako inne (do nich zlicza się takie czyny jak: groźby, spowodowanie pożaru, zmuszanie do określonego zachowania itp.) oraz jedno przywłaszczenia mienia.

Rodzaje przestępstw	Czyny nieletnie	Osoby nieletnie	Przestępstwa wykryte	Osoby podejrzane
Kradzież rzeczy	14	13	50	45
Kradzież z włamaniem	1	2	21	22
Rozbój	7	10	26	28
Przywłaszczenie mienia	1	1	7	5
Przestępstwa drogowe	2	2	177	172
Pobicia	2	2	20	24
Inne	1	T	-	-
Ogółem	28	33	301	296

Tabela 45. Rodzaje przestępstw popełnianych przez nieletnich i ich stosunek do przestępstw wykrytych w roku 2002

W roku 2003 nieletni popełnili najmniej czynów karalnych w analizowanym okresie tylko 16. Dokonali oni 1 kradzieży rzeczy, 8 włamań, wystąpiły 2 przypadki nielegalnego posiadania narkotyków, przywłaszczenia mienia i przestępstwa z kategorii inne oraz jedna osoba nieletnia uczestniczyła w pobiciu i rozboju.

Rodzaje przestępstw	Czyny nieletnie	Osoby nieletnie	Przestępstwa wykryte	Osoby podejrzane
Kradzież rzeczy	1	2	30	40
Kradzież z włamaniem	8	6	40	25
Rozbój	-	1	10	20
Przywłaszczenie mienia	2	3	10	8
Przestępstwa drogowe	1	1	147	143
Pobicia	-	1	14	43
Posiadanie narkotyków	2	1	8	6
Inne	2	4	145	92
Ogółem	16	19	390	377

Tabela 46. Rodzaje przestępstw popełnianych przez nieletnich i ich stosunek do przestępstw wykrytych w roku 2003

W roku 2004 nieletni dokonali 40 czynów karalnych. Jest to największa liczba przestępstw popełnionych w analizowany okresie, stąd wniosek, że przestępczość na terenie Gminy Końskie wzrasta. Najwięcej czynów karalnych popełnionych przez nieletnich 22 zaliczono do kategorii inne, 3 to pobicia, 1 rozbój, 2 przypadki nielegalnego posiadania narkotyków oraz po 4 przypadki kradzieży, włamania, uszkodzenia mienia.

Rodzaje przestępstw	Czyny nieletnie	Osoby nieletnie	Przestępstwa wykryte	Osoby podejrzane
Kradzież rzeczy	4	9	32	37
Kradzież z włamaniem	4	8	73	49
Rozbój	1	1	6	9
Uszkodzenie mienia	4	6	10	13
Posiadanie narkotyków	2	2	16	15
Pobicia	3	7	14	36
Inne	22	6	155	64
Ogółem	40	39	306	223

Tabela 47. Rodzaje przestępstw popełnianych przez nieletnich i ich stosunek do przestępstw wykrytych w roku 2004

Rodzaje przestępstw	2002	2003	2004	Ogółem
Kradzież rzeczy	14	1	4	19
Kradzież z włamaniem	1	8	4	13
Rozbój	7	-	1	8
Pobicie	2	-	3	5
Przywłaszczenie mienia	1	2	-	3
Uszkodzenie mienia	-	-	4	4
Posiadanie narkotyków	-	2	2	4
Przestępstwa drogowe	2	1	-	3
Inne	1	2	22	9

Tabela 48. Zestawienie przestępstw popełnionych przez nieletnich w latach 2002-2004r.

Do najczęściej popełnianych przestępstw przez nieletnich w latach 2002-2004 należą przestępstwa przeciw mieniu. Najwięcej było kradzieży - 19, włamań - 13, rozboji - 8, 4 to uszkodzenia mienia i posiadanie nielegalne środków odurzających oraz 3 przywłaszczenia mienia. Przeciwko życiu i zdrowiu były popełnione 3 czyny karalne. Natomiast 9 przestępstw było zaliczonych do tzw. kategorii inne, tj. nieumyślne spowodowanie pożaru, groźby itp. Jak wynika z powyższego zestawienia przestępstwa dotyczące nielegalnego posiadania narkotyków przez nieletnich pojawiły się po raz pierwszy w roku 2003 i utrzymują się na tym samym poziomie. Jednak z obserwacji policji wynika, że problem ten przybiera na sile i staje się coraz bardziej widoczny. Do środków odurzających najczęściej zażywanych i sprzedawanych na terenie Gminy Końskie należą: marihuana, ekstazy, amfetamina pojawia się również haszysz i grzybki. Szkoły najbardziej zagrożone zjawiskiem narkomani to Techniku, I Liceum Ogólnokształcące, Ekonomik, Gimnazjum nr 2, ZDZ i ZSP nr 2. Środki odurzające rozprowadzane są w okolicach w/w szkół, parku miejskim jak również w dyskotekach i pubach, dawniej były to GrenHaus, czy Inferno obecnie jest to bar Katharsis. W miesiącach letnich tj. w okresie wakacji „handel” środkami odurzającymi w znacznym stopniu „przenosi się” do Sielpi.

Drugim, a w zasadzie pierwszym problemem z powodu łatwiejszej dostępności jest spożywanie alkoholu przez nieletnich. Powszechna dostępność i różnorodność napoi alkoholowych oraz fakt stanowiący „tajemnicę poliszynela”, że są one sprzedawane niepełnoletnią osobą sprzyja częstemu spożywaniu przez nieletnich alkoholu. W okresie 2002-2004 patrole policyjne z KPP w Końskich ujawniły 64 nieletnich po spożyciu alkoholu.

Lata	2002	2003	2004
Zatrzymani nieletni po spożyciu alkoholu	23	41	-

Tabela 49. Ujawnieni pijani nieletni w latach 2002-2004

W roku 2002 nie miały miejsca przypadki zatrzymania nietrzeźwych nieletnich. Porównując dwa lata 2003 i 2004 obserwujemy wzrost przypadków zatrzymań nieletnich pod wpływem alkoholu. Liczba ta w 2004 roku zwiększyła się prawie dwukrotnie w porównaniu do 2003 roku.

Pod względem wieku najczęściej czynów karalnych dopuszczają się młodociani w przedziale wiekowym 13-16 lat, ale zdarzają się też dzieci w wieku 13 lat.

Lata	Wiek poniżej 13 lat	Wiek powyżej 13 lat
2002	2	29
2003	-	19
2004	1	9
Ogółem	3	87

Tabela 50. Wiek osób niepełnoletnich popełniających przestępstwa w latach 2002-2004r.

W latach 2002-2004 tylko 3 osoby niepełnoletnie popełniły czyn karalny mając 13 lat, a 87 mieściła się w grupie wiekowej 13-16 lat. Wiek niepełnoletnich sprawców przestępstw wskazuje, że są to uczniowie z ostatnich klas szkoły podstawowej, obejmuje cały przekrój wiekowy gimnazjum jak również pierwsze klasy szkół ponadgimnazjalnych. Patrząc na te dane wiemy, na jakie szkoły i na jakie klasy powinny być ukierunkowane działania profilaktyczne.

Rozpatrując wiek i rodzaje przestępstw zauważamy, że w grupie wiekowej 13-16 lat popełniono wszystkie rodzaje przestępstw kryminalnych w tym przeciwko mieniu, przeciwko życiu i zdrowiu. Natomiast osoby mające 13 lat popełniają przestępstwa przeciwko mieniu.

Rodzaj przestępstwa	2002		2003		2004	
	13 l	13-16 l	13 l	13-16 l	13 l	13-16 l
Przestępstwa kryminalne	-	31	-	17	1	35
Przestępstwa przeciw życiu i zdrowiu	-	2	-	1	-	7
Przestępstwa przeciw mieniu	2	29	-	12	1	26
Przestępstwa gospodarcze	-	-	-	-	-	2
Ogółem	2	33	-	19	1	39

Tabela 51. Wiek sprawcy a rodzaj przestępstw popełnionych w latach 2002-2004r.

Analizując powyższe zestawienie należy pamiętać, że kategoria przestępstwa kryminalne zawiera w sobie również przestępstwa przeciwko mieniu i przeciwko życiu i zdrowiu.

Chcąc skutecznie przeciwdziałać zjawisku przestępczości nieletnich należy znać przyczyny, dla których młodzież i dzieci skłaniają się ku przestępczości. Nie bez znaczenia jest ciągle ubożenie społeczeństwa, chęć wyróżnienia się w gronie rówieśników, jak również pochodzenie z rodzin dotkniętych demoralizacją i niewydolnych wychowawczo oraz coraz mniejszy wpływ rodziców na swoje dzieci. Również wiedza rodziców i dzieci, co do skutków nieodpowiedzialnych zachowań ich konsekwencji prawnych oraz praw i obowiązków, jakie mają, miejsc gdzie mogą szukać pomocy w trudnych sytuacjach jest często niewystarczająca. Należy uzmysłowić rodzicom by wykazali się większą czujnością i zaczęli zwracać większą uwagę na zachowania swoich dzieci i ich kolegów. Większa część rodziców nie orientuje się w rzeczywistych zagrożeniach czyhających na dzieci na podwórku czy szkole, a doniesienia o takich zagrożeniach traktuje jako nierealne, dlatego warto prowadzić akcje uświadamiające rodzicom i opiekunom zagrożenia, na które są narażone ich dzieci

Funkcjonariusze KPP w Końskich prowadzili szereg spotkań z młodzieżą i dziećmi w szkołach jak również z ich rodzicami i kadrami pedagogicznymi zarówno wcześniejszych okresach jak i w latach 2002-2004.

W 2002 roku, dzielnicowi, policjanci Zespołu Ruchu Drogowego i referent Sekcji Prewencji przeprowadzili 409 spotkań, w których uczestniczyło 12350 dzieci i młodzieży.

W roku 2003 w ramach zmniejszenia zjawiska demoralizacji i przestępczości policjanci Komendy Powiatowej Policji w Końskich przeprowadzili:

- 421 spotkań, w których uczestniczyło 15029 dzieci i młodzieży,
- 22 spotkań z 485 osobami z grona pedagogicznego,
- 10 spotkań z 1214 rodzicami,
- 213 spotkania z 1461 osobami dorosłymi,
- 62 rozmowy profilaktyczne ostrzegawcze z 71 opiekunami i 46 nieletnimi.

W 2004 roku, dzielnicowi, policjanci Zespołu Ruchu Drogowego i referent Sekcji Prewencji przeprowadzili: Sekcja Ruchu Drogowego - 30 spotkań, w których uczestniczyło 1342 dzieci i młodzieży, 1 spotkanie z 60 osobami dorosłymi przeprowadzono dla 83 uczniów szkół podstawowych i gimnazjów 4 egzaminy na kartę rowerową, oraz 9 spotkań indywidualnych, przeprowadzono eliminacje powiatowe Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy o Bezpieczeństwie Ruchu Drogowego dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów, w którym uczestniczyło 42 reprezentantów poszczególnych gmin, rozdali ok. 3900 elementów odblaskowych (naklejki na plecaki i rowery). Rewir Dzielnicowych KPP, 233 spotkań, w których uczestniczyło 6388 dzieci i młodzieży, 57 spotkania z 710 osobami dorosłymi, Referent Sekcji Prewencji KPP, zajmujący się problematyką nieletnich i prewencji kryminalnej: 61 spotkania z 3558 dziećmi i młodzieżą, przeprowadziła 8 spotkania z 188 osobami tzw. „wycieczki po KPP”, 37 spotkań z 458 pedagogami, 7 spotkania z kuratorami mającymi nadzór nad nieletnimi, 2 spotkania z 22 osobami dorosłymi, 2 spotkania z 44 osobami niepełnosprawnymi, 7 spotkania z 874 rodzicami w ramach tzw. „wywiadówek”, 28 rozmów profilaktyczno - ostrzegawczych z 12 nieletnimi i 37 opiekunami.

W ostatnich trzech latach odnotowano stały wzrost wpływu spraw opiekuńczych małoletnich i wpływ ten staje się coraz to większy, co ilustruje zestawienie w tabeli. Tak w odniesieniu do 2002 roku w 2003 roku wzrost wyniósł 7,4 % a w 2004 roku-21,1 %.

W kolejnych analizowanych latach rosła liczba wydanych przez Sąd orzeczeń w sprawach opiekuńczych. Orzeczenia o ograniczeniu władzy rodzicielskiej rodzicom stanowiły w ogólnej liczbie wydanych orzeczeń w sprawach opiekuńczych procentowy udział:

- w 2002r. - 13 %,
- w 2003r. - 24 %,
- w 2004r. - 15 %,

o pozbawieniu władzy rodzicielskiej odpowiednio:

- w 2002r. - 3 %,
- w 2003r. - 6 %,
- w 2004r. - 11 %,

o umieszczeniu w rodzinie zastępczej:

- w 2002r. - 2 %,
- w 2003r. - 3 %,
- w 2004r. - 3 %,

o zawieszeniu władzy rodzicielskiej:

- w 2002r. - 2 %,
- w 2003r. - 1 %,
- w 2004r. - 1 %,

zaś o przywróceniu władzy rodzicielskiej:

- w 2002r. - 0,7 %,
- w 2003r. - 0,6 %,
- w 2004r. - 0,6 %.

Każda sprawa często dotyczy liczby dzieci większej niż jedno, porównaj dane z tabeli, i tak trzy orzeczenia z 2002r o umieszczeniu w rodzinie zastępczej dotyczyły pięciorga małoletnich dzieci. W rezultacie rośnie liczba małoletnich pozostających w zainteresowaniu Sądu Rodzinnego. Są to dzieci pozostające pod opieką, których rodzice nie żyją, których rodzicom zawieszono władzę rodzicielską i których rodziców pozbawiono władzy rodzicielskiej oraz dzieci, których rodzicom ograniczono władzę rodzicielską, w tym przez nadzór kuratora i dzieci, które umieszczono w rodzinach zastępczych. To zestawienie dobrze ilustruje liczbę dzieci, które pozostają pod opieką, pod nadzorem kuratora i w rodzinach zastępczych i widać, że ta liczba stale rośnie.

Natomiast liczba małoletnich, co do których Sąd orzekł umieszczenie w placówce opiekuńczo-wychowawczej nieznacznie maleje, patrz tabela nr 4, bowiem mimo stałego wzrostu liczby wydanych orzeczeń małoletni są przysposabiani, umieszczani w rodzinnych domach dziecka. Tylko nieznaczna ilość dzieci wraca do zresocjalizowanego środowiska rodzinnego a w ostatnim badanym roku 2004r. żadne dziecko nie powróciło z placówki opiekuńczo-wychowawczej do środowiska rodzinnego. Natomiast znaczny jest udział przyczyn określanych w statystyce jako „inne” na zmniejszenie liczby dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, może to być np. upełnoletnienie się podopiecznego.

W latach od 2002r. do 2004r. wystąpił stały wzrost wpływu i ilości załatwionych przez Sąd spraw nieletnich, przy czym zawsze większy był w tym udział spraw o popełnione przez nieletnich czyny karalne aniżeli o samą demoralizację. Ponieważ zwykle nieletni działają grupowo, należy uwzględnić, że w jednej sprawie może występować wielu nieletnich. Dopiero te wielkości uświadamiają rzeczywistą skalę problemu.

Sąd na etapie postępowania wyjaśniającego mógł podjąć decyzje odnośnie nieletnich np. o niewszczygnięciu dalszego postępowania, przekazaniu innym Sądom lub o przekazaniu szkołom, instytucjom i organizacjom społecznym, prokuratorom lub innym organom, mógł też podjąć inne decyzje, dlatego ilość spraw, które trafiają do dalszego rozpoznania jest mniejsza.

Ponieważ wpływ spraw nieletnich jest coraz większy, więc rośnie liczba orzekanych przez Sąd środków wychowawczych i poprawczych. Najczęściej stosowanym środkiem wychowawczym jest nadzór kuratora. Nie orzeka się umieszczenia nieletniego w rodzinie zastępczej. Maleje liczba orzeczeń o umieszczeniu nieletniego w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Do 2003r. nastąpił duży wzrost liczby orzeczeń o umieszczeniu nieletniego w placówce resocjalizacyjnej, jednak później liczba orzeczeń gwałtownie spadła do stanu z 2002r. Od 2003r. ilość orzeczeń o umieszczeniu w zakładzie poprawczym bez zawieszenia pozostaje na tym samym poziomie, ale rośnie liczba orzeczeń zakładu poprawczego w zawieszeniu z zastosowaniem nadzoru kuratora sądowego.

Liczba nieletnich przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych pozostaje na tym samym poziomie, a nawet w 2004r. Odnotowano pewien spadek. Choć liczba orzeczeń o umieszczeniu w zakładzie poprawczym utrzymuje się od 2003r. Na tym samym poziomie i choć liczba już umieszczonych nieletnich w zakładach maleje, to pojawili się oczekujący na miejsce i ta kolejka trwa na niezmiennym poziomie. Również pojawiły się kłopoty z wykonaniem orzeczeń o umieszczeniu w placówce resocjalizacyjnej i choć ilość orzeczeń tego środka spadła, to w 2004r. pojawili się oczekujący na miejsce w placówce. Stale rośnie liczba wykonywanych nadzorów przez kuratora sądowego. Niestety liczba uchylonych nadzorów w latach 2002 i 2003 utrzymywała się na tym samym poziomie a w roku 2004 znacznie zmalała. Można też zauważyć, że środek ten jest zamieniany na zakład poprawczy lub jest orzekana wobec nieletniego kara. Dowodzi to, że zachowanie nieletnich nie daje podstaw do większej liczby uchyleń środka a nawet wymaga zastosowania ostrzejszego środka bądź kary.

Ponieważ skala zagrożenia patologią i demoralizacją w obrębie właściwości Sądu Rejonowego w Końskich rośnie, bardzo ważne i pilne staje się podjęcie działań mających na celu zapobieganie tym zjawiskom i ich ograniczanie poprzez lokalne rozwiązania.

Wykorzystano dane zawarte w rocznych sprawozdaniach Sądu Rejonowego w Końskich z lat 2002, 2003, 2004, dotyczące spraw rodzinnych i nieletnich.

Rok	2002	2003	2004
Wpływ spraw opiekuńczych ogółem	175	188	212
Liczba spraw, w których wydano orzeczenie, w tym:	135	165	180
O pozbawieniu władzy rodzicielskiej,	4	9	19
O zawieszeniu władzy rodzicielskiej	2	2	2
O ograniczeniu władzy rodzicielskiej	18	39	27
O przywróceniu władzy rodzicielskiej	1	1	1
O umieszczeniu w rodzinie zastępczej	3	5	6

Tabela 52. Sprawy opiekuńcze małoletnich (Nsm)

Rok	2002	2003	2004
Ogółem, w tym:	191	228	253
W sprawach, w których pozbawiono rodziców władzy rodzicielskiej	6	10	30
W sprawach, w których zawieszono rodzicom władzę rodzicielskiej	2	5	4
W sprawach, w których ograniczono rodzicom władzę rodzicielskiej	39	79	51
W sprawach, w których przywrócono rodzicom władzę rodzicielskiej	2	1	2
W sprawach, w których umieszczono małoletnich w rodzinach zastępczych	5	6	6

Tabela 53. Osoby małoletnie w sprawach opiekuńczych, w których wydano orzeczenie

Rok	Ogółem	liczba małoletnich i pod opieką	których rodziców pozbawiono władzy rodzicielskiej	których rodzicom zawieszono władzę rodzicielską	sieroty naturalne	których rodzicom ograniczono władzę rodzicielską	w tym przez nadzór kuratora	liczba małoletnich, wobec których zarządzono umieszczenie w rodzinie zastępczej	którzy oczekują na umieszczenie w rodzinie zastępczej
	1+2+3+ 4	1+2+3	1	2	3	4			
2002	331	80	58	8	14	251	166	97	1
2003	385	76	52	10	14	309	212	118	1
2004	388	88	66	14	8	300	190	131	1

Tabela 54. Liczba małoletnich pozostających w zainteresowaniu Sądu Rodzinnego (stan kart)

Stan z roku poprzedniego	Przybyło		Ubyło						Stan w danym roku
	wydano orzeczeń	z innych sądów	powrót do środowiska rodzinnego	przekazanie do rodziny zastępczej	przysposobiono	skierowano do rodzinnych domów dziecka	przesłano do innych sądów	inne	
(2001r.)									(2002r.)
54	4	-	1	-	7	-	1	8	41
(2002r.)									(2003r.)
41	5	-	2	1		2	-	4	36
(2003r.)									(2004r.)
36	19	-	-	-	5	7	-	8	35

Tabela 55. Wykonane orzeczenia Sadu o umieszczeniu małoletnich w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (liczba małoletnich)

Rok	Załatwiono ogółem	W tym o demoralizację	W tym o czyn karalny
2002	94	25	69
2003	102	25	77
2004	110	44	66

Tabela 56. Ilość spraw nieletnich w postępowaniu wyjaśniającym

Rok	Załatwiono ogółem	W tym o demoralizację	W tym o czyn karalny
2002	130	28	102
2003	149	37	112
2004	153	67	86

Tabela 57. Ilość spraw nieletnich w odniesieniu do osób w postępowaniu wyjaśniającym

Rok	Załatwiono ogółem	W tym o demoralizację	W tym o czyn karalny
2002	38	14	24
2003	57	10	47
2004	99	37	62

Tabela 58. Ilość spraw nieletnich w postępowaniu opiekuńczo-wychowawczym

Rok	Ogółem	O demoralizację	O czyn karalny
2002	47	16	31
2003	79	10	69
2004	117	41	76

Tabela 59. Ilość spraw nieletnich w odniesieniu do osób w postępowaniu opiekuńczo-wychowawczym

Rok	Orzeczono środki wychowawcze	w tym nadzór kuratora	w tym umieszczonych w rodzinach zastępczych	w tym umieszczenie placówki opiek.-wych.	w tym umieszczenie placówki resocjalizacyjnej	przekazano do nadzoru kuratora
2002	47	32	-	2	4	-
2003	79	54	-	-	7	-
2004	88	53	-	1	4	1

Tabela 60. Orzeczenia o nadzorze kuratora i o umieszczeniu w stosunku do ilości ogółem orzeczonych środków wychowawczych (w odniesieniu do osób)

Środek	Stan wyjściowy	Przybyło	Ubyło					Wykonywane środki
			Uchylenie lub zmiana rodzaju środka	Orzeczenie zakładu poprawczego	Zwolnienie warunkowe	Orzeczenie kary	Inny powód	
nadzór kuratora	84	30	40	1		3	2	68
rodzina zastępcza								
plac. opiek.-wych.	4	3	3	-	-	-	-	4
plac. resocjal.	8	4	3					19
zakład poprawczy	3	1	-	-		-	-	4
zakład leczniczy	1		-					1

Tabela 61. Wykonywane wybrane środki w 2002r. (w odniesieniu do osoby)

Środek	Stan wyjściowy	Przybyło	Ubyło					Wykonywane środki
			Uchylenie lub zmiana rodzaju środka	Orzeczenie zakładu poprawczego	Zwolnienie warunkowe	Orzeczenie kary	Inny powód	
nadzór kuratora	68	50	40	3			3	72
rodzina zastępcza								
plac. opiek.-wych.	4	-	-	-	-	-	-	4
plac. resocjal.	9	6	3					12
zakład poprawczy	4	3	-	-	1	-	-	6
zakład leczniczy	1		1					0

Tabela 62. Wykonywane wybrane środki w 2003r (w odniesieniu do osoby)

Środek	Stan wyjściowy	Przybyło	Ubyło					Wykonywane środki
			Uchylenie lub zmiana rodzaju środka	Orzeczenie zakładu poprawczego	Zwolnienie warunkowe	Orzeczenie kary	Inny powód	
nadzór kuratora	72	64	33				3	100
rodzina zastępcza								
plac. opiek.-wych.	4	2	3	-	-	-	-	3
plac. resocjal.	12	5	7	1			1	8
zakład poprawczy	6	2	-	-	1	2	-	5
zakład leczniczy	-		-					-

Tabela 63. Wykonywane wybrane środki w 2004r (w odniesieniu do osoby)

Rok	Zakład poprawczy	Oczekujący			Zakład leczniczy
		Zakład poprawczy	Placówka resocjalizacyjna	Plac. opiek.-wych.	
2002	4	-	-	-	1
2003	3	3	-	-	-
2004	2	3	2		-

Tabela 64. Nieletni oczekujący na umieszczenie i umieszczeni w placówkach

Rok	Ogółem	Zakład poprawczy bez zawieszenia	Zakład poprawczy z zawieszeniem	W tym z nadzorem kuratora
2002	2	1	1	1
2003	4	3	1	1
2004	7	3	4	3

Tabela 65.. Orzeczony środek poprawczy w odniesieniu do osób

5. Udział świadczeniobiorców pomocy społecznej w liczbie mieszkańców w gminie.

Zintegrowana praktyka w pracy socjalnej poszukuje jednolitej płaszczyzny łączącej pracę z indywidualnym przypadkiem, pracę z grupą oraz organizowanie społeczności lokalnej w jednolity model unifikujący

koncepcję trzech metod pracy socjalnej. Tworzy on ogólne ramy dla systemowo zorientowanych procesów rozwiązywania problemów. W podejściu zintegrowanym celem interwencji w pracy socjalnej staje się całość problemów społecznych i indywidualnych. Interwencja w modelu zintegrowanym dotyczy więc bardziej problemów społecznych niż ograniczonych obszarów bardzo konkretnych problemów jednostkowych. W tej perspektywie rozwiązywanie problemów wymaga kształtowania instytucjonalnej bazy społecznej w tym zaangażowania licznych instytucji.

Zadaniem będzie tutaj zarówno określenie i diagnoza problemów, jak również wybór i zastosowanie metod i środków niezbędnych do ich rozwiązania. Szczególnie istotną rolę odgrywają w zintegrowanym podejściu zasoby społeczności lokalnych. Zintegrowane podejście do praktyki pracy socjalnej opiera się na założeniu, iż problemy, jakie pojawiają się w życiu jednostek, rodzin i grup społecznych mają swe uwarunkowania w interakcjach poszczególnych podmiotów społecznych z innymi systemami społecznymi. Interwencja musi więc być kierowana na całość interakcji społecznych w jakie wchodzi wymienione podmioty społeczne. Zintegrowane podejście do rozwiązywania problemów jednocześnie angażuje więc wszystkie systemy tj. społeczności, organizacje, grupy społeczne, jednostki i rodziny. Ze strony pracowników socjalnych zintegrowane podejście wymaga z kolei bardzo dobrego przygotowania zawodowego. Pracownicy socjalni muszą być przygotowani do pełnienia wielorakich ról zawodowych stosownie do odpowiednich zachowań interwencyjnych w stosunku do wymienionych systemów: społeczności, organizacji, grupy, jednostki i rodziny. Muszą być także przygotowani do merytorycznej współpracy z reprezentantami innych zawodów [pracowników społecznych].

Udział świadczeniobiorców pomocy społecznej w liczbie mieszkańców gminy:

- ogólna liczba mieszkańców gminy w 2002r.	- 38.659
- liczba osób, które skorzystały z pomocy społecznej w 2002r.	- 7572
- ogólna liczba mieszkańców gminy w 2003r.	- 38.449
- liczba osób, które skorzystały z pomocy społecznej w 2003r.	- 7473
- ogólna liczba mieszkańców gminy w 2004r.	- 38.369

Liczba osób, które skorzystały z pomocy społecznej w 2004r - 6027. Tak więc średnio co piąty mieszkaniec gminy skorzystał z pomocy MGOPS.

6. Powody przyznawania pomocy społecznej.

Proces transformacji w Polsce przyczynił się nie tylko do ujawnienia bezrobocia, ale także ubóstwa. Zmiany ustrojowe i ekonomiczne ujawniły spadek oraz wyraźne zróżnicowanie dochodów różnych grup ludności. Nastąpił wyraźny wzrost rozpiętości dochodów dzielących społeczeństwo za pomocą poziomu warunków życia. W konsekwencji doszło do powstania wąskiej grupy ludności o wysokich dochodach oraz znacznej grupy ludności o dochodach niskich, często kwalifikujących je do sfery ubóstwa.

Powody przyznawania pomocy społecznej (zaliczamy tutaj):

-	2002r.	2003r.	2004r.	2005r.	2006r.
- ubóstwo	1815	2368	2099	1013	1831
- sieroctwo	8	8	-	1	1
- bezdomność	11	14	13	13	18
- potrzeba ochrony macierzyństwa	374	397	404	351	365
- w tym wielodzietność	-	-	71	68	72
- bezrobocie	1642	1724	1475	1232	1512
- niepełnosprawność	424	411	377	338	382
- długotrwała choroba	287	286	328	337	358
- bezradność w sprawach i prowadzenia gosp. dom	328	286	328	215	256
- w tym rodziny niepełne	180	195	258	176	157
- wielodzietne	148	91	70	91	78
- przemoc w rodzinie	-	-	3	2	5
- alkoholizm	287	237	208	224	231
- narkomania	1	2	1	1	1
- trudności w przystosowaniu po zwolnieniu z ZK	14	16	12	13	12
- zdarzenie losowe	-	-	2	2	2
- klęska żywiołowa lub ekologiczna	-	-	1	-	-

Najczęstszymi powodami przyznawania pomocy społecznej jest ubóstwo i bezrobocie.

7. Rodziny dominujące w świadczeniu pomocy społecznej.

Typy rodzin dominujące w świadczeniach pomocy społecznej.

	2002r.	2003r.	2004r.	2005r.	2006r.
Rodziny ogółem	2259	2374	1977	1886	1934
Rodziny z dziećmi	1398	1305	1102	1187	1111
Rodziny niepełne	369	195	258	299	263
Rodziny emerytów i rencistów	521	348	262	336	321
Osoby samotne	413	531	432	461	410

Rodzinami dominującymi korzystającymi ze świadczeń pomocy społecznej są rodziny z dziećmi, następnie osoby samotne. W dalszej kolejności rodziny emerytów i rencistów oraz rodziny niepełne.

8. Instytucje współpracujące z pomocą społeczną.

W rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych osób i rodzin tut. Ośrodek współpracuje ze schroniskami dla bezdomnych, ośrodkami dla samotnych matek, Gminną Komisją d/s Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oraz z działającymi na terenie gminy organizacjami społecznymi wolontariatem i PCK.

9. Budżet M-GOPS w Końskich.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskich zgodnie z ustawą o pomocy społecznej realizuje świadczenia z zadań własnych i zleconych.

Do zadań własnych gminy należą:

1. Schronienie
2. Posiłki dla dorosłych i dzieci w szkołach
3. Usługi opiekuńcze - opieka nad chorym w domu
4. Zasiłki celowe i w naturze
5. Zasiłki okresowe

Zadania zlecone finansowane z budżetu Wojewody to:

1. Zasiłki stałe - wraz ze składką na ubezpieczenie społeczne
2. Zasiłki gwarantowane okresowe
3. Zasiłki z tytułu potrzeby ochrony macierzyństwa
4. Zasiłki okresowe
5. Zasiłki rodzinne i pielęgnacyjne

Od dnia 1-go maja 2004r. zostały włączone do systemu świadczeń rodzinnych:

1. Zasiłki stałe
2. Zasiłki okresowe gwarantowane
3. Zasiłki rodzinne i pielęgnacyjne

Biorąc pod uwagę pierwszy kwartał 2002, 2003, 2004 budżet na realizację zadań własnych i zleconych przedstawiony został w poniższej tabeli.

I kwartał	Budżet w zł						Ilość osób, które otrzymały świadczenia					
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Zadania własne	428 580	458 646	450 199	412 264	455 981	510 795	2532	1764	1733	1812	1887	1464
Zadania zlecone	602 970	491 100	288 729	140 360	166 038	180 934	755	466	345	162	183	205

Tabela 66. Budżet na realizację zadań własnych i zleconych w latach 2002-2004

Jednak należy podkreślić, iż więcej osób i rodzin skorzystało ze świadczeń z zadań własnych, a mniej z zadań zleconych.

Rodzaj świadczenia	2002r.	2003r.	2004r.	2005r.	2006r.	2007r.
Zasiłki stałe	401	355	343	302	310	303
Zasiłki okresowe gwarantowane i okresowe	382	436	385	400	400	400
Zasiłki z tytułu ochrony macierzyństwa	349	276	242	-	-	-
Zasiłki rodzinne	63	34	50	54	57	60
Zasiłki pielęgnacyjne	123	132	142	144	148	153

Tabela 67. Przeciętna kwota świadczeń z zadań zleconych wynosiła w I kwartałach lat 2002-2004

Rodzaj świadczenia	2002r.	2003r.	2004r.	2005r.	2006r.	2007r.
Posiłki (1 świadczenie)	2,5 zł.	2,3 zł.	2 zł.	1,47	1,10	1,85
Usługi opiekuńcze	14 zł.	15 zł.	19 zł.	19,4	21,98	21,78
Zasiłki celowe i w naturze	141 zł.	129 zł	126 zł.	132 zł	150 zł	178 zł

Tabela 68. Średnia kwota świadczeń z zadań własnych wynosiła w I kwartałach lat 2002-2004

I kwartał	Ogólna kwota budżetu	Kwota budżetu na realizację zadań zleconych	Udział środków własnych
2002r.	1 031 550 zł.	428 580 zł.	42 %
2003r.	929 746 zł.	458 646 zł.	49 %
2004r.	738 929 zł.	450 199 zł.	61 %
2005r.	2 379 489 zł	Rodzinne + zasiłki stałe 1 967 225 zł	17 %
2006r.	3 049 456 zł	2 593 675 zł	15 %
2007r.	3 547 570 zł	3 036 775 zł	14 %

Tabela 69. Udział środków własnych w ogólnej kwocie wydatków na realizację zadań z pomocy społecznej.

10. Diagnoza ilościowa i jakościowa kadr M-GOPS w Końskich

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskich zatrudnia 69 osób. W strukturze organizacyjnej Ośrodka są zatrudnieni pracownicy obsługujący klientów pomocy społecznej z terenu działania OPS:

- dział pracowników socjalnych pracujących w środowiskach - 15 osób
- dział usług opiekuńczych - opieka nad chorym w domu - 26 osób
- pracownicy socjalni obsługujący dwie świetlice środowiskowe - 4 osoby
- pracownicy Domu Dziennego Pobytu - 2 osoby
- pracownicy kuchni i stołówki - 3 osoby
- pracownicy działu świadczeń rodzinnych - 3 osoby
- pracownicy działu dodatków mieszkaniowych - 2 osoby
- pracownicy administracji i księgowości - 19 osób

Wszyscy zatrudnieni w tutejszym OPS posiadają wykształcenie kierunkowe, adekwatne do wykonywanych działań. Ze względu na zwiększającą się ilość świadczeń i usług z zadań własnych i zleconych oraz programów rządowych i coraz większą liczbę osób zgłaszających się o pomoc do naszego Ośrodka, z roku na rok należałoby zwiększyć kadrę obsługi klientów oraz udoskonalić warsztaty pracy pracowników socjalnych, ponieważ polepszy to jakość świadczeń dla podopiecznych.

11. Aktualizacja danych diagnozy Miasta i Gminy Końskie lata 2005 - przełom 2007

11.1. Dominujące problemy społeczne

11.1.1. Stan i struktura bezrobocia 2005

Ilość bezrobotnych zarejestrowanych w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Końskich na dzień 31.12.2005r. wynosiła 11 401 osób.

Rok 2005 jest trzecim z kolei rokiem, w którym notujemy poprawę wskaźników charakteryzujących bezrobocie. I to rokiem najkorzystniejszym, bo bezrobocie zmniejszyło się aż o 1 027 osób, a stopa bezrobocia o 2,0 %. Zmiany w zakresie bezrobocia od 1999 roku - od czasu utworzenia powiatów - przedstawiają się następująco:

Rok	Ilość bezrobotnych	Stopa bezrobocia	Zmiany ±
1999	10 679	21,2 %	+ 1 203
2000	11 882	23,8 %	+ 965
2001	12 847	25,7 %	+ 64
2002	12 911	25,7 %	- 358
2003	12 553	25,2 / 32,4 %	- 125
2004	12 428	32,1 %	- 1 027
2005	11 401	30,1 %	

Tabela 70. Stan i struktura bezrobocia

x - zmiana wartości stóp bezrobocia po spisie powszechnym w 2003r

Główne wskaźniki w zakresie bezrobocia na 31.12.2005r. w Kraju, Województwie i Powiecie kształtują się następująco:

	Ilość bezrobotnych	Stopa bezrobocia
- Polska	2 773,0 tyś.	17,6 %
- Województwo Świętokrzyskie	117,8 tyś.	20,6 %
- Powiat Konecki	11,4 tyś.	30,1 %

Mimo osiągniętych korzystnych wskaźników w 2005r. Powiat Konecki nadal należy do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia, i tak:

	Stopa bezrobocia
- Powiat Skarżysko Kam.	31,5 %
- Powiat Konecki	30,1 %
- Powiat Kielecki	27,2 %
- Powiat Ostrowiec Św.	26,5 %

Inne wskaźniki opisujące bezrobocie w Powiecie Koneckim w 2005r. przedstawiają się następująco:

	Ilość bezrobotnych	
- bezrobotne kobiety	- 5 990 osób	- 52,5 %
- bezrobotni zamieszkali na wsi	- 8 083 osób	- 70,9 %
- bezrobotni z prawem do zasiłku	- 1 856 osób	- 16,3 %
- cudzoziemcy	- 1 osoba	- 0,009 %

Osoby bezrobotne w szczególnej sytuacji na rynku pracy:

	Ilość bezrobotnych	
- bezrobotni do 25 roku życia	- 2 426 osób	- 21,2 %
- bezrobotni z ukończoną szkołą wyższą do 27 roku życia	- 89 osób	- 0,8 %
- bezrobotni powyżej 50 roku życia	- 1 745 osób	- 15,3 %
- bezrobotni długotrwale	- 8 187 osób	- 71,8 %
- bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	- 2 118 osób	- 18,6 %
- bezrobotni wychowujący co najmniej jedno dziecko do lat 7	- 172 osób	- 1,5 %
- bezrobotni niepełnosprawni	- 140 osób	- 1,2 %

L.p	Miasto/ Gmina	Liczba bezrobotnych na 31.12.2005r.		Liczba bezrobotnych na 31.12.2006r.		Różnica 5-3	% 5:3	Udział % w m. i g. do ogólnej liczby bezrob.	Liczba mieszkańców Gminy tys. osób
		Ogółem	W tym kobiet	Ogółem	W tym kobiet				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Końskie Razem	4521	2375	3721	2079	- 800	82,3	38,0	36,5
	w tym: Końskie miasto	2357	1264	1958	1096	- 399	83,1	20,0	20,8
	Końskie gmina	2164	1111	1763	983	- 401	81,5	18,0	15,7
2	Falków	635	347	536	309	- 99	84,4	5,5	4,8
3	Gowarczów	758	403	660	378	- 98	87,1	6,7	5,0
4	Radoszyce	1385	667	1117	607	- 268	80,6	11,4	9,1
5	Ruda Mai.	525	254	454	241	- 71	86,5	4,7	3,4
6	Słupia Kon.	313	147	236	117	- 77	75,4	2,4	3,6
7	Smyków	590	332	520	292	- 70	88,1	5,3	3,7
8	Stąporków razem	2674	1465	2550	1443	- 124	95,4	26,0	18,4
	w tym: Stąporków m.	799	467	815	475	+ 16	102,0	8,3	6,0
	Stąporków gm.	1875	998	1735	968	- 140	92,5	17,7	12,4
9	Ogółem (1+2+3+4+5+6+7+8)	11401	5990	9794	5466	- 1607	85,9	100	84,5

Tabela 71. Bezrobocie w gminach w roku 2005-2006

Wyszczególnienie		Liczba bezrobotnych ogółem	Z tego wg czasu pozostawania bez pracy w miesiącach					Będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy (z rubryki i)						
			do 1	1-3	3-6	6-12	12-24	pow. 24	długo trwale bezrobotni	do 25 roku życia	pow. 50 roku życia	bez kwalifikacji i zawodowych	samośnie wychowujący dziecko do 7 roku życia	niepełnosprawni
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Czas pozostawania bez pracy w m-cach	do 1	01 02	592	592	1451	-	-	-	204	170	50	150	7	6
	1-3	03 04	1451	-	-	-	-	-	505	511	163	389	18	22
	3-6	05 06	1330	-	-	-	-	-	486	437	119	202	28	18
	6-12		1479	-	-	1330	-	-	443	358	182	197	21	26
	12-24 pow.2 4		1846	-	-	-	1479	-	1846	452	251	287	34	37
			4703	-	-	-	-	4703	4703	498	980	893	64	31
Wiek	18-24	07 08	2426	170	511	437	358	452	1447	-	-	498	58	19
	25-34	09 10	3218	204	397	400	486	548	2226	-	-	576	88	25
	35-44	11 12	2476	99	236	249	299	387	1934	-	-	443	24	32
	45-54		2716	109	253	214	281	380	2117	-	-	456	2	51
	55-59		504	9	52	30	47	74	292	-	-	127	0	10
	60-64 lata		61	1	2	0	8	5	45	54	-	18	0	3
Wysztalcenie	wyższe polic, i śr.	13 14	503	62	91	92	93	74	292	141	23	-	7	2
	zaw. śr.	15 16	2299	163	379	337	333	398	1487	734	236	-	27	25
	ogółoksz.	17	983	54	203	156	148	143	606	439	85	-	17	17
	zasadnicze zawodowe gimnazj. i poniżej		4031	198	450	447	548	719	2970	712	442	-	53	48
			3585	115	328	298	357	512	2832	400	959	2118	68	48
Staż pracy ogółem	do 1 roku	18 19	1095	71	134	136	117	147	885	283	107	361	18	10
	1-5	20 21	2403	154	292	292	333	431	1796	517	156	382	40	20
	5-10	22 23	1860	85	227	243	279	313	1265	31	408	198	28	20
	10-20	24	1859	77	198	156	234	303	1427	-	662	219	8	30
	20-30		1146	68	148	114	183	191	776	-	82	115	1	26
	30 lat i więcej bez stażu		90	4	20	15	17	20	41	-	165	12	0	7
			2948	133	432	374	316	441	1997	-	-	831	77	27
Ogółem	25	11401	592	1451	1330	1479	1846	4703	8187	2426	1745	2118	172	140

Tabela 72. Stan i struktura bezrobocia według wieku, wykształcenia i stażu prac w 2005 rok

11.1.2 Finansowanie i aktywizacja bezrobotnych

W 2005r. Powiat Konecki na łagodzenie bezrobocia pozyskał środki finansowe w łącznej wysokości 9 144,7 tys. zł., w tym:

- 6 644,7 tys. zł. - środki Funduszu Pracy przyznane algorytmem,
- 1 700,0 tys. zł. - uzyskane w drodze konkursu na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego,
- 800,0 tys. zł. - pozyskane na realizację dodatkowych projektów złożonych przez PUP, finansowanych z rezerwy Ministra Gospodarki i Pracy.

Pozyskane w 2005r. środki to największa kwota środków w historii Powiatowego Urzędu Pracy w Końskich skierowana na aktywizację bezrobotnych.

Otrzymane środki zostały prawie w całości wykorzystane na realizację zaplanowanych programów i tak:

- Fundusz Pracy - 99,9 %
- Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich
- Działanie 1.2 - 99,1 %
- Działanie 1.3 - 98,7 %
- Dodatkowe środki Funduszu Pracy - 100,0 %

W 2005r. w różnych formach zaktywizowano łącznie 2 972 bezrobotnych, uzyskując przy tym przyzwoitą efektywność, i tak:

	Ilość aktywizowanych	wskaźnik efektywności
- Fundusz Pracy ogółem	2 112	41,9 %
- SPO RZL (EFS)		
- Działanie 1.2	422	39,4 %
- Działanie 1.3	351	51,9 %

Największe ilości środków skierowano na następujące formy aktywizacji:

	Ilość Środków	Il. aktywizowanych	%
- staże absolwenckie	3 440,2 tys. zł	1 187	37,7
- roboty publiczne	1 882,1 tys. zł.	453	20,6
- prace interwencyjne	1 303,7 tys. zł	589	14,3
- jednorazowe środki na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej	1 283,4 tys. zł	112	14,1
- refundacja kosztów nowych stanowisk u pracodawców	565,0 tys. zł	82	6,2

Cieszy fakt, że dużym zainteresowaniem cieszyły się w 2005r. dwie ostatnie nowe formy aktywizacji - tzw. dotacje bezwrotne (dla bezrobotnych i pracodawców). Są to formy o największym wskaźniku efektywności (prawie 100 %).

Szczegółowe rozliczenie środków Funduszu Pracy, środków Europejskiego Funduszu Społecznego, ilość aktywizowanych bezrobotnych w poszczególnych formach przedstawiają załączniki:

- Środki Funduszu Pracy w 2005r.
- Realizacja projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w 2005r,
- Liczba aktywizowanych w ramach Funduszu Pracy i Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich.

Lp.	Aktywne formy	Algorytm		Europejski fundusz społeczny		Łącznie środki FP	
		Wykonanie	Liczba aktywizowanych	Wykonanie	Liczba aktywizowanych	Wykonanie	Liczba aktywizowanych
1.	Staże absolwenckie	2 628 863,89	923	811 333,55	264	3 440 197,44	1187
2.	Styp. na kont. Nauki	2 477,10	2			2 477,10	2
3.	Przygotowanie zawodowe	182 436,79	78			182 436,79	78
4.	Prace interwencyjne	780 526,40	338	523 134,86	251	1 303 661,26	589
5.	Roboty publiczne	1 882 104,97	453			1 882 104,97	453
6.	Refundacja składki ZUS	7 641	11			7 641	11
7.	. Szkolenia	144 800,40	158	238 210,07	212	383 010,47	370
	Jednorazowe środki na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej	760 300	67	523 100	45	1 283 400	112
9.	Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia st. Pracy	564 973,31	82	-	-	564 973,31	82
10.	Refundacja wynagr. młod.	83 891,58	88			83 891,58	88
	Limit - 9 144 700 w tym EFS - 1 700 000 Wkład do EFS - 423 163	7 038 015,44	2 200	2 095 778,48	772	9 133 793,92	2 972

Z ogólnej kwoty, 800 tys. zł. stanowią środki pozyskane na realizację dodatkowych projektów opracowanych przez PUP, finansowanych z rezerwy Ministra Pracy.

Tabela 73. Środki Funduszu Pracy w 2005r

11.1.3 Obszary wsparcia EFS

Wskaźniki realizacji projektu - reaktywacja powrotna rynek pracy

W 2005r wartości wskaźników wskazanych we wniosku o dofinansowanie projektu osiągnęły następujące wartości:

- Liczba beneficjentów objętych wsparciem w ramach projektu:
 - bezrobotni - 351 osób - tj. 121,87 % zakładanej wartości
 - w tym osoby długotrwale bezrobotne - 255 osób - tj. 151,78 % zakł. wartości
 - w tym osoby niepełnosprawne - 4osoby - tj. 133,33 % zakładanej wartości
- Rodzaj realizowanej pomocy:
 - poradnictwo zawodowe - 302 osoby - tj. 125,83 % zakładanej wartości
 - pośrednictwo pracy - 195 osób - 143,38 % zakładanej wartości
 - szkolenia - 122 osoby - tj. 101,66 % zakładanej wartości
 - zatrudnienie subsydiowane - 195 osób - tj. 143,38 % zakł. wartości - jednorazowe środki na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej - 33 osoby tj. 103,12 % zakładanej wartości.
- Realizowane wsparcia towarzyszące:
 - dodatki szkoleniowe - 119 osób - tj. 99,16 % zakładanej wartości
 - dojazdy na szkolenia - 56 osób - tj. 112 % zakładanej wartości
 - badania lekarskie uczes. szkoleń - 41 osób - 136,66 % zak. wartości Średnia liczba godzin wsparcia na jednego beneficjenta wynosi - 412,5 godzin. Bezpośrednio po zakończeniu projektu zatrudnienie podjęły 182 osoby, co stanowi 51,85 % ogółu osób objętych wsparciem

Całkowite wydatki projektu: 1 155 818,53

Ogółem w dwóch projektach uczestniczyły 773 osoby bezrobotne. Dzięki zastosowaniu różnych działań osoby objęte programem uzyskały szansę na zatrudnienie oraz zdobycie nowych kwalifikacji. Ponadto nastąpiło pobudzenie ich indywidualnej motywacji do aktywnych działań na rynku pracy. Działania te pozwoliły również na uzyskanie lepszej pozycji rynkowej, poznanie własnych atutów i ograniczeń, metod i technik aktywnego poszukiwania pracy, stworzenie własnego pozytywnego wizerunku, podniesienie poczucia własnej wartości. Monitoring prowadzony wśród beneficjentów pokazuje, że oceniają oni projekt jako korzystny, adekwatny do swoich potrzeb zawodowych.

Realizacja projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego

Powiatowy Urząd Pracy w Końskich w 2005r realizował projekty współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach SPO RZL - Działanie 1.2 - Perspektywy dla młodzieży - projekt - SZANSA i Działanie 1.3 - Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia - projekt - reaktywacja - powrotna rynek pracy.

Powyższe projekty realizowane były na mocy umowy o dofinansowanie projektów z dnia 29 kwietnia 2005r zawartej pomiędzy WUP Kielce a PUP Końskie oraz aneksów do umów Nr 1 z dnia 12.08.2005 i Nr 2 z dnia 01.09.2005r.

Wskaźniki realizacji projektu - SZANSA

W 2005r wartości wskaźników wskazanych we wniosku o dofinansowanie projektu osiągnęły następujące wartości:

- Liczba beneficjentów objętych wsparciem w ramach projektu:
 - bezrobotni - 422 osoby - tj. 130,24 % zakładanej wartości
 - w tym młodzież do 25 roku życia - 417 osób - tj. 130,31 % zakł. wartości
 - w tym absolwenci -5 osób - tj. 125 % zakładanej wartości
- Rodzaj realizowanej pomocy:
 - poradnictwo zawodowe - 339 osób - tj. 161,42 % zakładanej wartości
 - pośrednictwo pracy - 320 osób -134,45 % zakładanej wartości
 - szkolenia - 90 osób - tj. 112,5 % zakładanej wartości
 - zatrudnienie subsydiowane - 56 osób - tj. 160 % zakładanej wartości
 - staże - 264 osoby tj. 130,04 % zakładanej wartości
 - jednorazowe środki na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej - 12 osób tj. 200 % zakładanej wartości.
- Realizowane wsparcia towarzyszące:
 - stypendia - 353 osoby - tj. 124,73 % zakładanej wartości
 - dojazdy na szkolenia - 63 osoby - tj. 114,54 % zakładanej wartości
 - badania lekarskie uczestników szkoleń - 40 osób - 100 % zak. wartości
 - badania lekarskie stażystów - 260 osób - tj. 128,07 % zakł. wartości

Średnia liczba godzin wsparcia na jednego beneficjenta wynosi - 559 godzin. Bezpośrednio po zakończeniu projektu zatrudnienie podjęło 166 osób, co stanowi 39,33 % ogółu osób objętych wsparciem

Całkowite wydatki projektu: 1 242 848,95

Należy stwierdzić, że mimo poprawy w 2005r. nadal utrzymują się niekorzystne cechy bezrobocia w Powiecie:

- wysoki udział kobiet,
- wysoki udział ludzi młodych,
- znaczny udział bezrobotnych z niskim wykształceniem i najczęściej bez zawodu,
- bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych,
- bezrobotnych powyżej 50 roku życia,
- rosnąca ilość bezrobotnych z wykształceniem wyższym, nie odpowiadających potrzebom lokalnego rynku. Nadmiar osób po resocjalizacji, administracji, politologii itp. Brak inżynierów różnych specjalizacji, informatyków o wysokich kwalifikacjach, osób ze znajomością języków obcych, finansistów 1 ekonomistów z uprawnieniami księgowych, audytorów itp.

Odnosić należy również szereg korzystnych zmian i zjawisk na rynku pracy w 2005 roku:

- pozytywne zmiany osobowościowe w dużej grupie bezrobotnych,
- rosnące zainteresowanie możliwościami pozyskania nowych kwalifikacji i zawodów w drodze szkoleń i kursów,
- duże zainteresowanie pozyskiwaniem środków z różnych źródeł na organizowanie własnej działalności,
- szeroka pomoc edukacyjna dla bezrobotnych
- mnogość programów finansowanych głównie ze środków Unii Europejskiej,
- zainteresowanie nauką języków obcych i pracą poza Krajem,
- znaczny wzrost ofert pracy - lokalnych, krajowych i zagranicznych.

Ich wykorzystanie jest uzależnione od możliwości kwalifikacyjnych samych bezrobotnych.

Oferty Pracy	2003	2004	2005
Ogółem	4 510	5 817	7 414
Subsydiowane	1 368	1 584	1 957
Niesubsydiowane	3 142	4 233	5 457

w tym: z terenu Powiatu	196	390	549

Tabela 74. Oferty pracy subsydiowane i niesubsydiowane

Aktywizacja bezrobotnych

Miasto i Gmina Końskie to największa gmina i zarazem główny ośrodek administracyjny Powiatu. Tu również działa największa ilość firm produkcyjnych, zakładów usługowych i innych podmiotów. Na koniec grudnia 2005r. ludność Miasta i Gminy Końskie wynosiła 38,3 tys., mieszkańców,

z tego:

- Miasto 22,3 tys. osób
- Gmina 16,0 tys. Osób

W ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Końskich z tego terenu zarejestrowanych jest 4 521 bezrobotnych:

- Miasto - 2 357 osób
- Gmina - 2 164 osoby

52,5 % ogółu bezrobotnych to kobiety.

W 2005 roku, podobnie jak w innych gminach, spadła ilość bezrobotnych o 359 osób:

- 197 osób w Mieście
- 162 osoby w Gminie

W Mieście i Gminie Końskie w minionym roku wykorzystano największą ilość środków finansowych na łagodzenie bezrobocia i tak:

- wykorzystane środki - 5 667,0 tys. zł. 62,0 %
- w tym EFS - 1 078,8 tys. zł. 51,5 %
- ilość aktywizowanych bezrobotnych - 1 574 osoby 53,0 %
- w tym EFS - 391 osób 50,6 %

Przy dobrej koniunkturze gospodarczej notowanej w 2005r. w Kraju, następował również rozwój lokalnych firm - głównie w branży ceramicznej. Powstał kolejny nowy zakład „Star Gres”, a w istniejących obserwuje się stały wzrost nakładów inwestycyjnych i wzrost zatrudnienia.

Ale najwięcej nowych miejsc pracy przybywa jednak w małych i średnich podmiotach Gminy.

W 2005r. w Mieście i Gminie Końskie przy udziale środków Funduszu Pracy powstało 113 nowych miejsc pracy.

- 60 miejsc - rozpoczęcie nowej działalności gospodarczej
- 53 nowe miejsca pracy u istniejących pracodawców

Zainteresowanie tymi w/w formami nie słabnie i prawdopodobnie efekty w 2006 roku będą jeszcze większe.

11.1.4. Stan i struktura bezrobocia na lata 2006

Rok 2006 jest kolejnym, czwartym już rokiem, w którym notujemy poprawę wskaźników charakteryzujących bezrobocie.

I to rokiem najkorzystniejszym, ponieważ liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 1 607 osób, tj. 14,1 %, a stopa bezrobocia o 3,4 %.

Podobna, korzystna sytuacja wystąpiła na rynku pracy Województwa i Kraju i tak:

	Ilość bezrobotnych	Stopa bezrobocia
- Polska	2 309,6 tys.	14,9 %
- Województwo Świętokrzyskie	99,4 tys.	17,8 %
- Powiat Konecki	9,8 tys.	26,7 %

Mimo osiągniętych korzystnych wskaźników w 2006r. Powiat Konecki nadal należy w Województwie do Powiatów o najwyższych wskaźnikach bezrobocia i tak:

	Ilość bezrobotnych	Stopa bezrobocia
- Powiat Skarżysko Kam.	8,8 tys. osób	28,9 %
- Powiat Konecki	9,8 tys. osób	26,7 %
- Powiat Kielecki	16,8 tys. osób	23,6 %
- Powiat Ostrowiec Św.	10,4 tys. osób	22,7 %
- Powiat Starachowicki	7,1 tys. osób	19,8 %

Podstawowe wskaźniki w zakresie struktury bezrobocia w Powiecie Koneckim

	Ilość bezrobotnych	%
- bezrobotne kobiety	- 5 466 osób	- 55,8 %
- bezrobotni z prawem do zasiłku	- 1 660 osób	- 16,9 %
- bezrobotni zamieszkali na wsi	- 7 013 osób	- 71,6 %
- bezrobotni do 25 roku życia	- 1 836 osób	- 18,7 %
- bezrobotni długotrwale	- 7 053 osób	- 72,8 %
- bezrobotni powyżej 50 roku życia	- 1 826 osób	- 18,6 %
- bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	- 3 696 osób	- 37,7 %
- bezrobotni wychowujący co najmniej jedno dziecko do lat 7	- 177 osób	- 1,8 %
- bezrobotni niepełnosprawni	- 119 osób	- 1,2 %

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych ogółem	Z tego wg czasu pozostawania bez pracy w miesiącach						Będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy (z rubryki i)						
		do 1	1-3	3-6	6-12	12-24	pow. 2 4	długo trwale bezrobotni	do 25 roku życia	pow. 50 roku życia	bez kwalifikacji i zawodowych	samotnie wychowujący dziecko do 7 roku życia	niepełnosprawni	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Czas pozostawania bez pracy w m-cach	01 02 03 04 05 06	381 877 824 912 1041 2978	- - - - - -	- 877 - - - -	- - 824 - - -	- - - 912 - -	- - - - 1041 -	- 112 301 349 348 1041 2978	92 269 243 219 234 271	54 108 87 134 127 700	135 289 262 328 392 1402	6 14 15 12 16 47	4 13 6 10 15 21	
Wiek	07 08 09 10 11 12	1328 1911 1624 1730 366 54	96 117 77 74 16 1	269 266 153 160 26 3	243 233 170 151 24 3	219 275 170 204 40 4	234 311 240 211 41 4	267 709 814 930 219 39	781 1359 1301 1354 288 46	1328 - - - - -	6 - - - - -	471 565 644 864 228 36	43 52 14 1 0 0	9 9 24 20 6 1
Wykształcenie	13 14 15 16 17	243 1247 596 2474 2453	26 71 31 138 115	51 200 103 302 221	39 193 75 299 218	48 179 105 325 255	37 203 124 368 309	42 401 158 1042 1335	136 820 393 1837 1943	67 397 280 362 222	6 117 46 304 737	- - 543 - 2265	3 16 10 34 47	1 8 5 32 23
Staż pracy ogółem	18 19 20 21 22 23 24	757 1538 1180 1207 619 55 1657	54 90 74 59 35 3 66	103 213 129 118 83 14 217	93 198 126 129 65 8 205	84 193 169 162 89 15 200	99 223 203 160 103 7 246	324 621 479 579 244 8 723	604 1097 821 916 418 19 1254	206 275 24 - 386 - 823	83 117 128 312 - 53 131	347 538 419 439 229 16 820	14 30 16 5 0 0 45	9 6 13 17 11 3 10
Ogółem	25	7013	381	877	824	912	1041	2978	5129	1328	1210	2808	110	69

Tabela 75. Stan i struktura bezrobocia według wieku, wykształcenia i stażu pracy w 2006 roku

Analizując przedstawione wielkości i inne wskaźniki wymienić należy następujące, niekorzystne cechy bezrobocia w powiecie:

- wysoki udział kobiet (mimo spadku w ostatnich latach),
- duży udział bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych,
- duży udział bezrobotnych długotrwale,
- duża ilość bezrobotnych z terenów wiejskich,
- rosnąca ilość bezrobotnych z wykształceniem wyższym,
- nie odpowiadających potrzebom lokalnego rynku pracy.

Odnosić należy również szereg korzystnych zmian i zjawisk na lokalnym rynku pracy w 2006. i tak:

- szeroka pomoc edukacyjna dla bezrobotnych finansowana ze środków Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego i innych,
- rosnące zainteresowanie bezrobotnych tymi możliwościami pomocy,
- duże zainteresowanie nauką języków obcych,
- duże zainteresowanie pozyskiwaniem środków na organizowanie własnej działalności gospodarczej,
- duży wzrost ofert pracy - lokalnych, krajowych i zagranicznych.

Załączone do materiałów tabele, wykresy i mapy przedstawiają sytuację w zakresie bezrobocia w 2006r. w Gminach, Powiecie, Województwie i Kraju

Bezrobocie na przestrzeni lat 1990-2006

Rok	Ilość bezrobotnych	W tym kobiet
1	2	3
1990	3168	1560
1991	6793	3484
1992	7285	3699
1993	8755	4239
1994	8835	4311
1995	9238	4699
1996	8830	4718
1997	6766	3977
1998	6078	3534

1	2	3
1999**	10679	5752
2000	11882	6346
2001	12847	6633
2002	12911	6377
2003	12553	6125
2004	12428	6246
2005	11401	5990
2006	9794	5466

Tabela 76. Bezrobocie na przestrzeni lat 1990-2006

** - zmiany administracyjne kraju - utworzenie powiatu

11.1.5. Finansowanie i aktywizacja bezrobotnych na lata 2006

Limit środków finansowych, jakim dysponował Powiatowy Urząd Pracy w Końskich na aktywizację bezrobotnych w Powiecie Koneckim w 2006r. wynosił 10 571,8 tys. zł, w tym:

7 341,2 tys. zł. - środki przeznaczone algorytmem dla Powiatu.

l 879,0 tys. zł. - środki refundowane z EFS w tym:

- 1 005,0 tys. zł. - Działanie 1.2 - program dla młodzieży do 25 lat.
- 847,0 tys. zł. - Działanie 1.3 - program dla długotrwale bezrobotnych. 94 1,6 tys. zł. - środki z rezerwy Ministra Pracy przyznane w miesiącu maju na realizację dodatkowych projektów (na dotacje).
- 70,0 tys. zł. - środki z rezerwy Ministra Pracy przyznane w miesiącu czerwcu na realizację programu Wojewódzkiego 50 + (bezrobotni powyżej 50 roku życia).
- 200,0 tys. zł. - środki z rezerwy Ministra Pracy przyznane w miesiącu wrześniu na realizację dodatkowych programów.
- 140,0 tys. zł. - środki z rezerwy Ministra Pracy przyznane w miesiącu listopadzie na realizację dodatkowych programów.

Limit środków finansowych Funduszu Pracy na bieżący rok jest o 15,6 % większy od środków wykorzystanych w 2005r. (9 144,7 tys. zł.).

W wyniku opracowywanych i składanych projektów z rezerwy Ministra Pracy otrzymaliśmy dodatkowo 1 351,6 tys. zł. tj. 12,8 % wszystkich środków. Otrzymane środki były prawie w 100 % wykorzystane na aktywizację bezrobotnych. Zaktywizowano łącznie 3 204 bezrobotnych w różnych formach, w tym:

- z Funduszu Pracy - 2 483 osób
- z Europejskiego Funduszu Społecznego - 721 os

W 2006r. uzyskano bardzo duży wskaźnik efektywności (uzyskanie zatrudnienia po aktywizacji) zaangażowanych środków i tak:

- ogółem środki (FP+EFS) - 46,94 %
- Fundusz Pracy - 43,78 %
- Europejski Fundusz Społeczny
- Działanie 1.2 - 60,52 %
- Działanie 1.3 - 51,16 %

Szczegółowe informacje o wykorzystaniu w 2006r. środków Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego, efektywności aktywizacji bezrobotnych w różnych formach oraz wskaźniki z zakresu pośrednictwa pracy i szkoleń przedstawiają załączniki.

Informacja z zakresu pośrednictwa pracy niesubsydiowanego realizowanego przez pup końskie w 2006 roku
Ogółem w 2006 roku do PUP Końskie wpłynęło 1947 ofert pracy na 13947 miejsc pracy. W tym:

- z terenu powiatu 482 oferty na 1171 miejsc pracy,
- z agencji pośrednictwa pracy oferujących pracę na terenie kraju wpłynęły 354 oferty na 3251 miejsc pracy
- w ramach sieci EURES do PUP wpłynęło 348 ofert pracy na 3718 miejsc pracy
- z agencji pośrednictwa pracy oferujących pracę za granicą wpłynęło 763 oferty pracy na 5807 miejsc pracy.

Na oferty złożone z powiatu koneckiego wydano 1218 skierowań do pracy, wynikiem których było zatrudnienie 374 osób.

Zawody, na które jest się największe zapotrzebowanie to:

- spawacz,
- ślusarz,
- monter konstrukcji,
- przepalacz,
- szwaczka - krawcowa,
- krawcowa samochodu ciężarowego,
- formierz odlewnik,
- oczyszczacz odlewów,
- operator maszyn ceramicznych,
- kierowca C+E,
- operator sprzętu do robót ziemnych,
- tokarz,
- operator wózka widłowego,
- elektryk (z uprawnieniami SEP),
- murarz - tynkarz,
- robotnik budowlany,
- technolog robót wykończeniowych.

Jeżeli chodzi o pośrednictwo pracy zagraniczne to najwięcej ofert wpłynęło do Wielkiej Brytanii, Francji, Słowenii, Irlandii, Holandii, Hiszpanii, Norwegii, Cypr, Finlandii, Islandii, Szwecji, Grecji.

Największe zapotrzebowanie jest na następujące zawody:

- operatorzy łączы telefonicznych,
- inżynierowie naprawy i utrzymania ruchu,
- opiekunowie osób starszych,
- rzeźnicy - ubojowi,
- elektrycy,
- wykwalifikowani monterzy (konserwacja i naprawa instalacji gazowych),
- wykwalifikowani inżynierowie (konserwacja i naprawa instalacji gazowych),
- kierowcy BCED,
- szwaczki - krawcowe,
- spawacze,
- monterzy wyrobów metalowych,
- murarze - tynkarze,
- pracownicy budowlani,
- kucharze,
- kelnerzy.

Zorganizowano 20 Giełd Pracy. W giełdach pracy wzięło udział 260 osób.

W wyniku zorganizowanych giełd zatrudnienie uzyskały 32 osoby bezrobotne.

Najwięcej zorganizowano giełd pracy dla następujących firm:

- 1) VIS PRODUCTION Końskie ul. Armii Krajowej 3 - 8 giełd pracy dla osób w zawodzie szwaczka - krawcowa,
- 2) ADECCO POLAND sp. z o.o - 2 giełdy dla osób w zawodzie pakowacza (miejsce pracy Ceramika Nowa Gala).

W 2006r zgłoszenia zwolnień z przyczyn dotyczących zakładu pracy dokonał 1 zakład pracy, firma IN-VICTO SISTEMAS z siedzibą w Stąporkowie ul. Staszica 5. Z terenu działania PUP Końskie 24 osoby zostały objęte zwolnieniami grupowymi.

W wyniku odmowy podjęcia pracy bez uzasadnionej przyczyny 176 osób wyłączone z ewidencji osób bezrobotnych, a 98 z powodu nie stawienia się w wyznaczonym terminie.

Wskaźniki realizacji projektu - „Czas na zmianę”

W 2006r wartości wskaźników wskazanych we wniosku o dofinansowanie projektu osiągnęły następujące wartości:

- Liczba beneficjentów objętych wsparciem
 - bezrobotni - 316 osób - tj. 45,34 % zakładanej wartości w tym osoby długotrwale bezrobotne - 196 osób - tj. 49 % zakł. wartości w tym osoby niepełnosprawne - 4osoby - tj. 133,33 % zakładanej wartości w tym osoby z terenów wiejskich - 201 osób - tj. 63,61 % ogółu objętych wsparciem.
- Rodzaj realizowanej pomocy:
 - poradnictwo zawodowe - 316 osób - tj. 56,43 % zakładanej wartości
 - pośrednictwo pracy - 148 osób - 41,23 % zakładanej wartości
 - szkolenia - 121 osób - tj. 48,4 % zakładanej wartości

- zatrudnienie subsydiowane - 148 osób - tj. 50,68 % zakł. wartości
- jednorazowe środki na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej - 46 osób - tj. 52,27 % zakł. wartości.

Bezpośrednio po zakończeniu projektu zatrudnienie podjęło 155 osób, co stanowi 51,16 % ogółu osób, które zakończyły uczestnictwo w projekcie. Całkowite wydatki projektu: 1 250 238,63 zł co stanowi 41,86 % wartości projektu

Ogółem w dwóch projektach uczestniczyły 723 osoby bezrobotne. Dzięki zastosowaniu różnych działań osoby objęte programem uzyskały szansę na zatrudnienie oraz zdobycie nowych kwalifikacji. Ponadto nastąpiło pobudzenie ich indywidualnej motywacji do aktywnych działań na rynku pracy. Działania te pozwoliły również na uzyskanie lepszej pozycji rynkowej, poznanie własnych atutów i ograniczeń, metod i technik aktywnego poszukiwania pracy, stworzenie własnego pozytywnego wizerunku, podniesienie poczucia własnej wartości. Monitoring prowadzony wśród beneficjentów pokazuje, że oceniają oni projekt jako korzystny, adekwatny do swoich potrzeb zawodowych..

Lp.	Aktywne formy	Algorytm		Europejski fundusz społeczny		Łącznie środki FP		
		Wykonanie	Liczba aktywizowanych	Wykonanie	Liczba aktywizowanych	Wykonanie	Liczba aktywizowanych	Efektywność %
1.	Staże absolwenckie	2 426 323	889	969 518	321	3 395 841	1 210	46,09
2.	Styp. na kont. Nauki	209	1	-	-	209	1	-
3.	Przygotowanie zawodowe	441 786	174	-	-	441 786	174	46,15
4.	Prace interwencyjne	1 000 099	530	454 621	182	1 454 720	712	51,95
5.	Roboty publiczne	1 327 907	351	-	-	1 327 907	351	10,89
6.	Refundacja składki ZUS	13 104	11	-	-	13 104	11	83,33
7.	Prace społeczno-użyteczne	45 306	105	-	-	45 306	105	-
8.	Szkolenia	260 203	196	154 659	155	414 862	351	47,06
9.	Jednorazowe środki na rozpoczęcie własnej dział. gospodarczej	1 312 500	112	735 810	63	2 048 310	175	100
10.	Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia st. pracy	1 387 500	114	-	-	1 387 500	114	100
	Limit - 10 571 800 w tym EFS - 1 879 000 Wkład do EFS - 461 060	8 214 937	2 483	2 314 608	721	10 529 545	3 204	46,94

Tabela 77. Środki funduszu pracy w 2006r

Rok	Ilość bezrobotnych osób	Stopa bezrobocia %	Ilość środków finansowych (w tys. zł.)		Zasiłkobiorcy %	Ilość aktywizowanych osób	Ilość ofert pracy	
			Ogółem	EFS			Ogółem	Powiat
2002	12911	25,7	2 627,5	-	18,6	1 000	1 536	153
2003	12 553	25,2/32,4	7 270,7	-	18,0	2 824	4510	196
2004	12 428	32,1	5 782,7	1 509,6	18,7	2 913	5 817	390
2005	11 401	30,1	9 144,7	1 700,0	16,3	2 972	7 414	549
2006 ^{xx}	11 781	30,6	9 220,0	1 879,0	16,7	626 ^{xx}	1 150	65

Tabela 78. Bezrobocie w latach 2002-2006 - podstawowe wskaźniki

x - zmiany sposobu liczenia bezrobotnych po spisie powszechnym w 2003r.

Wzrost w Powiecie stopy bezrobocia o 7,2 punktu % - zmniejszenie czynnych zawodowo w rolnictwie o ok. 10 tyś. osób (zmiana kwalifikacji rolników i w gospodarstwach rolnych - było 16-70 lat, jest 18-65 lat).

Xx - dane za 2 miesiące 2006 roku.

11.2. Diagnoza stanu problemów alkoholowych, narkotykowych i przemocy w rodzinie na terenie Miasta i Gminy Końskie

Zjawiska patologii społecznej

Patologia społeczna zwana jest również społeczną dezorganizacją lub zachowaniami dewiacyjnymi, oznacza stan zakłócenia równowagi społecznej, czego przejawem jest osłabienie więzi społecznych, utrudnienia w realizacji pewnych wartości i potrzeb, zachwianie systemu norm, oraz nieskuteczność kontroli społecznej.

Patologia społeczna jest zjawiskiem związanym z zachowaniem się jednostek i grup społecznych niezgodnych z powszechnie obowiązującymi normami i wartościami. Zjawisko to zatacza obecnie coraz szersze kręgi i obejmuje coraz młodsze osoby a nawet dzieci. Zaczyna być poważnym problemem społecznym, zwłaszcza w szkołach oraz wśród osób bezrobotnych. Szczególnie niepokojące zjawiska to alkoholizm, narkomania oraz przestępczość, w tym przemoc domowa, które z czasem decydują o spo-

tecznym wykluczeniu i marginalizacji znacznych grup osób. Ponieważ problem staje się poważny i szybko przybiera na sile należy promować prawidłowe wzorce i postawy.

Alkohol, narkotyki

Na przełomie 3 ostatnich lat (2004-2006r.) do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Końskich wpłynęło 319 wniosków o leczenie odwykowe wobec osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny (zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Wyszczególnienie:	2004r.		2005r.		2006r.	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Kobiety	13	11,1	14	16,5	17	14,5
Mężczyźni	104	88,8	71	83,5	100	85,5
Ogółem:	117	100	85	100	117	100

Tabela 89. Ilość zarejestrowanych osób z problemem alkoholowym, z podziałem na płeć, na przestrzeni lat 2004-2006.

Dla porównania w 1997r. do GKRPA wpłynęły 74 wnioski, w 1998r. - 101 wniosków, w 1999r. - 93, w 2000r. - 56, w 2001r. 76, w 2002r. 97, a w 2003r. 72 wnioski. Natomiast do końca października 2007r. zarejestrowano już 110 wniosków.

Do Komisji trafiają jednak tylko te wnioski, w przypadku których rodzina jest już u kresu wytrzymałości ale nie jest jeszcze całkowicie zastraszona przez alkoholika. Często poza zasięgiem pracy Komisji pozostają również małżeństwa uzależnione od alkoholu, które po picu zachowują się w miarę spokojnie i nie utrudniają życia sąsiadom. W wielu też rodzinach choroba alkoholowa jest traktowana jako coś naturalnego (piło się w tych rodzinach od pokoleń) lub jako sprawa wstydliva - choć dzięki prowadzonej profilaktyce coraz mniej osób tak uważa. Jest wreszcie wiele os. uzależnionych, mieszkających samotnie, którzy nadużywają alkoholu lub napojów alkoholopodobnych, ale nie stanowią bezpośredniego zagrożenia dla otoczenia. Tego typu przypadki także nie są często przedmiotem prac Komisji. Jednakże z obserwacji wynika, iż w 95 % osoby nadużywające alkoholu są sprawcami przemocy domowej. Poniżej dane z Poradni Zdrowia Psychicznego - Poradni Odwykowej:

Wyszczególnienie	Leczeni ogółem	W tym w wieku lat				Leczeni po raz pierwszy w życiu	Zobowiązani do leczenia odwykowego
		do 18 lat	19-29	30-64	65 i więcej		
Ogółem z zaburzeniami psychicznymi związanymi z alkoholem	361	2	44	309	6	114	63
Mężczyźni	338	1	40	291	6	108	63
Osoby zamieszkałe na wsi	204	0	24	176	4	89	47
Opieka czynna	63	0	8	53	2	14	7
Opieka bierna	298	2	36	253	2	100	56

Tabela 80. Zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu w 2004r.

Wyszczególnienie	Leczeni ogółem	W tym w wieku lat				Leczeni po raz pierwszy w życiu	Zobowiązani do leczenia odwykowego
		do 18 lat	19-29	30-64	65 i więcej		
Ogółem z zaburzeniami psychicznymi związanymi z alkoholem	332	2	28	299	3	114	63
Mężczyźni	301	2	26	260	3	108	63
Osoby zamieszkałe na wsi	163	0	8	154	1	89	47
Opieka czynna	58	0	3	55	1	14	7

Tabela 81. Zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu w 2005r.

Wyszczególnienie	Leczeni ogółem	W tym w wieku lat				Leczeni po raz pierwszy w życiu	Zobowiązani do leczenia odwykowego
		do 18 lat	19-29	30-64	65 i więcej		
Ogółem z zaburzeniami psychicznymi związanymi z alkoholem	258	0	26	230	2	89	49
Mężczyźni	233	0	20	213	0	82	33
Osoby zamieszkałe na wsi	149	0	9	139	1	44	35
Opieka czynna	49	0	2	47	0	19	6

Tabela 82. Zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu w 2006r.

Poniżej informacje uzyskane z Komendy Powiatowej Policji w Końskich:
Rok 2004

1. Izolowano nietrzeźwych z miejsc publicznych (ogółem): 224
W tym zatrzymano (doprowadzono)
 - w izbach wytrzeźwień: 0
 - w policyjnych pomieszczeniach dla osób zatrzymanych: 224
 Dowieziono do
 - placówek służby zdrowia: 22
 - miejsca zamieszkania: 0
2. Ilość wszczętych postępowań przygotowawczych w związku z ujawnionymi przypadkami prowadzenia pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości - art. 178 a kk: 342
3. Przepięstwa dokonane pod wpływem alkoholu (ogółem): 329
4. Ujawniono nietrzeźwych nieletnich: 35

Rok 2005

1. Izolowano nietrzeźwych z miejsc publicznych (ogółem): 305
W tym zatrzymano (doprowadzono)
 - w izbach wytrzeźwień: 0
 - w policyjnych pomieszczeniach dla osób zatrzymanych: 256
 Dowieziono do
 - placówek służby zdrowia: 43
 - miejsca zamieszkania: 49
2. Ilość wszczętych postępowań przygotowawczych w związku z ujawnionymi przypadkami prowadzenia pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości - art. 178 a kk: 726
3. Przepięstwa dokonane pod wpływem alkoholu (ogółem): 832
4. Przepięstwa dokonane pod wpływem narkotyków (ogółem): 4
5. Ujawniono nietrzeźwych nieletnich: 35

Rok 2006

1. Izolowano nietrzeźwych z miejsc publicznych (ogółem): 286
W tym zatrzymano (doprowadzono)
 - w izbach wytrzeźwień: 0
 - w policyjnych pomieszczeniach dla osób zatrzymanych: 245
 Dowieziono do
 - placówek służby zdrowia: 62
 - miejsca zamieszkania: 41
2. Ilość wszczętych postępowań przygotowawczych w związku z ujawnionymi przypadkami prowadzenia pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości - art. 178 a kk: 210
3. Przepięstwa dokonane pod wpływem alkoholu (ogółem): 836
4. Przepięstwa dokonane pod wpływem narkotyków (ogółem): 2
5. Ujawniono nietrzeźwych nieletnich: 79

Wyszczególnienie:	2004r.	2005r.	2006r.
Ogólna liczba rodzin korzystających z pomocy M-GOPS w Końskich	1977	1886	1934
Liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej M-GOPS w Końskich, które zostały objęte tą pomocą z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego członka rodziny	208	224	231

Tabela 83. Pomoc materialna dla osób z problemem alkoholowym w/g danych z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej:

Osoby korzystające z porad punktu Informacyjno-Konsultacyjnego oraz z terapii	2004r.	2005r.	2006r.
Ogólna Liczba	234	266	195
w tym:			
- osoby nadużywające alkoholu i uzależnieni od alkoholu	199	136	185
- osoby współuzależnione	35	30	10

Tabela 84. Pomoc terapeutyczna i konsultacyjno-informacyjna dla osób z problemem alkoholowym i osób współuzależnionych w/g danych uzyskanych z punktu terapeutycznego oraz punktów informacyjno-konsultacyjnych:

Stan problemów społecznych w mieście i gminie Końskie

Badaniami przeprowadzonymi w listopadzie 2006r. zostało objętych 80 mieszkańców miasta i gminy Końskie w tym 40 kobiet i 40 mężczyzn. W grupie badanej: 10 to osoby uczące się, 6 to emeryci i renciści, 17 to osoby bezrobotne i 47 osób pracujących.

Stan cywilny respondentów: 15 osób kawaler/panna, 56 osób to osoby zamężne, 6 rozwiedzione, wdowa, wdowiec 3 osoby.

Najistotniejszym problemem na terenie miasta i gminy Końskie według badanych jest bezrobocie (75 %), spadek stopy życiowej i sytuacja mieszkaniowa (47,5 %).

Alkoholizm i narkomanię wskazano jako problemy dość ważne (37,5 %).

62,5 % respondentów nie spotykało na terenie narkomanów. 88,5 % nie zna osobiście narkomanów. Ci, którzy znają osobiście narkomanów informują, że nie wiedzą czy uzależnieni byli zatrzymywani przez policję i nie wiedzą również czy osoby te są zakażone wirusem HIV.

Spośród badanych największy odsetek 62,5 % deklaruje, że 2-5 razy w roku pije wino, szampana, 37,5 % 2-5 razy w roku pije wódkę lub inny napój spirytusowy, 25 % 6-11 razy w roku pije piwo, raz w roku wódkę lub inny napój spirytusowy pije 12,5 % badanych, wino szampana 12,5 %, piwo 25 %. Żaden z respondentów nie spożywa alkoholu codziennie. Badanym nie zdarzyło się używać żadnej z podanych substancji-marihuana lub haszysz, LSD, grzyby halucynogenne, ecstasy, amfetamina, crack, kokaina, astrolit, heroina, kompot, substancje wziewne, sterydy anaboliczne. 8 % badanych przyjmowało leki uspokajające bez zaleceń lekarza, zaś 12,5 % przyjmowało ten rodzaj leków po zaleceniu ich przez lekarza. 92,5 % uznało, że zdobycie substancji psychoaktywnych (poza lekami uspokajającymi) byłoby bardzo trudne, dość łatwo zaś można by zdobyć leki uspokajające (25 %), za bardzo łatwym ich zdobyciem opowiedziało się 75 % badanych. Dostyc łatwo zdobyć marihuanę według 7,5 % badanych, grzyby halucynogenne (7,5 %) i amfetaminę (7,5 %). Żadnemu z respondentów nie proponowano w ciągu ostatnich 12 miesięcy żadnego z wymienionych środków psychoaktywnych. Wszyscy badani zdecydowanie potępiają sięganie nastolatków po używki. 37,5 % badających określa palenie papierosów od czasu do czasu dużym ryzykiem, palenie jednej lub więcej paczek papierosów dziennie za wysoce ryzykowne uznaje 87,5 % badanych, wypijanie 1 lub 2 drinków dziennie dużym ryzykiem określa 87,5 %, wypijanie 4 lub 5 drinków prawie codziennie 100 %, pięć lub więcej drinków 1 lub 2 razy w ciągu każdego weekendu 87 %, próbowanie marihuany lub haszyszu 1 lub 2 razy w życiu 87,5 %, palą marihuanę lub haszysz od czasu do czasu 100 %, palą marihuanę lub haszysz regularnie 100 %, zażywają regularnie leki uspokajające i nasenne bez wskazań lekarskich 100 %.

Problematyka uzależnień (alkoholizm, narkomania, nikotynizm) wśród dzieci i młodzieży

Szkoła	Odsetek uczniów mających kontakt ze środkami uzależniającymi w ciągu 30 dni poprzedzających badanie								
	Alkohol			Narkotyki (głównie marihuana)			Papierosy		
	Chłopcy	Dziewczęta	Razem	Chłopcy	Dziewczęta	Razem	Chłopcy	Dziewczęta	Razem
Gimnazjum Nr 1	41 %	52 %	47 %	8 %	0 %	4 %	14 %	16 %	15 %
Gimnazjum Nr 2	42 %	44 %	43 %	5,5 %	0 %	2,5 %	5,5 %	10 %	8 %
Gimnazjum w Stadnickiej Woli	29 %	36 %	32 %	0 %	0 %	0 %	18 %	7 %	13 %
Gimnazjum w Rogowie	46 %	8 %	26 %	0 %	0 %	0 %	15 %	17 %	16 %
Srednio	39,5 %	39,5 %	37 %	3,4 %	0 %	1,7 %	13 %	12,5 %	13 %

Tabela 85. Dane z badań przeprowadzanych każdorazowo przy prowadzeniu programu profilaktycznego „NOE” w szkołach gimnazjalnych - edycja wiosna 2006r.

Szkoła	Odsetek uczniów mających kontakt ze środkami uzależniającymi w ciągu 30 dni poprzedzających badanie								
	Alkohol			Narkotyki (głównie marihuana)			Papierosy		
	Chłopcy	Dziewczęta	Razem	Chłopcy	Dziewczęta	Razem	Chłopcy	Dziewczęta	Razem
Gimnazjum Nr 1	23 %	14 %	20 %	2,4 %	0 %	1,6 %	28 %	10 %	22 %
Gimnazjum Nr 2	30 %	14 %	19 %	0 %	0 %	0 %	5 %	2 %	3,3 %
Gimnazjum w Stadnickiej Woli	23 %	7 %	13 %	12 %	0 %	4,3 %	24 %	7 %	13 %
Gimnazjum w Rogowie	33 %	23 %	29 %	6 %	0 %	4 %	33 %	8 %	21 %
Srednio	27 %	14,5 %	20 %	5 %	0 %	2,5 %	22,5 %	7 %	15 %

Tabela 86. Dane z badań przeprowadzanych każdorazowo przy prowadzeniu programu profilaktycznego „NOE” w szkołach gimnazjalnych - edycja jesień 2006r.

Szkoła	Odsetek uczniów mających kontakt ze środkami uzależniającymi w ciągu 30 dni poprzedzających badanie								
	Alkohol			Narkotyki (głównie marihuana)			Papierosy		
	Chłopcy	Dziewczęta	Razem	Chłopcy	Dziewczęta	Razem	Chłopcy	Dziewczęta	Razem
Gimnazjum Nr 1	14 %	17 %	16 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Gimnazjum Nr 2	33 %	23 %	27 %	4 %	0 %	2 %	16 %	36 %	26 %
Gimnazjum w Stadnickiej Woli	0 %	5 %	2,7 %	0 %	0 %	0 %	0 %	5 %	2,7 %
Gimnazjum w Rogowie	38 %	33 %	36 %	0 %	0 %	0 %	60 %	8 %	36 %
Gimnazjum Niepubliczne	75 %	0 %	60 %	0 %	0 %	0 %	75 %	0 %	60 %
Srednio	32 %	16 %	28 %	0,8 %	0 %	0,4 %	30 %	10 %	25 %

Tabela 87. Dane z badań przeprowadzanych każdorazowo przy prowadzeniu programu profilaktycznego „NOE” w szkołach gimnazjalnych - edycja wiosna 2007r.

Wyniki powyższych badań świadczą o tym, że używanie alkoholu przez młodzież jest dość powszechnym zjawiskiem, częstszym nawet od palenia papierosów. Są to zatrważające dane. Spożywanie alkoholu przez nastolatków odbywa się w towarzystwie rówieśników: na dyskotekach, obozach, koloniach, ogniskach, różnego rodzaju imprezach (w tym imprezach szkolnych: szkolne dyskoteki, andrzejki, choinka, komers) sylwester, „osiemnastki”, podczas spontanicznych spotkań popołudniowo-wieczornych. Wśród spożywanych napojów alkoholowych młodzież w pierwszej kolejności wymienia piwo, dalej wino i wódkę oraz drinki. Zakupu alkoholu dokonuje młodzież w okolicznych sklepach. Rozmowy z uczniami, którzy zostali zatrzymani pod wpływem alkoholu dowodzą, że jego zakup nie był dla nieletnich problemem. Przepisy zakazujące im sprzedaż obchodzą prosząc starszych kolegów o zakup, bądź sami, bardziej rozwinięci fizycznie kupują nie będąc pytani o wiek przez sprzedawców.

Palenie papierosów jest jednym z najpowszechniej występujących problemów wychowawczych, z jakimi borykają się szkoły. Palenie papierosów odbywa się również w trakcie zajęć lekcyjnych na terenie szkół, w ich okolicy. Zdarzają się przypadki palenia papierosów przez uczniów w domach za przyzwoleniem rodziców. Z rozmów z rodzicami wynika, że wiedzą o tym, iż ich dzieci palą papierosy, ale nie mają na to zjawisko wpływu. Młodzież paląca papierosy utrzymuje, że z ich zakupem nie ma żadnego problemu. Dla uczniów, którzy nie dysponują większą kwotą pieniędzy dostępne są w punktach sprzedaży papierosy na sztuki. W taki sposób papierosy rozprowadzane są również przez samych uczniów.

Kontakt z narkotykami częściej deklarują chłopcy. Wśród gimnazjalistów najczęściej zażywane narkotyki to: marihuana, grzybki halucynogenne, skun, amfetamina, haszysz, extaza. Wśród młodzieży gimnazjalnej panuje przekonanie, że sporadyczne i krótkotrwałe zażywanie substancji psychoaktywnych nie prowadzi do uzależnienia i nie jest szkodliwe dla zdrowia. Niebezpieczny jest mit rozpowszechniony wśród młodzieży, że narkotyki „miękkie” nie uzależniają, są bezpieczne. Młodzi ludzie traktują marihuanę jako nieszkodliwą używkę. Wielu z nich uważa, że palenie „trawki” jest czymś normalnym. Uczniowie w swobodnych rozmowach dają do zrozumienia, że znają osoby zajmujące się procederem rozprowadzania narkotyków, że zdobycie tych środków nie stanowi większego problemu „wystarczy jedynie wiedzieć, do kogo się zwrócić”.

Dominujące motywy sięgania przez młodzież po środki uzależniające to:

- ciekawość, problemy osobiste (rodzinne, szkolne, rówieśnicze), chęć ucieczki przed tymi problemami;
- chęć zaistnienia w grupie
- namowa kolegów, której nie potrafią się przeciwstawić;
- nuda;
- chęć przeżywania przyjemnych doznań;
- poczucie bycia dorosłym;
- doświadczenie i wzory rodzinne
- agresywna reklama;
- negacja i bunt wobec otaczającego świata;
- zabawa i luz.

Podsumowując należy stwierdzić, że na terenie miasta i gminy Końskie istnieje problem sięgania młodych ludzi po używki. Wraz z wiekiem następuje wyraźny wzrost ilości młodych ludzi mających kontakt z substancjami psychoaktywnymi. Dostępność tych substancji jest dość powszechna i nie stanowi dla młodzieży problemu. Na terenie miasta może się ona zaopatrywać w papierosy, alkohol i narkotyki.

W związku z powyższym, w celu ograniczenia zjawiska, należy dołożyć wszelkich starań, aby na terenie miasta i gminy Końskie podjąć szeroko rozumiane działania profilaktyczne opierające się na długofalowym lokalnym programie profilaktycznym.

Przemoc w rodzinie

Zjawisko przemocy w rodzinie wpływa negatywnie na wszystkich członków rodziny, w której ono występuje, a zwłaszcza na dzieci. Nie ma się tu na myśli obrażeń fizycznych, czy skutków psychicznych chociaż niewątpliwie są one duże i mają znaczący wpływ na rozwój i dalsze życie dzieci które są ofiarami bądź świadkami przemocy. Małe dzieci zwykle się chowają i uciekają przed agresją, dorastające zaczynają się buntować. Bunt ten wyrażany jest w różny sposób przeważnie dzieci szukają miejsca dla siebie zdała od domu wśród kolegów i chcąc zapomnieć o rodzinnej sytuacji często, sięgają po alkohol i narkotyki, a z braku pieniędzy, czy też z chęci zaimponowania kolegą wkraczają na drogę przestępstwa. Zwykle zaczyna się od drobny kradzieży, wymuszeń drobnych sum pieniędzy w szkole stopniowo wkraczając coraz dalej jak: niszczenie mieni, włamania, pobicia i wymuszenia rozbójnicze itp. Zjawisko przemocy w rodzinie wiąże się pośrednio z przestępczością nieletnich. Dlatego są potrzebne długofalowe działania zmierzające zarówno do poprawy i pomocy rodzin gdzie występuje przemoc, jak działania profilaktyczne mające ustrzec dzieci i młodzież przed uzależnieniami i przestępczością.

Zjawisko przemocy w rodzinie w Gminie Końskie w latach 2004-2006.

Funkcjonariusze KPP w Końskich w latach 2004-2006 przeprowadzili 3053 interwencje domowych, z czego 1896 interwencje dotyczyło przemocy w rodzinie.

Wyszczegółowione dane przedstawia poniższa tabela:.

Lata	Interwencje domowe	
	ogółem	związane z przemocą domową
2004	841	558
2005	1135	650
2006	1077	688
I półrocze 2007r.	613	328

Tabela 88. Interwencje domowe

Jak widać ogólna liczba interwencji policyjnych wzrasta z roku na rok. Stale wzrasta także ilość przypadków przemocy w rodzinie.

W roku 2004 stwierdzono fakt przemocy w 558 interwencjach domowych. Ogólna liczba osób pokrzywdzonych to 1015, z czego najliczniejszą grupę stanowią kobiety 514, 326 to dzieci do 13 lat, 111 małych w wieku 13-18 lat, zaś 64 to mężczyźni. Wśród 558 sprawców przemocy było 10 kobiet - Pod wpływem alkoholu znajdowało się 508 sprawców przemocy w rodzinie w tym 10 kobiet i 498 mężczyzn. W Policyjnej Izbie Zatrzymań umieszczono 211 osób w tym 3 kobiety i 208 mężczyzn. Pomocy lekarskiej udzielono 22 osobom w tym 6 ofiarom przemocy i 16 jej sprawcom. Wszczęto 30 postępowań przygotowawczych, z czego 8 zakończono przekazując do Prokuratury Rejonowej w Końskich. Do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych skierowano 66 wniosków o leczenie odwykowe.

W roku 2005 stwierdzono fakt przemocy w 650 interwencjach domowych. Ogólna liczba osób pokrzywdzonych to 1068, z czego najliczniejszą grupę stanowią kobiety 589, 292 to dzieci do 13 lat, 104 małych w wieku 13-18 lat, zaś mężczyźni stanowili 7,8 % pokrzywdzonych. Wśród 554 sprawców przemocy było 10 kobiet. Pod wpływem alkoholu znajdowało się 554 sprawców przemocy w rodzinie. W Policyjnej Izbie Zatrzymań umieszczono 256 osób. Pomocy lekarskiej udzielono 42 osobom w tym 18 ofiarom przemocy i 1 jej sprawcy. Wszczęto 55 postępowań przygotowawczych o znęcanie. Do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Końskich skierowano 17 wniosków o leczenie odwykowe.

W roku 2006 stwierdzono fakt przemocy w 688 interwencjach domowych. Ogólna liczba osób pokrzywdzonych to 1134, z czego najliczniejszą grupę stanowią kobiety 603, 308 to dzieci do 13 lat, 123 małych w wieku 13-18 lat, zaś mężczyźni stanowili 8,8 % pokrzywdzonych. Wśród 589 sprawców przemocy było 11 kobiet. Pod wpływem alkoholu znajdowało się 589 sprawców przemocy w rodzinie. W Policyjnej Izbie Zatrzymań umieszczono 245 osób. Pomocy lekarskiej udzielono 62 osobom w tym 8 ofiarom przemocy i 33 jej sprawcom. Wszczęto 67 postępowań przygotowawczych i przekazano do Prokuratury Rejonowej w Końskich. Do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Końskich skierowano 33 wnioski o leczenie odwykowe.

Rodziny, w których stwierdzono fakt występowania przemocy są odwiedzane przez dzielnicowych. Przyczyną tak niewielu wystąpień i prowadzonych postępowań przygotowawczych jest fakt braku wiary osób pokrzywdzonych w szybkie i ostateczne rozwiązanie ich problemów, jak również nieuzasadniony wstyd przed opinią społeczną.

Ogólne zestawienie ofiar i sprawców aktów przemocy w rodzinie latach 2004-2006r. przedstawia poniższa tabela:

Lata	Sprawcy przemocy		Stan świadomości		Osoby pokrzywdzone			
	K	M	Trzeźwy	Pod wpływem alkoholu	Dzieci do 13 lat	Młodzież 13-18 lat	K	M
2004	10	448	50	508	326	111	514	64
2005	6	548	98	554	298	104	589	83
2006	11	578	104	589	308	123	603	100
I półrocze 2007r	11	316	48	280	164	69	284	42

Tabela 89. zestawienie ofiar i sprawców aktów przemocy w rodzinie latach 2004-2006

Procedura „Niebieska Karta”	2005	2006
Liczba interwencji domowych	1135	1077
w tym		
interwencje dot. przemocy	650	688
Ogólna liczba poszkodowanych	1068	1134
w tym		
kobiet	589	603
mężczyzn	83	100
dzieci	396	431

Tabela 90. Procedura „Niebieskich Kart”

Diagnoza zasobów umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, przy którym działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i dwie Świetlice Środowiskowe dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, w których występ. problemy alkoholowe;
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej działający w ramach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie;
- Poradnia Zdrowia Psychicznego. Poradnia Odwykowa w Końskich;
- Powiatowy Punkt Pomocy Ofiarom Przestępstw działający przy Komendzie Powiatowej Policji;
- Stowarzyszenie Abstynentów Klubu „Radość” przy którym działa Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin oraz telefon zaufania;
- Stowarzyszenie „Bezpieczny Powiat Konecki” przy którym działa Punku Informacyjno-Konsultacyjny dla osób uzależnionych od narkotyków i członków ich rodzin;
- Grupa samopomocowa AA (Anonimowi Alkoholicy) - dwie odrębne grupy;
- Grupa samopomocowa AI-Anon dla członków rodzin z problemem alkoholowym.

11.3. Analiza zjawiska przestępczości nieletnich, przemocy w rodzinie na terenie gminy Końskie w latach 2005 - przełom 2007r.

Lata	Przestępstwa wykryte	Czyny nieletnich	% udział nieletnich w przest. wykryt.	Podejrzani ogółem	Osoby nieletnie	% udział Niel. do podejrzanych
2005	1965	77	3,9 %	1441	51	3,5 %
2006	1609	78	4,8 %	1320	75	5,7 %
6 m-cy 2007	1051	188	17,8 %	503	48	9,5 %

Tabela 91. Przestępczość i demoralizacja nieletnich

Ujawnieni nieletni pod wpływem alkoholu:

2005 - 35 osób

2006 - 79 osób

6 m-cy 2007 - 39 osób

2005 rok

Kategoria	Czyny nieletnich	Osoby nieletnie	P-stwa wykryte	Osoby podejrzane
Kradz. cudzej rzeczy	10	11	71	84
Kradz. z włamaniem	5	4	55	37
Rozbój i wym. rozbójnicze	6	8	39	31
Uszczerbek na zdrowiu	0	0	39	11
Bójki lub pobicia	1	4	31	69
Uszkodzenie rzeczy	5	5	16	13
Z Ust. o przeciwdz.nark.	10	8	37	27
Fałszerstwa	0	0	59	31
P-stwa drogowe	4	3	806	772
Razem o char. kryminalnym	44	43	707	565
Ogółem:	77	51	1965	1441

Tabela 92. Ujawnione czyny w roku 2005

II. Przemoc w rodzinie

Lata	interwencje	dot. przemocy w rodzinie
2005	1135	650
2006	1077	688
6-cy 2007	613	328

Lata	Sprawcy przemocy		Stan świadomości		Osoby pokrzywdzone			
	K	M	Trzeźwy	Pod wp. alkoh.	Dzieci do 13 lat	Młodzież 13-18 lat	K	M
2005	6	548	98	554	292	104	589	83
2006	11	578	104	589	308	123	603	100
6 m-cy 2007	11	316	48	280	164	69	284	42

Tabela 93. Interwencje dotyczące przemocy w rodzinie

2006 rok

Kategoria	Czyny nieletnich	Osoby nieletnie	P-stwa wykryte	Osoby podejrzane
Kradz. cudzej rzeczy	12	12	76	71
Kradz. z włamaniem	6	7	46	43
Rozbój i wym. rozbójnicze	11	6	30	33
Uszczerbek na zdrowiu	6	5	29	18
Bójki lub pobicia	1	9	26	66
Uszkodzenie rzeczy	6	5	25	29
Z Ust. o przeciwdz. nark.	7	9	51	32
Falszerstwa	1	1	41	23
P-stwa drogowe	2	2	719	677
Razem o char. kryminalnym	74	72	643	535
Ogółem:	78	75	1609	1320

Tabela 94. Ujawnione czyny w roku 2006

6 miesięcy 2007 roku

Kategoria	Czyny nieletnich	Osoby nieletnie	P-stwa wykryte	Osoby podejrzane
Kradz. cudzej rzeczy	5	6	45	39
Kradz. z włamaniem	1	1	22	15
Rozbój i wym. rozbójnicze	2	4	9	10
Uszczerbek na zdrowiu	1	1	6	2
Bójki lub pobicia	4	11	21	36
Uszkodzenie rzeczy	4	13	15	20
Z Ust. o przeciwdz. nark.	1	0	5	2
Falszerstwa	0	0	20	2
P-stwa drogowe	1	1	239	204
Razem o char. kryminalnym	29	46	333	242
Ogółem:	188	48	1051	503

Tabela 95. Ujawnione czyny w roku 2007-6 miesięcy

STAT v. 6.5 (Rok statystyczny: 2005)
Powiat Końskie
Podsumowanie ogólne

Przestępstwa	Wiek podejrzanego									
	do 13	13-16	17-20	21-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60-	os. np.
Ogółem	7	51	132	152	160	341	328	232	45	3
Kryminalne	7	43	89	74	70	114	99	62	14	3
Gospodarcze		4	1	8	5	10	13	15		
P-ko życiu i zdrowiu	3	4	32	18	6	13	5	2	3	
P-ko mieniu	3	34	41	49	44	50	38	26	5	

Tabela 96. Statystyka z STP3 - za okres 01-12 - wiek podejrzanego - 2005r

STAT v. 6.5 (Rok statystyczny: 2005)
Powiat Końskie
Podsumowanie ogólne

Przestępstwa	Stan świadomości									
		1	2		4	5	6	7	8	9.
Ogółem		98	832		223	4				
Kryminalne		65	95		221					
Gospodarcze		2			1					
P-ko życiu i zdrowiu		6	12		65					
P-ko mieniu		44	36		108					

Tabela 97. Statystyka z STP3 - za okres 01-12 - stan świadomości - 2005r

STAT v. 6.6 (Rok statystyczny: 2006)
Powiat Końskie

Przestępstwa	Wiek podejrzanego									
	do13	13-16	17-20	21-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60-	os.np.
Ogółem	2	75	124	157	143	273	290	194	64	4
Kryminalne	2	72	93	79	60	80	79	51	21	3
Gospodarcze			2	3	7	17	18	11	8	1
P-ko życiu i zdrowiu	1	14	26	22	12	5	2	2	4	
P-ko mieniu		36	49	33	31	40	32	23	9	1

Tabela 98. Statystyka z STP3 - za okres 01-12 - wiek podejrzanym 2006r

STAT v. 6.6 (Rok statystyczny: 2006)
Powiat Końskie

Przestępstwa	Stan świadomości									
		1	2		4	5	6	7	8	9.
Ogółem		78	836		202	2				
Kryminalne		58	172		191	1				
Gospodarcze		6			11					
P-ko życiu i zdrowiu		14	31		41					
P-ko mieniu		38	53		118	1				

Tabela 99 Statystyka z STP3 - za okres 01-12 - stan świadomości 2006r

Rozdział II

Strategia rozwiązywania problemów społecznych z wykorzystaniem analizy SWOT.

W tym rozdziale skupimy się na określeniu mocnych i słabych Miasta i Gminy Końskie. Diagnoza o stanie Miasta i Gminy Końskie dała podstawy do przeprowadzenia analizy SWOT. Analiza w swoim założeniu dotyczy sytuacji, w jakiej obecnie znajduje się Gmina, pozwala dokonać bilansu, tego, co trzeba poprawić lub usprawnić.

Szczególne role w kształtowaniu zintegrowanego systemu pomocy społecznej przypada Miejsko-Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej. Ośrodek wpisując się w opracowywaną strategię rozwoju regionu, zgodnie z własnym regulaminem, podejmuje działania sprzyjające tworzeniu podstaw zintegrowanego systemu pomocy społecznej w regionie. Na początek należy przedstawić podstawowe wnioski, które nasuwają się z powyższej diagnozy problemów społecznych Miasta i Gminy Końskie.

Wnioski te przedstawiają się następująco:

- na terenie Miasta i Gminy Końskie tendencje demograficzne są na poziomie malejącym. Coraz mniej rodzi się dzieci, młodzież migruje do większych miast,
- przyczynami tych tendencji jest proces starzenia się społeczności lokalnej, wysokie bezrobocie, brak miejsc pracy oraz bardzo niskie wynagrodzenia,
- te przyczyny powodują inne problemy społeczne, które ma za zadanie rozwiązywać Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy z innymi instytucjami działającymi na terenie Gminy Końskie. Do najczęściej występujących można zaliczyć: bezrobocie i ubóstwo, dysfunkcjonalność rodzin w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, różnego rodzaju patologie społeczne tj. alkoholizm, narkomanię,
- problemy mieszkaniowe, których przyczyną jest bezrobocie, duże zadłużenie płatnicze mieszkańców, eksmisje, brak zastępczych lokali socjalnych, co powoli zaczyna prowadzić do bezdomności,
- szczególną grupą zwracającą uwagę na terenie Gminy Końskie są osoby niepełnosprawne, dla których nie ma odpowiednich programów rozwiązujących ich problemy;
- pogłębiające się zjawiska patologii oraz niewystarczające działania profilaktyczne decydują o wykluczeniu społecznym, co odzwierciedla się w statystykach sądowych i policyjnych. Coraz częściej przestępcami i ludźmi zagrożonymi nieprzystosowaniem społecznym, stają się osoby nieletnie,
- tendencje te wskazują na konieczności wypracowania wspólnych strategii działania, pomiędzy instytucjami i organizacjami, które zainteresowane są rozwiązywaniem problemów społecznych. Współpraca ta powinna być wielopłaszczyznowa i uzupełniona o szczegółowe wytyczne określające zasady postępowania w określonych sytuacjach
- istotne jest więc określenie mocnych i słabych stron Miasta i Gminy Końskie, które sprecyzowane będą w analizie SWOT.

Analizę tą przedstawiamy poniżej.

1. Analiza SWOT mocnych i słabych stron Miasta i Gminy Końskie.

Słabe strony:

- starzenie się społeczności miasta, które wynika z ujemnego przyrostu naturalnego, jak również z rozpoczynającej się migracji,
- odpływ wykształconej kadry,
- rosnące rozwarstwienie społeczne,
- pauperyzacja mieszkańców miasta,
- brak integracji mieszkańców, rozbieżność interesów grup społecznych,
- występowanie bezdomności,
- niewystarczająca liczba lokali socjalnych,
- wysoka stopa bezrobocia, brak skutecznych programów przeciwdziałania,
- brak atrakcyjnych warunków zatrudnienia dla ludzi młodych,
- niedostatecznie rozbudowany system opieki nad niepełnosprawnymi,
- nieprzystosowanie budynków zastanych do potrzeb osób niepełnosprawnych w formie barier architektonicznych,
- narastający kryzys rodziny, osłabienie więzi rodzinnych,
- zwiększający się współczynnik osób popełniających przestępstwa,
- brak rozwiązań systemowych dot. terapii dla sprawców przemocy, a także ofiar przemocy,
- niski stopień pedagogizacji rodziców, z uwagi na niewystarczającą ilość instytucji świadczących usługi pomocowe rodzinom,
- mała ilość wykwalifikowanej kadry np. psychoterapeutów rodzinnych,
- wzrost patologii i dysfunkcji społecznych,
- brak efektywnych programów terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz członków ich rodzin,
- niedostateczne zaplecze finansowe na szkolenia i zdobywanie specjalizacji zawodowych.

Mocne strony:

- współpraca międzyinstytucjonalna,
- rozwinięty system opieki społecznej,
- wykształcona kadra pracowników Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z dużym doświadczeniem zawodowym,
- zatrudnienie nowego pracownika odpowiedzialnego za powstanie Klubu Integracji Społecznej,
- kult pracy i wysoka kultura pracy,
- rosnący poziom wykształcenia mieszkańców,
- rozwinięty system szkolnictwa (12 szkół podstawowych, 4 gimnazja, 5 szkół ponadgimnazjalnych)
- wysoka podaż wykwalifikowanej, a niewykorzystanej siły roboczej,
- środowiskowe wsparcie dla dzieci i młodzieży z rodzin patologicznych oraz chorych psychicznie,
- istniejący Dom Dziennego Pobytu dla osób starszych przy M-GOPS oraz Stowarzyszenie „Cichy Zakątek” w Domu Pomocy Społecznej,
- rozwinięty system samopomocowych grup wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych, tj. Anonimowi Alkoholicy, Klub Abstynenta „Radość”, AI-Anon,
- niwelowanie problemów społecznych poprzez działalność organizacji pozarządowych (m.in. Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu, Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Nasz Kącik”, Stowarzyszenie Klubu „Amazonki”, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Związek Harcerstwa Polskiego),
- zaplecze instytucjonalne działające na rzecz społeczności Miasta i Gminy Końskie (Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Komenda Powiatowa Policji, Sąd Rejonowy, Dom Pomocy Społecznej, Miejsko-Gminny Dom Kultury, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- oferty szkoleniowe, kursy przekwalifikujące dla osób bezrobotnych organizowane przez Biuro Pracy.

Zestawienie SWOT obrazuje nam, że przeważają słabe strony nad mocnymi. Istotną mocną stroną, jest to, że kadra M-GOPS posiada wiedzę i umiejętności oraz ogromną chęć podnoszenia swoich kwalifikacji. Słabością, jest natomiast brak ujednoczonych systemów działania na rzecz osób zagrożonych i wykluczonych społecznie. Duże znaczenie ma również narastające bezrobocie, pauperyzacja, różnego rodzaju uzależnienia oraz rozpad więzi emocjonalnych w rodzinie.

Pozostaje nam sformułować misję strategii. Będzie ona ukierunkowywała dalsze działania oraz pomoże w polepszeniu istniejącej sytuacji na obszarze Miasta i Gminy Końskie.

Misja strategii brzmi następująco:

Polityka społeczna realizowana przez samorząd lokalny, za pośrednictwem Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, będzie zmierzała do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych osobom i rodzinom. Zapewni kształtowanie świadomego i odpowiedzialnego społeczeństwa, zdolnego do rozwiązywania swoich problemów życiowych; doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem.

2. Cele operacyjne strategii

1. Aktywizacja społeczna i zawodowa, zapobieganie społecznej izolacji i marginalizacji osób objętych pomocą społeczną.
2. Zmniejszenie bezrobocia i łagodzenie jego skutków.
3. Wspieranie dzieci i rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.
4. Ograniczanie zjawisk patologii społecznej i niwelowanie jej skutków - Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz związanych z narkotykami i innymi środkami psychoaktywnymi oraz przemocy w rodzinie; zmniejszenie rozmiarów problemów już istniejących oraz zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z powyższymi problemami.
5. Realizacja systemu profilaktyki, poradnictwa i terapii nad dzieckiem i rodziną
6. Pomoc i wsparcie na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych.

- 2.1. Cel operacyjny nr 1 - Aktywizacja społeczna i zawodowa, zapobieganie społecznej izolacji i marginalizacji osób objętych pomocą społeczną.

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że najczęstszymi przyczynami korzystania z pomocy społecznej jest: ubóstwo, bezrobocie, wielodzietność oraz niepełnosprawność. Ważnym jest niesienie pomocy tym osobom, które znalazły się w trudnych sytuacjach życiowych. Dlatego istotne wydaje się zaplanowanie ramowych działań.

Powyższy cel operacyjny będzie realizował następujące działania:

1. Wspomaganie Klubu Integracji Społecznej:
 - a) wspieranie w realizacji głównych celów KIS
2. Organizacja robót publicznych i interwencyjnych dla długotrwale bezrobotnych klientów pomocy społecznej:
 - a) wspieranie szkoleń zawodowych,
 - b) wspieranie zatrudnienia subsydiowanego,
 - c) wspieranie rozwoju poradnictwa specjalistycznego.
3. Poprawa usług opiekuńczych.
4. Środowiskowe wsparcie i pomoc społeczna.
5. Rozwój i rozpowszechnienie form poradnictwa oraz współdziałanie w tym zakresie różnego rodzaju służb społecznych
6. Podnoszenie kwalifikacji pracowników socjalnych, poprzez szkolenia i doskonalenia zawodowe, które zapewniają fachową i kompetentną pomoc jednostką i rodzinom potrzebującym
7. Dążenia do wspólnego działania z organizacjami i stowarzyszeniami zajmującymi się osobami niepełnosprawnymi.
8. Wspieranie wolontariatu.

Podmioty realizujące działania:

1. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
2. Powiatowy Urząd Pracy
3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
4. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
5. Klub Integracji społecznej.

- 2.2. Cel operacyjny nr 2 - Zmniejszenie bezrobocia i łagodzenie jego skutków

Jednym z najważniejszych priorytetów pomocy społecznej jest pomoc osobom, które znalazły się w trudnej sytuacji materialno-bytowej. Pomoc ta, musi pozwalać, na wyprowadzenie rodzin z trudnej sytuacji życiowej poprzez różnorodne formy aktywizacji zawodowej.

Powyższy cel operacyjny będzie realizował następujące działania:

1. Wspomaganie Klubu Integracji Społecznej, który w swym założeniu ma na celu organizowanie społeczeństwa miasta Końskie w samodzielny radzeniu sobie z problemem długotrwałego bezrobocia; prowadzenie różnorodnych działań o charakterze profilaktycznym, terapeutycznym, samopomocowym i zatrudnieniowym.
 - aktywizacja zawodowa grup ryzyka,
 - samodzielne poszukiwanie pracy i wszelkie inne działania zmierzające do podjęcia pracy,

- pisanie listów cv i listów motywacyjnych,
 - organizowanie grup samopomocowych,
 - pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe,
 - zatrudnianie na umowę zlecenie - psychologów, prawnika, osób przeszkolonych w zakresie poradnictwa -psychologicznego w celu prowadzenia wszelkich działań o charakterze profilaktycznym oraz terapeutycznym,
 - organizowanie prac społecznie użytecznych,
 - współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy i jednostkami zatrudniającymi.
2. Wsparcie finansowe dla osób, które uporczywie poszukują pracy i z różnych przyczyn nie mogą znaleźć zatrudnienia. Wsparcie to, polegało będzie, na udzielaniu zasiłków celowych, które pokryją wszelkie koszty związane z poszukiwaniem pracy (w miarę możliwości finansowych Ośrodka).
 3. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy i Urzędem Miasta i Gminy Końskie w organizowaniu prac interwencyjnych, prac społeczno-użytecznych, robót publicznych, staży oraz pośrednictwa pracy i doskonalenia zawodowego osób bezrobotnych.
 4. Świadczenie pomocy dzieciom z rodzin dotkniętych problemem bezrobocia w postaci: refundowania posiłków w szkołach (dożywiania), zakupu przyborów szkolnych, pomocy rzeczowej, uczestnictwa w specjalistycznych zajęciach proponowanych przez świetlice środowiskowe i inne placówki.

Podmioty realizujące działania:

1. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
2. Powiatowy Urząd Pracy
3. Urząd Miasta i Gminy Końskie
4. Klub Integracji Społecznej.

2.3. Cel operacyjny nr 3 - Wspieranie dzieci i rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi

Właściwe funkcjonowanie człowieka, jego rozwój emocjonalny i społeczny zależy w dużej mierze od zaspokojenia podstawowych potrzeb, przede wszystkim potrzeby bezpieczeństwa, przynależności, akceptacji i miłości. Każda z tych potrzeb powinna znajdować swój wyraz w prawidłowo funkcjonującej rodzinie. Nie zawsze taki modelowy przebieg socjalizacji w środowisku rodzinnym jest możliwy. Różne bywają przyczyny dysfunkcji - śmierć biologicznych rodziców dziecka, brak właściwego wypełniania obowiązków rodzicielskich, głęboka patologia, porzucenie. Dlatego kluczowe jest zaplanowanie działań, mających na celu pomoc oraz wspieranie rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.

Cel strategiczny będzie realizowany według następujących działań:

1. Doskonalenie pracy świetlic środowiskowych i placówek zajmujących się fachową pomocą dla dzieci, poprzez zatrudnianie na umowę-zlecenie psychologów, osób przeszkolonych w zakresie poradnictwa psychologicznego, terapeutów, mających na celu, przezwyciężanie istniejących niewydolności rodziny. W miarę zapotrzebowania dostęp do innych specjalistów.
2. Pomoc dla niewydolnych wychowawczo rodzin, w postaci rozpowszechniania poradnictwa i organizowania pedagogizacji rodziców.
3. Finansowanie działań związanych z wypoczynkiem oraz organizacją czasu wolnego dzieci i młodzieży z ubogich rodzin dysfunkcyjnych.
4. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży pochodzących z terenów wiejskich poprzez wspieranie inicjatyw poszczególnych sołectw i organizacji z nimi współpracujących.
5. Organizowanie imprez kulturalno-rozrywkowych.
6. Organizowanie zajęć pozalekcyjnych oraz kół zainteresowań dla dzieci i młodzieży.
7. Promowanie oraz rozwój idei wolontariatu.
8. Ścisła współpraca pracowników socjalnych i wychowawców placówek opiekuńczych z kuratorami sądowymi, policją, szkołą, organizacjami pozarządowymi i kościelnymi oraz innymi podmiotami.
9. Szkolenie i doskonalenie zawodowe dla pracowników zajmujących się problematyką rodziny zapewniające udzielanie kompetentnej pomocy.

Podmioty realizujące działania:

1. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
2. Urząd Miasta i Gminy Końskie
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
4. Komenda Powiatowa Policji
5. Sąd Rejonowy
6. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
7. Szkoły
8. Organizacje pozarządowe
9. Organizacje kościelne

2.4. Cel operacyjny nr 4 - Ograniczanie zjawisk patologii społecznej i niwelowanie jej skutków.

Alkohol staje się środkiem, który pozwala zapomnieć o pojawiających się problemach, umożliwia oderwanie się od spraw codziennych. Nadużywanie alkoholu prowadzi do negatywnych zjawisk w rodzinie: konfliktów, przemocy, agresji. Z czasem staje się dominującym problemem w rodzinie i przekłada się m.in. na niewydolność wychowawczo-opiekuńczą i rozpad rodziny. Alkoholizm jako problem społeczny dominuje nad narkomanią. Wynika to, po pierwsze z łatwiejszej jego diagnozy. Po drugie z prostszego dostępu do alkoholu niż środków odurzających, który jest społecznie akceptowany. Alkoholizm i narkomania są rzeczywistymi problemami, które wymagają kompleksowych metod ich niwelowania.

Cel strategiczny będzie realizowany według następujących działań:

1. Analiza i monitoring stanu zagrożenia alkoholizmem i narkomanią w gminie;
2. Ograniczenie i zmiana struktury spożycia napojów alkoholowych;
3. Zmiana zachowań i postaw mieszkańców miasta i gminy Końskie w sytuacjach związanych z alkoholem i narkotykami;
4. Wdrożenie nowoczesnych form profilaktyki kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży;
5. Psychoedukacja rodziców;
6. Szkolenia dla nauczycieli, pedagogów, pracowników socjalnych, dzielnicowych i in. grup zawodowych zajmujących się problemami uzależnień i przemocy domowej;
7. Budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób nadużywających alkoholu (w szczególności przeciwdziałania przemocy w rodzinie) i uzależnionych od narkotyków;
8. Zwiększenie skuteczności i dostępności terapii w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych;
9. Zwiększenie dostępności terapii dla sprawców i ofiar przemocy;
10. Wspieranie merytoryczne grup samopomocowych;
11. Aktywizacja osób uzależnionych i współuzależnionych do podejmowania leczenia;
12. Rozwój poradnictwa specjalistycznego dla osób wychodzących z uzależnienia od alkoholu czy narkotyków;
13. Wspieranie organizacji pozarządowych w zakresie przeciwdziałania patologiom społecznym;
14. Wspieranie działań dotyczących zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży;
15. Wspieranie wypoczynku dzieci z rodzin wysokiego ryzyka;
16. Rozwój zajęć pozalekcyjnych w szkołach i poza szkołami;
17. Zaostrzenie kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych;
18. Powstawanie zespołów interdyscyplinarnych;
19. Prowadzenie Punktów Interwencji Kryzysowej - wsparcie ze strony specjalistów (psychologów, terapeutów, pedagogów, pracowników socjalnych, funkcjonariuszy Policji, kuratorów sądowych).

Powyższe cele będą realizowane w postaci corocznie uchwalanego przez Radę Miejską w Końskich Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii i Przemocy w Rodzinie w Końskich uchwalanego corocznie przez Radę Miejską w Końskich.

Podmioty realizujące działania:

1. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
2. Urząd Miasta i Gminy Końskie
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
4. Poradnia Odwykowa
5. Stowarzyszenie Klubu Abstynenta „Radość”
6. Komenda Powiatowa Policji
7. Straż Miejska
8. Sąd Rejonowy
9. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
10. Szkoły
11. Organizacje pozarządowe
12. Kluby Sportowe
13. Sołectwa Wsi
14. Biblioteki
15. Dom Kultury

2.5. Cel operacyjny nr 5 - Realizacja systemu profilaktyki, poradnictwa i terapii nad dzieckiem i rodziną. Rodzina jest najmniejszą, podstawową grupą społeczną, stanowi integralną część całego społeczeństwa. Zaspakaja różnego typu potrzeby: biologiczne, ekonomiczne, psychospołeczne, bytowe, opiekuńcze, emocjonalne,, kształtuje i wzbogaca osobowość.

Nie zawsze spełnia wszystkie swoje funkcje. Powstaje wówczas problem dysfunkcjonalności rodziny. Pozostawanie rodzinom bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej, spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodziny i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci. Potrzebne jest współdziałania wielu instytucji pomocowych, ale nie tylko. Ważne jest więc powstawanie punktów i ośrodków specjalistyczno-pomocowych dla dzieci, rodziców i rodzin.

Cel strategiczny będzie realizowany według następujących działań:

1. Monitorowanie środowisk zagrożonych trudnymi sytuacjami życiowymi,
2. Wzmocnienie roli i funkcji rodziny na rzecz prawidłowego wypełniania zadań związanych opieką nad dzieckiem i jego wychowaniem,
3. Rozszerzenie oferty w zakresie pomocy psychologicznej, terapeutycznej, pedagogicznej, prawnej i socjalnej dla rodzin niewydolnych wychowawczo oraz dysfunkcjonalnych poprzez utworzenie Punktu Pomocy Dziecku i Rodzinie,
4. Współpraca z M-GOPS, PCPR, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Sądem Rodzinnym, organizacjami pozarządowymi i instytucjami zajmującymi się pomocą dziecku rodzinie, występowanie o pomoc materialną i instytucjonalną, udzielanie informacji o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodziny, informowanie o możliwościach i perspektywach poprawy warunków życia.

Podmioty realizujące działania:

1. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
2. Urząd Miasta i Gminy Końskie
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
4. Poradnia Odwykowa
5. Stowarzyszenie Klubu Abstynenta „Radość”
6. Komenda Powiatowa Policji
7. Straż Miejska
8. Sąd Rejonowy
9. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
10. Szkoły
11. Organizacje pozarządowe

2.6. Cel operacyjny nr 6 - Pomoc i wsparcie na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych.

Niepełnosprawność to słabość, ograniczenie psychofizyczne uniemożliwiająca pełnię fizycznego, psychicznego i duchowego funkcjonowania. Nie jest już ona rozumiana tylko jako skutek choroby czy urazu. Jest ona przede wszystkim, rezultatem barier, na jakie napotyka w społeczeństwie osoba niepełnosprawna.

Niepełnosprawność jest ważnym tematem z punktu widzenia ludzi niepełnosprawnych jak i z perspektywy społecznej.

Powyższy cel strategiczny będzie realizowany poprzez następujące działania:

1. Rozwój poradnictwa oraz tworzenie wspólnej platformy działania różnego rodzaju służb społecznych z organizacjami i stowarzyszeniami osób niepełnosprawnych w celu koordynacji działań.
2. Środowiskowe wsparcie i pomoc społeczna, dla osób niepełnosprawnych oraz starszych poprzez wspieranie działalności: Środowiskowego Domu Samopomocy, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Domu Dziennego Pobytu - w ramach indywidualnych potrzeb.
3. Poprawa standardu usług, które oferuje pomoc społeczna dla osób niepełnosprawnych.
4. Likwidacja barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej, w oparciu o najpilniejsze potrzeby.
5. Rozbudowanie zakresu usług opiekuńczych, świadczonych osobom starszym i chorym w ich środowisku zamieszkania poprzez objęcie pomocą większej ilości środowisk oraz zatrudnienie większej liczby opiekunek.
6. Rozwój wolontariatu.
7. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych.

Podmioty realizujące działania:

1. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
2. Powiatowy Urząd Pracy
3. Urząd Miasta i Gminy Końskie
4. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Podmioty realizujące działania:

5. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
6. Powiatowy Urząd Pracy
7. Urząd Miasta i Gminy Końskie
8. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Rozdział III Instrumenty finansowe do realizacji Strategii

Sposoby i źródła finansowania gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych określone będą według obowiązujących regulacji prawnych dotyczących opracowania projektu uchwały budżetowej gminy oraz odpowiednio do sposobów i źródeł finansowania przewidywanych w ramach Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007-2013.

Niezależnie od procedur finansowania określonych przedsięwzięć uwzględnionych w Narodowym Planie Rozwoju na lata 2007-2013 Samorząd Miasta i Gminy Końskie będzie finansował niezbędne działania ze środków własnych w oparciu o obowiązujące regulacje prawne:

- „Gminna gospodarka finansowa” ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r., Nr 142, poz. 1591 z późno zm.)
- „Opracowywanie i uchwalanie budżetu jednostki samorządu terytorialnego” ustawy z dnia 26 listopada 1998r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003r. Nr 15, poz. 148, z późno zm.)
- Ustawa z dnia 13 listopada 2003r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203, poz. 1966)
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 grudnia 2000r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych oraz szczegółowych zasad i terminów, rocznych rozliczeń i wpłat do budżetu przez zakłady budżetowe i gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (Dz. U. Nr 122, poz. 1333).
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 września 2004r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 209, poz. 2132 z późno zm.)
- Uchwały Rady Miejskiej w Końskich w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej gminy

1. Narodowy Plan Rozwoju 2007-2013

Realizacja celów gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych może być finansowana w szczególności z:

1. Publicznych funduszy krajowych, tj. środków budżetu państwa oraz państwowych funduszy celowych, środków budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz innych środków jednostek oraz form organizacyjno-prawnych sektora finansów publicznych,
2. Publicznych środków wspólnotowych, a także z innych źródeł zagranicznych,
3. Środków prywatnych obejmujących również kredyty i pożyczki, także poręczone lub gwarantowane przez uprawnione podmioty do udzielania poręczeń lub gwarancji.

W materiale przedstawione są instrumenty postulowane w NPR, które już są stosowane lub projektuje się ich wdrożenie w ramach prowadzonego procesu legislacyjnego dla potrzeb realizacji Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007-2013.

Proponowane instrumenty służą zapewniению dostępu do środków finansowych w celu:

- Współfinansowanie projektów zasilanych ze środków unijnych
- Prefinansowania projektów zasilanych ze środków unijnych
- Finansowaniu projektów dla których zasilenia z funduszy unijnych nie przewiduje się.

2. Programy wieloletnie

Zakłada się, przy zachowaniu bezpieczeństwa systemu finansów publicznych, modyfikacje zasad funkcjonowania programów wieloletnich poprzez dopuszczenie istotnych innowacji:

- Wprowadzenie zasady, że uchwalenie programu daje podstawę do roszczeń wobec budżetu państwa w zakresie kwot przewidzianych w danym programie w horyzoncie wieloletnim
- Upoważnienie jednostek samorządu terytorialnego do zaciągania zobowiązań na poczet kwot alokowanych w danym programie na rzecz danej jednostki
- Włączanie środków na realizację programów wieloletnich do katalogu wydatków nie wygasających z końcem roku budżetowego

Zaproponowane rozwiązania powinny być bezwarunkowo stosowane w następujących przypadkach:

- Jeżeli program ma strategiczne znaczenie dla celów wytyczonych w NPR,
- Jeżeli program jest współfinansowany ze środków UE

Zaletą proponowanej modyfikacji jest umożliwienie jest pozyskiwania pieniędzy z rynku finansowego (kredyty, obligacje), usprawnienie procedur przetargowych (horyzont dłuższy niż roczny), co powinno zwiększyć skuteczność i efektywność realizacji programów, w tym także ułatwić absorpcję środków z funduszy europejskich.

3. Prefinansowanie wydatków związanych z realizacją projektów współfinansowanych ze środków UE

Efektywny system prefinansowania jest niezbędny ze względu na to iż dofinansowanie ze środków strukturalnych UE przekazywane jest w formie refundacji, a więc po zrealizowaniu projektu. System ten znajduje się na wczesnym etapie wdrożenia i planowane są jego modyfikacje. Zakłada się, iż na lata 2007-2013 system ten będzie zreformowany:

- Rozszerzeniu ulegnie prawo do prefinansowania ze środków budżetowych na wszystkie projekty niekomercyjne
- Wykorzystana zostanie zaliczka UE jako źródło dla systemu prefinansowania
- Wiodącą rolę w mechanizmie prefinansowania zostanie dostosowany do specyfiki projektów finansowania będzie spełniać Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK)
- Uproszczeniu ulegną procedury, a sposób zabezpieczenia prefinansowania zostanie dostosowany do specyfiki projektów

3.1. Instrumenty służące realizacji projektów współfinansowanych z budżetu UE

Projekty realizowane z udziałem środków UE muszą mieć zapewniony odpowiedni wkład krajowy, różny w zależności od rodzaju działania. Środki na współfinansowanie z funduszy unijnych pochodzą będą: z części budżetu państwa będących w dyspozycji poszczególnych ministrów lub rezerw celowych, środków funduszy celowych (Fundusz Pracy, PFRON, NFOŚiGW) oraz z budżetów jednostek. Zgodnie też z ustawą o finansach publicznych w budżecie państwa może być tworzona odrębna rezerwa celowa na współfinansowanie zadań wynikających ze Wspólnej Polityki Rolnej oraz programów i projektów realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE.

4. Mechanizm wspierania inwestycji przedsiębiorców, określony Ustawą o finansowym wspieraniu inwestycji

Wysokość pomocy określana jest na podstawie wskaźników tzw. maksymalnej intensywności pomocy różniących się w zależności od geograficznej lokalizacji inwestycji. Od 2004r. instrument ten realizowany jest przy wykorzystaniu środków pochodzących z EFRR, współfinansowanie krajowe pochodzi ze specjalnie na ten cel utworzonej rezerwy celowej budżetu państwa. Wsparcie może być udzielone w formie refundacji wydatków. Mechanizm uregulowany w/w ustawą ma stać się podstawowym instrumentem wspierania nakładów inwestycyjnych firm.

5. Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości

- Współfinansowanie inwestycji MŚP, w szczególności sprzyjających wzrostowi konkurencyjności
- Współfinansowanie projektów realizowanych przez podmioty działające na rzecz rozwoju gospodarczego, zatrudnienia lub rozwoju zasobów ludzkich
- Współfinansowanie projektów kreujących powstawanie lub wzmocnienie istniejących lokalnych i regionalnych funduszy pożyczkowych oraz funduszy kapitału zaangażowanego

6. Instrumenty promocji zatrudnienia

Instrumenty finansowe dla rynku pracy finansowane będą przede wszystkim ze środków Funduszu Pracy, który funkcjonuje na podstawie Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Środki Funduszu są przekazywane w formie zapłaty, refundacji lub finansowania zakupu usług i instrumentów rynku pracy przewidzianych w/w ustawą. Należą do nich:

- Finansowanie kosztów przejazdu do pracodawcy zgłaszającego ofertę pracy lub do miejsca pracy, odbywania stażu, przygotowania zawodowego w miejscu pracy, szkolenia lub odbywania zajęć w zakresie poradnictwa zawodowego poza miejscem stałego zamieszkania w związku ze skierowaniem przez powiatowy urząd pracy
- Finansowanie kosztów zakwaterowania w miejscu pracy osobie, która podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, staż, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy lub szkolenie poza miejscem stałego zamieszkania, w przypadku skierowania przez powiatowy urząd pracy
- Dofinansowanie wyposażenia miejsca pracy, podjęcia działalności gospodarczej, kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa
- Refundowanie kosztów poniesionych z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem skierowanego bezrobotnego
- Finansowanie dodatków aktywizacyjnych

Dodatkowo dla osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, czyli: bezrobotnych do 25. roku życia, bezrobotnych długotrwale, bezrobotnych powyżej 50 roku życia, bezrobotnych bez kwali-

fikacji zawodowych, bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 7. roku życia, bezrobotnych niepełnosprawnych, można stosować następujące instrumenty:

- Prace interwencyjne polegające na zwrocie przedsiębiorcy części kosztów
- wynagrodzenia zatrudnionego bezrobotnego
- Stypendium szkoleniowe w wysokości 40 % kwoty zasiłku
- Staż
- Przygotowanie zawodowe
- Stypendium dla osób kontynuujących naukę
- Roboty publiczne
- Dopuszczenie stanowiska pracy
- Refundacja kosztów opieki nad dzieckiem

Finansowanie tych instrumentów możliwe będzie również z innych niż Fundusz Pracy środków publicznych (budżet państwa, jednostek).

7. Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Przeznaczone są na różnego rodzaju działania dotyczące integracji osób niepełnosprawnych, w tym również na współfinansowanie działań objętych wsparciem Europejskiego Funduszu Społecznego.

8. Środki Funduszu Pożyczek i Kredytów Studenckich

Umożliwiają udzielanie studentom pomocy w formie niskoprocentowanych kredytów z dopłatami do oprocentowania. BGK nie udziela studentom bezpośrednio preferencyjnych kredytów. O taki kredyt można ubiegać się w bankach komercyjnych, które podpisały z BGK umowę o współpracy. Bank wykorzystuje możliwości Funduszu na dopłaty do oprocentowania kredytów studenckich oraz na pokrywanie skutków finansowych umorzeń ich spłaty.

9. Instrumenty wspierające działalność innowacyjną:

9.1. Krajowy Fundusz Kapitałowy

Podstawowym celem działania Krajowego Funduszu Kapitałowego jest wsparcie kapitałowe przedsiębiorstwo dużym potencjale rozwoju. Utworzenie Krajowego Funduszu Kapitałowego miało na celu udzielanie wsparcia finansowego funduszom kapitałowym inwestującym w mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców. Fundusze inwestować będą w szczególności w przedsięwzięcia innowacyjne (seed capif), wdrażanie wyników prac badawczych, wysokie technologie. Wsparcie finansowe udzielane przez Krajowy Fundusz Kapitałowy dotyczyć będzie wyłącznie małych projektów (do 1 mln €). Może mieć ono dwojaki charakter: pomoc w postaci bezzwrotnych świadczeń na sfinansowanie części poniesionych przez te fundusze kosztów związanych z przygotowaniem inwestycji i ich monitorowaniem oraz inwestycje w formie obejmowania i nabywania ich udziałów lub akcji, nabywania certyfikatów inwestycyjnych lub jednostek uczestnictwa, nabywania emitowanych przez nie obligacji.

9.2. Kredyt technologiczny

Kredyt technologiczny obsługiwany przez BGK przeznaczony będzie dla przedsiębiorców na sfinansowanie inwestycji polegającej na zastosowaniu nowej technologii zarówno własnej, jak i nabytej oraz uruchomieniu produkcji nowych wyrobów lub modernizacji wyrobów produkowanych w oparciu o tę technologię. Przedsiębiorca, który udokumentuje sprzedaż towarów i usług powstałych w wyniku inwestycji, będzie miał możliwość ubiegania się przez 5 kolejnych lat o umorzenie maksymalnie 50 % wartości kredytu. Wysokość kapitału kredytu technologicznego nie będzie mogła przekroczyć równowartości kwoty 2 mln €.

9.3. Instrumenty wspierające inwestycje w regionach

Lokalne i regionalne fundusze poręczeniowe i pożyczkowe („kapitał dla przedsiębiorczych”). Rozbudowa systemu funduszy ma na celu zwiększenie dostępności do zewnętrznych źródeł finansowania, wzrost aktywności inwestycyjnej oraz podejmowanie działalności gospodarczej. Zakłada się, że do końca 2006r. zostanie utworzonych 16 regionalnych funduszy doręczeniowo-pożyczkowych oraz około 100 lokalnych funduszy doręczeniowo - pożyczkowych, równomiernie rozłożonych na terenie kraju.

9.4. Fundusz Rozwoju Inwestycji Komunalnych

Fundusz Rozwoju Inwestycji Komunalnych (w BGK) ma za zadanie wspierać rozwój regionalny poprzez udzielanie preferencyjnych kredytów na przygotowanie projektów inwestycji komunalnych przewidzianych do współfinansowania z funduszy UE. Środki Funduszu przeznacza się na udzielanie preferen-

cyjnych kredytów na pokrycie kosztów przygotowania projektów, w tym kosztów opracowania studium wykonalności inwestycji, analizy kosztów i korzyści oraz pozostałej dokumentacji projektowej, ekspertyz, studiów niezbędnych do przygotowania realizacji inwestycji. O kredyt z Funduszu ubiegać się mogą gminy oraz ich związki. Gminy, ubiegające się o kredyt z Funduszu Rozwoju Inwestycji Komunalnych, mogą korzystać z wyjątkowego trybu zamówienia publicznego „z wolnej ręki”, bez konieczności przeprowadzania przetargu wśród innych banków. Kwota kredytu w odniesieniu do jednego projektu nie może przekroczyć 500 000 zł oraz nie może stanowić więcej niż 80 % kosztów netto przygotowania projektu. Preferencyjne kredyty są oprocentowane w wysokości 0,5 stopy redyskontowej weksli przyjmowanych od banków do redyskonta przez Narodowy Bank Polski.

9.5. Krajowy Fundusz Mieszkaniowy

Krajowy Fundusz Mieszkaniowy jest instytucją udzielającą kredyty preferencyjne na budowę mieszkań na wynajem o umiarkowanych czynszach (Towarzystwu Budownictwa Społecznego oraz spółdzielniom mieszkaniowym) oraz budowę infrastruktury technicznej towarzyszącej budownictwu mieszkaniowemu.

9.6. Partnerstwo publiczno-prywatne (PPP)

Celem upowszechnienia partnerstwa publiczno-prywatnego jest zwiększenie atrakcyjności włączenia kapitału prywatnego w realizację zadań publicznych. Rozwój PPP jest podyktowany głównie ograniczeniami publicznych środków finansowych na pokrycie wydatków inwestycyjnych oraz wysiłkami na rzecz poprawy jakości i efektywności usług publicznych. Ustawowe uregulowanie procesu ppp powinno doprowadzić do zmiany przez władzę publiczną filozofii finansowania zadań publicznych i skłonić kapitał prywatny do inwestycji w tej dziedzinie.

10. Instrumenty wspomagające integrację społeczną

10.1. Fundusz Integracji Społecznej

Fundusz ma być utworzony w ramach planowanego Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich, finansowanego z pożyczki z Banku Światowego. Fundusz byłby wykorzystywany przez samorządy lokalne, przede wszystkim gminy, do zakupu szkoleń pracowników socjalnych od certyfikowanych dostawców oraz do zakupu usług socjalnych od dostawców publicznych, prywatnych i pozarządowych.

10.2. Fundusz Inicjatyw Obywatelskich

Celem uruchomienia „Rządowego Programu - Fundusz Inicjatyw Obywatelskich” (Program „FIO”) jest pobudzenie oraz wzmocnienie inicjatyw obywatelskich, z udziałem sektora organizacji pozarządowych. Środki FIO, pochodzące z utworzonej na tę okoliczność rezerwy celowej, będą przeznaczone na dofinansowanie: współpracy pomiędzy sektorami pozarządowym i publicznym w ramach partnerstwa publiczno-społecznego oraz priorytetowych działań inicjowanych przez organizacje pozarządowe realizujących zadania publiczne, umożliwiających korzystanie ze środków Unii Europejskiej, wymagających zintegrowanych form działania, promujących upowszechnianie dobrych praktyk oraz modelowych rozwiązań służących rozwojowi społeczeństwa obywatelskiego.

Działaniom dla ograniczenia wykluczenia społecznego służyć będą również następujące instrumenty:

- Wdrożenie systemu kontraktów socjalnych jako narzędzia aktywizacji klientów pomocy społecznej
- Wdrożenie systemu wsparcia dla osób wychodzących z ubóstwa
- Tworzenie spółdzielni socjalnych, mających na celu aktywizację zawodową i ułatwienie obecności na rynku pracy bezrobotnym oraz bezdomnym, którzy realizują indywidualny program wychodzenia z bezdomności. Instrument ten, przewidziany projektem Ustawy o spółdzielniach socjalnych, będzie przeznaczony przede wszystkim dla osób o tzw. niskiej zatrudnialności, mających problem ze znalezieniem pracy i długotrwale bezrobotnych
- Dodatki mieszkaniowe - to systemowy instrument pomocy świadczonej rodzinom zbyt ubogim do samodzielnego ponoszenia obciążeń z tytułu najmu (utrzymania) mieszkań

10.3. Fundusz Poręczeń Unijnych

Fundusz Poręczeń Unijnych jest instytucją udzielającą gwarancji i poręczeń dla kredytów zaciąganych przez wszystkie podmioty na prefinansowanie lub współfinansowanie projektów zasilanych z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności. W ramach tego Funduszu BGK udziela gwarancji lub poręczenia spłaty kredytu lub wykonania zobowiązań wynikających z obligacji, jeżeli kredyt lub środki z emisji obligacji są przeznaczone na wkład własny lub nakłady podlegające refinansowaniu ze środków Unii Europejskiej. Gwarancja lub poręczenie mogą być udzielone do wysokości: 80 % kwoty kredytu lub war-

tości nominalnej emisji obligacji, w przypadku nakładów podlegających refinansowaniu ze środków Unii Europejskiej; 60 % kwoty kredytu lub wartości nominalnej emisji obligacji, w przypadku wkładu własnego beneficjenta. Gwarancją lub poręczeniem objęta jest kwota główna kredytu oraz kwota zobowiązań wynikających z emisji obligacji bez odsetek i innych kosztów związanych z udzieleniem kredytu bądź emisją obligacji.

11. Instrumenty wspomagające finansowanie projektów ze środków prywatnych

11.1. Poręczenia i gwarancje Skarbu Państwa. Krajowy Fundusz Poręczeń Kredytowych

Charakter tej formy wsparcia ulegnie zasadniczej zmianie z uwagi na ograniczenia dotyczące pomocy publicznej dla przedsiębiorców. Będzie to jednak ważny instrument wspomagający realizację wielkich projektów infrastrukturalnych, szczególnie w zakresie budowy dróg, autostrad, linii kolejowych, instalacji służących ochronie środowiska. Poręczeniami gwarancjami Skarbu Państwa wspomagane będą projekty realizowane w oparciu o partnerstwo publiczno-prywatne oraz projekty koncesyjne.

Dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do kredytów i innych instrumentów rynku finansowego ułatwiać będzie zlokalizowany w BGK Krajowy Fundusz Poręczeń Kredytowych, będący „hurtownikiem” poręczeń dla sektora MSP, wspierający wkładami kapitałowymi oraz regwarancjami działalność lokalnych i regionalnych funduszy poręczeń. Rozwój tych funduszy zapewnią im także środki pozyskane z UE.

12. Krajowe instrumenty wsparcia rolnictwa

Po notyfikacji w Komisji Europejskiej stosowane będą dopłaty z budżetu krajowego do realizacji programów w rolnictwie służących poprawie warunków produkcji w gospodarstwach rolnych oraz zakładach przetwórstwa rolno-spożywczego.

Wśród instrumentów finansowych przewiduje się:

- Dopłaty do oprocentowania kredytów inwestycyjnych w rolnictwie, przetwórstwie rolno-spożywczym i usługach dla rolnictwa
- Gwarancje i poręczenia spłaty kredytów inwestycyjnych w rolnictwie i przetwórstwie rolno-spożywczym
- Ulgi inwestycyjne i zwolnienia od podatku rolnego oraz zwolnienia od podatku od nieruchomości
- Wspieranie promocji artykułów rolnych
- Dofinansowanie realizacji programów hodowlanych w spółkach Agencji Nieruchomości Rolnych
- Dotacje na dofinansowanie kosztów postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej i roślinnej, ochrony roślin, rolnictwa ekologicznego oraz na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt
- Wspieranie badań naukowych i wdrażanie ich wyników w rolnictwie i przetwórstwie rolno-spożywczym
- Dofinansowanie inwestycji proekologicznych służących prawidłowemu zagospodarowaniu odchodów zwierzęcych
- Wspomaganie edukacji młodzieży wiejskiej

Po roku 2007 zasadą przy ustanawianiu programów finansowanych ze środków krajowych będzie brak możliwości finansowania danych przedsięwzięć ze środków UE. Tylko przedsięwzięcia pozbawione możliwości uzyskania wsparcia z funduszy UE będą, po dokonaniu notyfikacji odpowiednich programów, finansowane w ramach programów krajowych i będą traktowane jako uzupełnienie programów współfinansowanych ze środków UE.

13. Kryteria wyboru beneficjentów realizujących działania w ramach NPR

Beneficjentem, zgodnie z Ustawą z dnia 20 kwietnia 2004r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. Nr 116 poz. 1206, z późno zm.) jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, która korzysta z publicznych środków wspólnotowych i publicznych środków krajowych na podstawie umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji. Grupy beneficjentów, którzy mogą w latach 2007-2013 w ramach Narodowego Planu Rozwoju uzyskać wsparcie z publicznych środków krajowych i wspólnotowych, są wymienione w programach operacyjnych. Poszczególne grupy beneficjentów mogą ubiegać się o dofinansowanie wkładu własnego z budżetu państwa. Poziom dofinansowania z budżetu państwa wkładu własnego beneficjenta uzależniony jest od spełniania przez beneficjentów kryteriów wyboru, uwzględniających możliwości wyrównywania poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego i zapewnienia spójności terytorialnej. Wysokość dofinansowania z budżetu państwa jest uzależniona m.in. od:

- Rodzaju projektu
- Skali i nasilenia problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych, określonych w szczególności w oparciu o poziom produktu krajowego brutto, poziom i strukturę bezrobocia, poziom wykształcenia oraz strukturę zatrudnienia
- Wpływu danego projektu na możliwość realizacji celów i priorytetów programu operacyjnego
- Planowanych rezultatów projektów
- Maksymalnej intensywności pomocy publicznej dla danego regionu
- Określonej w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 1 września 2004r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej (Dz. U. Nr 200, poz. 2050)
- możliwości realizacji projektu przez beneficjenta, określonej w oparciu o możliwości wniesienia wkładu własnego

Dofinansowanie wkładu własnego z budżetu państwa może być również udzielane, jeżeli wynika to z Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. o finansowaniu dróg publicznych (Dz. U. Nr 123, poz. 780, z późno zm.), Ustawy z dnia 27 października 1994r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2571 oraz Nr 273, poz. 2703), Ustawy z dnia 28 marca 2003r. o transporcie kolejowym (Dz. U. Nr 86, poz. 789, z późno zm.), Ustawy z dnia 18 lipca 2001r. - Prawo wodne (Dz. U. Nr 115, poz. 1229, z późno zm.). Przyznanie środków z budżetu państwa na uzupełnienie wkładu własnego jest dokonywane zgodnie z zasadami określonymi w Ustawie z dnia 26 listopada 1998r. o finansach publicznych.

Rozdział IV. Monitoring Strategii

Monitoring strategii jest obserwacją realizacji celów strategicznych i realizacji programów operacyjnych wynikających z następnych faz programowania rozwoju. Monitoring realizacji strategii umożliwia: obserwację stanu zaawansowania projektów rozwojowych, umożliwiającą aktualną identyfikację problemów w ich realizacji; ocenę zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za ich realizację; weryfikację zgodności założonych celów i efektywności wykorzystania przeznaczonych na ich realizację środków; kontrolę postępu prac związanych z realizacją działań.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest dokumentem określającym cele i działania do roku 2007 w zakresie problematyki społecznej, wymagającym okresowej aktualizacji do zmian zachodzących w otoczeniu, jak i w samym społeczeństwie. Przygotowanie projektu dokumentu i jego przyjęcie przez Radę Miejską kończy pierwszy etap planowania. Długookresowy charakter planowania strategicznego w zakresie problematyki społecznej wymaga stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych, politycznych, społecznych i ich uwzględniania w strategii.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych wymaga aktualizacji. Aktualizacja ta zostanie przeprowadzona przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskich z udziałem członków grup roboczych, którzy uczestniczyli w jej tworzeniu. Grupa ta może być poszerzona o nowe osoby wg uznania Dyrektora M-GOPS.

Podstawą skutecznego wdrożenia strategii jest system informacji o zjawiskach i procesach społeczno gospodarczych zachodzących na terenie gminy. Inicjując działania mające na celu osiągnięcie wytyczonych w strategii celów, należy systematycznie gromadzić informacje o efektach ich realizacji i skuteczności zastosowanych instrumentów. Głównymi obszarami monitorowania i ewaluacji strategii są wyznaczone działania. Obowiązek monitorowania realizacji działania posiada M-GOPS. Terminy dokonywania pomiarów stopnia realizacji działań określa Burmistrz Miasta i Gminy. Monitoring wybranych bądź wszystkich działań, powinien być dokonywany zawsze w sytuacji wprowadzenia nowych zadań do strategii.

Obliczenia i dane określone miernikami celów operacyjnych przygotowuje i przedstawia Radzie Miejskiej M-GOPS.

Tabela do prezentacji realizacji poszczególnych działań strategii rozwiązywania problemów społecznych w gminie Końskie

Cele operacyjne	Działania	Mierniki / Wskaźniki	Rok			Źródło informacji
			2005	2006	2007	

Podsumowanie strategii.

Praca socjalna to teoria i praktyka, to zarówno interdyscyplinarna nauka, jak i rozległa płaszczyzna działań profesjonalnych, paraprofesjonalnych i samopomocowych. Określana mianem „instrumentu polityki społecznej”, w istocie jest ogromną machiną stymulacji ładu, sprawiedliwości społecznej, stojąca na straży praw człowieka do życia i godności. Praca socjalna, od 1990 roku integralnie związana w Polsce z kreowaniem nowej rzeczywistości, stanowi obecnie ważną instytucję życia społecznego i niezastąpiony instrument polityki społecznej.

Jej podstawowym zadaniem jest diagnozowanie, wspieranie i kompensowanie nierówności, dysfunkcji w codziennym egzystowaniu jednostek, grup i całych społeczności. Celem jest natomiast zapewnienie społecznego ładu i wdrażanie elementarnych zasad sprawiedliwości, czyli dbałość o gwarancje przestrzegania niezbywalnego prawa każdego człowieka do godnego życia.

We współczesnym świecie mamy do czynienia z występowaniem różnego rodzaju kryzysów. Powodują one wzrost bezrobocia i pogorszenie warunków bytu ludności, zwiększenie strefy ubóstwa. Istniejące zagrożenia powinny być dostrzegane i uwzględnione w polityce gospodarczej i społecznej państwa. Winny one zapobiegać przede wszystkim kryzysom gospodarczym, ograniczać ich negatywne skutki oraz rozwiązywać kwestie społeczne, w tym szczególnie dotyczące bezrobocia i związanej z nim sfery ubóstwa.

Ciągle niewystarczające środki przeznaczane na pomoc społeczną zmuszają do poszukiwania jak najefektywniejszych metod działania na rzecz rodzin i osób wymagających wsparcia.

Jednostki pomocy społecznej tworzą swoisty kompleks instytucjonalny z dużym potencjałem ludzkim. Pracownicy służb społecznych dysponują unikalną wiedzą na temat potrzeb życiowych mieszkańców pochodząca wprost od zainteresowanych. Stwarzanie jak najdogodniejszych warunków do rozwijania przez służby społeczne działań zaradczych jest podstawą powodzenia poprawy społecznego funkcjonowania mieszkańców miasta i gminy Końskie.

Podejmowanie działań mających na celu rozwiązywanie problemów społecznych, nieodłącznie wiąże się z poznaniem zjawisk, ich nasileniem oraz rozmiarów. Ważnym od strony praktycznego wprowadzania przedsięwzięć jest stałe, cykliczne monitorowanie niekorzystnych społecznie procesów i zjawisk w skali całej gminy. Ważne jest też poznawanie lokalnych uwarunkowań tych zjawisk.

Wsparcie osób i rodzin prowadzonych przez profesjonalnie przygotowane służby powinno odbywać się przez realizację celowych programów na rzecz osób i rodzin dotkniętych lub zagrożonych patologią społeczną. Uwzględniając prognozy demograficzne dla gminy ważnym jest wprowadzanie propozycji programowych dla ludzi starszych, nie tylko uwzględniające kwestie opieki, ale też rozszerzającymi możliwości prowadzenia aktywnego stylu życia. Wszystkie działania kierowane do rodzin, dążące do ich wspierania i poprawy funkcjonowania muszą uwzględniać prowadzenie jak najszerzej współpracy różnych sektorów życia.

Bardzo istotnym jest motywowanie osób i rodzin do zmiany ich dotychczasowego stylu życia. Jest to możliwe dzięki zwiększeniu skuteczności i dostępności programów interwencyjnych zarówno dla osób zagrożonych uzależnieniem jak i ich rodzin oraz przeszkolonej kadrze w zakresie wczesnego rozpoznawania choroby alkoholowej i motywowania osób z problemem alkoholowym do podjęcia leczenia specjalistycznego.

Pomoc społeczna staje się obecnie instytucją, która przyjmuje na siebie ciężar pomagania osobom pozostającym bez prawa do zasiłku. Nie mając bezpośrednich możliwości oddziaływania na rozmiary bezrobocia, styka się bezpośrednio z jego skutkami, sprowadzając oddziaływania najczęściej do pomocy materialnej.

Całościowe, zintegrowane podejście do systemu pomocy społecznej znajduje swoje odzwierciedlenie w różnorodnych obszarach jego funkcjonowania. Dotyczy systemowego charakteru diagnozy, w której jednostka w problemie jest traktowana jako całość psychofizyczna i jednocześnie część szerszych systemów społecznych, w których uczestniczy. Organizacyjne warunki świadczenia usług z kolei uwzględniają wszystkie podmioty zarówno państwowe, samorządowe, pozarządowe oraz prywatne. Z kolei w obszarze pracy socjalnej mamy do czynienia z wielopoziomową interwencją systemową, która łączy interwencje podejmowane na poziomie makrosystemów [społeczności], mezosystemów [organizacji i grup] oraz mikrosystemów [jednostek i rodzin].

Konieczność interwencji na wielu poziomach wymaga również współpracy różnych instytucji i organizacji, łącząc sektor publiczny, prywatny oraz pozarządowy. Elementem zintegrowanego systemu pomocy społecznej jest więc system współpracy i współdziałania instytucji i organizacji rządowych, samorządowych, pozarządowych oraz prywatnych. Stanowią go określone zasady współpracy instytucji oraz organizacji, a także określone reguły finansowania oraz standardy świadczonych usług. Tworzenie zintegrowanego systemu pomocy społecznej obejmującego wszystkie wymienione wyżej obszary przynosi wielorakie korzyści zarówno bezpośrednim adresatom systemu pomocy jak i instytucjom i organizacjom tworzącym ten system.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych, w swych założeniach, miała być zarysową koncepcją sytuacji panującej na terenie Miasta i Gminy Końskie, uwzględniającej istniejące zagrożenia społeczne. Tworząc strategię wyszliśmy od diagnozy stanu istniejącego na terenie miasta i gminy i ogólnych informacji dotyczących pomocy społecznej. Do diagnozy wykorzystaliśmy kilka źródeł danych (informacje zebrane z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, z poszczególnych szkół i świetlic środowiskowych, z Powiatowego Urzędu Pracy, Komendy Powiatowej Policji, Sądu Rejonowego, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych). Wykorzystując wyżej wymienione źródła dokonaliśmy diagnozy najczęściej pojawiających się problemów społecznych oraz dominujących dysfunkcji. Na tej podstawie sporządziliśmy analizę SWOT - bilans mocnych i słabych stron. W efekcie zostały wyodrębnione cele operacyjne i strategiczne, które będą realizowane w latach 2006-2009 (poszczególne działania będą precyzowane w zależności od problemu, w projektach socjalnych, kontraktach socjalnych, wspólnych programach działania. Planujemy wprowadzać zadania określone w Strategii w miarę możliwości i dostępności środków finansowych.

Powyższa Strategia nie jest zamkniętym katalogiem potrzeb, zapewne będzie ulegała modyfikacji w miarę realizacji jej zamierzeń. Sytuacja taka może wynikać ze zmian uwarunkowań w środowisku lokalnym oraz nieprzewidywalnych w obecnej chwili czynników.

Spis rysunków

Rysunek 1. Stopa bezrobocia w Polsce według województw - stan w dniu 31 grudnia 2004r.

Rysunek 2. Stopa bezrobocia w województwie świętokrzyskim według powiatów - bezrobocie w gminach w latach 2002-2004.

Spis tabel

Tabela 1. Rozmieszczenie ludności na obszarze Gminy wg stanu na grudzień 2005

Tabela 2 Przyrost naturalny

Tabela 3. Saldo migracji w latach 2002-2004

Tabela 4. Statystyka stałych mieszkańców miasta i gminy Końskie wg wieku i płci w roku 2002

Tabela 5. Statystyka stałych mieszkańców miasta i gminy Końskie wg wieku i płci w roku 2003

Tabela 4. Statystyka stałych mieszkańców miasta i gminy Końskie wg wieku i płci w roku 2004

Tabela 7. Warunki mieszkaniowe na terenie miasta i gminy Końskie w 2004 roku

Tabela 9. Wiek badanych osób

Tabela 10. Miejsce zamieszkania osób badanych

Tabela 12. Wykształcenie badanych osób

Tabela 13. Status społeczno-zawodowy badanych osób

Tabela 14. Natężenie występujących problemów społecznych wg. badanych osób.

Tabela 14. Stan i struktura bezrobocia

Tabela 15. Wartości stóp bezrobocia po spisie powszechnym w 2000-2004r.

Tabela 16. Liczba bezrobotnych w latach 2002-2003r.

Tabela 17. Liczba bezrobotnych w latach 2003-2004r.

Tabela 18. Bezrobotni według wieku

Tabela 19. Bezrobotni według stażu pracy

Tabela 20. Bezrobotni według poziomu wykształcenia

Tabela 21. Bezrobotni absolwenci

Tabela 22. Oferty subsydiowane i niesubsydiowane w 2003 i 2004r.

Tabela 23. Projekt „Młoda Polska”

Tabela 24. Projekt „Odrodzenie”

Tabela 25. Limit FP 2004r.

Tabela 26. Środki finansowe Powiatu

Tabela 27. Liczba wydanych orzeczeń według wieku i płci - osoby poniżej 16 roku życia

Tabela 28. Liczba wydanych orzeczeń według przyczyn niepełnosprawności wieku i płci - osoby powyżej 16 roku życia

Tabela 29. Liczba wydanych orzeczeń według stopnia niepełnosprawności, wieku i płci

Tabela 30. Liczba wydanych orzeczeń według wykształcenia i zatrudnienia

Tabela 31. Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych

Tabela 32. Liczba osób niepełnosprawnych i ich rodzin korzystających z pomocy M-GOPS w Końskich w formie zasiłków stałych

Tabela 33. Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z pomocy M-GOPS w Końskich w formie asilków pielęgnacyjnych

Tabela 34. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie w 2004r.

Tabela 35. Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w gminie w 2004r.

Tabela 36. Ilość zarejestrowanych osób z problemem alkoholowym, z podziałem na płeć, na przestrzeni lat 2002-2004.

Tabela 37. Ilość wniosków o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego skierowanych do Sądu Rejonowego w Końskich przez GKRPA (wobec osób, które odmówiły dobrowolnego poddania się leczeniu odwykowemu), na przestrzeni lat 2002-2004.

Tabela 38. Ilość postanowień sądu dot. zastosowania przymusowego leczenia odwykowego, wobec osób zgłoszonych przez GKRPA (dot. spraw bieżących i z lat poprzednich).

Tabela 39. Zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu w 2002r. (dane uzyskane z Poradni Odwykowej w Końskich).

Tabela 40. Zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu w 2003r. (dane uzyskane z Poradni Odwykowej w Końskich).

Tabela 41. Zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu w 2004r. (dane uzyskane z Poradni Odwykowej w Końskich).

Tabela 42. Interwencje domowe w latach 2002-2004r.

Tabela 43. Ogólne zestawienie ofiar i sprawców aktów przemocy w rodzinie latach 2002-2004r.

Tabela 44. Ilość wykrytych postępowań oraz czynów karalnych popełnionych przez nieletnich i stosunek nieletnich sprawców do ogółu podejrzanych w latach 2002-2004r.

Tabela 45. Rodzaje przestępstw popełnianych przez nieletnich i ich stosunek do przestępstw wykrytych w roku 2002

Tabela 46. Rodzaje przestępstw popełnianych przez nieletnich i ich stosunek do przestępstw wykrytych w roku 2003

Tabela 47. Rodzaje przestępstw popełnianych przez nieletnich i ich stosunek do przestępstw wykrytych w roku 2004

Tabela 48. Zestawienie przestępstw popełnionych przez nieletnich w latach 2002-2004r.

Tabela 49. Ujawnieni pijani nieletni w latach 2002-2004

Tabela 50. Wiek osób niepełnoletnich popełniających przestępstwa w latach 2002-2004r.

Tabela 51. Wiek sprawcy a rodzaj przestępstw popełnionych w latach 2002-2004r.

Tabela 52. Sprawy opiekuńcze małoletnich (Nsm)

Tabela 53. Osoby małoletnie w sprawach opiekuńczych, w których wydano orzeczenie

Tabela 54. Liczba małoletnich pozostających w zainteresowaniu Sądu Rodzinnego (stan kart)

Tabela 55. Wykonane orzeczenia Sadu o umieszczeniu małoletnich w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (liczba małoletnich)

Tabela 56. Ilość spraw nieletnich w postępowaniu wyjaśniającym

Tabela 57. Ilość spraw nieletnich w odniesieniu do osób w postępowaniu wyjaśniającym

Tabela 58. Ilość spraw nieletnich w postępowaniu opiekuńczo-wychowawczym

Tabela 59. Ilość spraw nieletnich w odniesieniu do osób w postępowaniu opiekuńczo-wychowawczym

Tabela 60. Orzeczenia o nadzorze kuratora i o umieszczeniu w stosunku do ilości ogółem orzeczonych środków wychowawczych (w odniesieniu do osób)

Tabela 61. Wykonywane wybrane środki w 2002r. (w odniesieniu do osoby)

Tabela 62. Wykonywane wybrane środki w 2003r (w odniesieniu do osoby)

Tabela 63. Wykonywane wybrane środki w 2004r (w odniesieniu do osoby)

Tabela 64. Nieletni oczekujący na umieszczenie i umieszczeni w placówkach

Tabela 65. Orzeczony środek poprawczy w odniesieniu do osób

Tabela 66. Budżet na realizację zadań własnych i zleconych w latach 2002-2004

Tabela 67. Przeciętna kwota świadczeń z zadań zleconych wynosiła w I kwartałach lat 2002-2004

Tabela 68. Średnia kwota świadczeń z zadań własnych wynosiła w I kwartałach lat 2002-2004

Tabela 69. Udział środków własnych w ogólnej kwocie wydatków na realizację zadań z pomocy społecznej

Tabela 70. Stan i struktura bezrobocia

Tabela 71. Bezrobocie w gminach w roku 2005

Tabela 72. Stan i struktura bezrobocia według wieku, wykształcenia i stażu prac w 2005 roku.

Tabela 73. Środki Funduszu Pracy w 2005 roku

Tabela 74. Oferty pracy subsydiowane i niesubsydiowane

Tabela 75. Stan i struktura bezrobocia według wieku, wykształcenia i stażu prac w 2005 roku.

Tabela 76. Bezrobocie na przestrzeni lat 1990-2006

Tabela 77. Środki Funduszu Pracy 2006r

Tabela 78. Bezrobocie w latach 2002-2006 - podstawowe wskaźniki

Tabela 79. Ilość zarejestrowanych osób z problemem alkoholowym, z podziałem na płeć, na przestrzeni lat 2004-2006.

Tabela 80. Zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu w 2004r.

- Tabela 81. Zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu w 2005r.
Tabela 82. Zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu w 2006r.
Tabela 83. Pomoc materialna dla osób z problemem alkoholowym w/g danych z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej:
Tabela 84. Pomoc terapeutyczna i konsultacyjno-informacyjna dla osób z problemem alkoholowym i osób współuzależnionych w/g danych uzyskanych z punktu terapeutycznego oraz punktów informacyjno-konsultacyjnych:
Tabela 85. Dane z badań przeprowadzanych każdorazowo przy prowadzeniu programu profilaktycznego „NOE” w szkołach gimnazjalnych - edycja wiosna 2006r.
Tabela 86. Dane z badań przeprowadzanych każdorazowo przy prowadzeniu programu profilaktycznego „NOE” w szkołach gimnazjalnych - edycja jesień 2006r.
Tabela 87. Dane z badań przeprowadzanych każdorazowo przy prowadzeniu programu profilaktycznego „NOE” w szkołach gimnazjalnych - edycja wiosna 2007r.
Tabela 88. Interwencje domowe
Tabela 89. Zestawienie ofiar i sprawców aktów przemocy w rodzinie latach 2004-2006
Tabela 90. Procedura „Niebieskich Kart”
Tabela 91. Przystępczość i demoralizacja nieletnich
Tabela 92. Ujawnione czyny w roku 2005
Tabela 93. Sprawcy przemocy i osoby pokrzywdzone
Tabela 94. Ujawnione czyny w roku 2006-6 miesięcy
Tabela 95. Ujawnione czyny w roku 2007-6 miesięcy
Tabela 96. Statystyka z STP3 - za okres 01-12- wiek podejrzanego - 2005r
Tabela 97. Statystyka z STP3 - za okres 01-12- stan świadomości - 2005r
Tabela 98. Statystyka z STP3 - za okres 01-12- wiek podejrzanych 2006r
Tabela 99. Statystyka z STP3 - za okres 01-12- stan świadomości 2006r

Prenumerata roczna Dziennika Urzędowego Województwa Świętokrzyskiego wynosi 2.900,00 zł.
Nr konta Bank Pekao S.A. O/Kielce, Nr 47124044161111000049541542
Dziennik w Internecie – <http://www.kielce.uw.gov.pl/dziennik.htm>

Zbiory Dzienników Urzędowych wraz ze skorowidzami wyłożone są do powszechnego wglądu w siedzibie Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, Al. IX Wieków Kielc 3, pok. 426 w godzinach pracy Urzędu

Wydawca: Wojewoda Świętokrzyski

Redakcja: Zakład Obsługi
Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach
Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce
tel. 0 (prefix) 41 3421673, e-mail: org07@kielce.uw.gov.pl

Skład, druk i rozpowszechnianie: Zakład Obsługi
Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach,
25-516 Kielce, Al. IX Wieków Kielc 3
tel. 0 (prefix) 41 3421807, 3421249

Tłoczono z polecenia Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 31 grudnia 2008r.